NYELVEK KÖNNYEDÉN

PONS

Megszólalni 1 hónap alatt NÉMET

PONS

NYELVEK KÖNNYEDÉN

PONS

Megszólalni 1 hónap alatt

Német könnyedén

NÉMET

Az eredeti mű címe
PONS
Powerkurs für Anfänger
Deutsch

Szerzők:
Angelika Lundquist-Mog

Illusztrálta: Uta Guións, Schwetzingen

2., javított kiadás K2 4 3 2 | 2010 2009 2008

© Ernst Klett Sprachen GmbH, Stuttgart 1999

Magyar nyelvű kiadás
© Klett Kiadó Kft., Budapest 2004
Minden jog fenntartva!

Felelős kiadó: Szaniszló Szilvia
Fordította: Füleki Eszter
Lektorálta: Komlódi Zsuzsanna
Műszaki vezető: Váncsa Cecília
Borítóterv: VIER FÜR TEXAS* Ideenwerk
Címlapfotó: 10158553
(Getty Images / The Image Bank / Carol Cohen)

Printed in Hungary

ISBN 978 963 9641 37 2

Üdvözöllek!

Bizonyára gyorsan és könnyedén szeretnél németül megtanulni.

A *Megszólalni 1 hónap alatt* olyan nyelvtanulócsomag, amely

- szórakoztat, lelkesít,
- és rövid idő alatt megbízható nyelvtudáshoz vezet.

Egy érdekes folytatásos történet végighallgatása közben szinte fáradság nélkül tanulhatod meg a német beszélt nyelv megértését. Ezt egészíti ki a legfontosabb nyelvtan. Ami a szókincset illeti, azt fogod gyakorolni, amire külföldön leginkább szükséged lehet, emellett hasznos és színes információkhoz jutsz az országról és annak lakosairól.

Hogyan használjuk a *Megszólalni 1 hónap alatt* nyelvtanulócsomagot?

- Minden leckét többször olvass el a könyvben, és a hozzájuk tartozó hanganyagot is hallgasd meg újra és újra!

- Akkor is bátran kezdj új leckébe, ha nem értettél meg minden részletet! Az esetleges bizonytalanságok maguktól is megszűnnek majd, ha egy kicsit haladsz az anyaggal.

- Rendszeresen, kis szakaszokban tanulj! Inkább fordíts mindennap 15 percet a német nyelvre, mint heti egyszer két órát.

A tananyag felépítése

A tananyag 9 leckéből áll. Minden lecke két vagy három tanulási egységet (a, b, c) és egy gyakorlórészt tartalmaz. Ne időz sokat az egyes, a, b vagy c jelű tanulási egységeknél, mert minden lecke végén még egyszer lehetőséged nyílik a tanultak átismétlésére és megszilárdítására.

Az utolsó lecke után, a függelékben találhatod meg a párbeszédek magyar fordítását, a gyakorlatok megoldását és a tanult nyelvtan rövid áttekintését. A könyv végén lévő betűrendes szójegyzék a szövegekben előforduló összes német szót tartalmazza magyar megfelelőikkel együtt.

A hanganyagban minden párbeszéd után meghallgathatod a „túlélést segítő szókincset". Először magyarul fogod hallani a szót vagy kifejezést, és csak ezután németül. Ezt szünet követi, hogy meg tudd ismételni a német megfelelőt. Minden lecke végén rövid kiejtési gyakorlat található.

Ez a szimbólum a hanganyagon hallható szövegeket, kifejezéseket és gyakorlatokat jelöli.

A tanulási egységek felépítése

Párbeszéd
Olvasd el a könyvben a magyar nyelvű bevezetést! Ezután hallgasd meg legalább kétszer a párbeszédet anélkül, hogy a könyvbe néznél! Végül játszd le a párbeszédet egyszer úgy is, hogy közben a könyvben is követed a szöveget!

Szószedet
A német párbeszédet követő lapon minden új kifejezés megtalálható, magyar megfelelőjével együtt. Ha nem találsz meg itt egy szót, akkor az már egy korábbi leckében előfordult. Ilyenkor a könyv végén található betűrendes szójegyzék segít.

Nyelvtan
A nyelv alkotóelemei puzzle-darabokként kapaszkodnak egymásba. A puzzle szimbólum a legfontosabb nyelvtani jelenségek magyarázatát jelzi.

Túlélést segítő szókincs
A „túlélést" segítő kiegészítő szókincset vagy „útközben" szókincset a könyvben mentőöv jelöli. Első hallgatáskor a könyvben is kövesd a szavakat, ezután gyakorolhatod az „útközben" szókincset írásos segítség nélkül is. Fontos, hogy a német szavakat mindig hangosan ismételd!

Gyakorlat
Ragadd csak meg a súlyzókat, hogy ellenőrizd, megértetted-e a nyelvtant, illetve megtanultad-e az új szavakat! Legjobb, ha ezeket a gyakorlatokat írásban végzed.

Tipp: Olvad el és hallgasd meg még egyszer a párbeszédet! Ha értelmezési problémáid adódnának, nyugodtan hagyatkozz a függelékben található fordításra. A német szavakat és mondatokat mindig hangosan ismételd! Így tanulhatod meg legjobban a kiejtést.

Országismeret
A tájat jelképező rajz mellett a német kultúrával kapcsolatos szövegeket találsz.

Kiejtés
Olvasd el a magyarázatokat, és kezdd el a gyakorlatok megoldását a hanganyag segítségével.

Jó tanulást és sok sikert!

Tartalomjegyzék

A címek alatti betűk a leckék különböző részeire utalnak.

a) Nyelvtan b) Túlélést segítő szókincs c) Országismeret

1 **1a Egy jó lehetőség** 10
- a Személyes névmások – Jelen idő
- b Köszönés – Időpont megbeszélése – A hét napjai
- c Kelet- és Nyugat-Németország

1b Egy aggódó anya 14
- a A **sein** ige – Határozott és határozatlan névelők – A főnév neme és száma
- b Ruhavásárlás
- c Anglicizmusok a német nyelvben

1c Üdvözlünk a fedélzeten! 18
- a Jelen idő: tőhangzóváltós igék – Tőszámnevek 1 – 25
- b Bemutatkozás
- c Megszólítások– **du** vagy **Sie**

Kiejtés: az umlautosok

2 **2a Nagyon otthonos!** 24
- a A tárgyeset – A **haben** ige – Tárgyesettel járó elöljárószók – Személyes névmások
- b Lakás
- c Környezetvédelem

2b Áruszállítás 30
- a Szórend – A **wissen** ige
- b Bankügyek
- c Bankok, megtakarítás és hitel

2c Egy „szörnyű" magyar srác 34
- a Befejezett jelen idő – Szórend
- b Országok és nyelvek
- c Szászország és a többi tartomány

Kiejtés: az állító mondat és az eldöntendő kérdés hanglejtése 38

3 **3a Tudnivalók** 40
- a A módbeli segédigék – Nyomatékosítószók
- b Étteremben
- c Étkezés

3b A szép folyó 46
- a Részes eset: névelők, szórend, igék
- b Városnézés
- c A Rajna

3c Borkóstoló 50
a A felszólító mód – Részes eset: személyes névmások – Tagadás: **kein** és **nicht**
b A konyhában
c Tudnivalók a borról

Kiejtés: hosszú és rövid magánhangzók 56

4 4a A reklamáció 58
a Az elváló igekötők: jelen és befejezett jelen
b Hogyan reklamáljunk
c Vásárlással kapcsolatos tudnivalók

4b A parton 62
a A feltételes mód
b Szabadidő
c Egyesületek és klubok

4c Eltévedtünk 60
a Részes és tárgyeset: elöljárószók – Visszaható névmás és ige
b Útbaigazítás
c Kávéházak és vendéglők

Kiejtés: az r 66

5 5a Carolint meg kell vigasztalni 71
a Az elbeszélő múlt
b Ki hogy van?
c Híres német gyerekkönyvek

5b Együtt a társaság 76
a A birtokos névmások – A nem elváló igekötők
b Orvosnál
c Egészségbiztosítás

5c A hívatlan vendég 80
a A melléknevek és a határozószók fokozása
b Döntéshelyzetben
c Iskolarendszer

Kiejtés: a szóvégi **b, d, g; ng, kn** 84

6 6a A címlapon 86
a A szenvedő szerkezet – A **werden** múlt ideje
b Vásárlás
c Sajtótermékek

6b Két külföldi 90
a Alárendelő kötőszók
b Érzelmek kifejezése
c Nyelvjárások

6c Süt a nap 94
a **der** és **ein** szavak – Melléknévragozás
b Az időjárásról
c Naturizmus

Kiejtés: **ch, chen, chs, sch, sp, st** 98

7 7a Tervek a jövőre 100
a A jövő idő – Tőszámnevek (2. rész) – Pénz
b Évszakok, hónapok, ünnepek
c Németországi jövedelmek

7b A búcsúvacsora 104
a Vonzatos igék – **da-** és **wo-**összetételek – **hin** és **her**
b Étteremben
c Éttermek

7c Az utazás 108
a Összetett főnevek – A főnevek neme
b Pályaudvari információ
c Utazás

Kiejtés: **z, tz, s, ss, ß** 112

8 8a Hivatalos ügyek 114
a A birtokos eset: névelők, ragozás, elöljárószók
b Űrlap
c Külföldiek Németországban

8b Az újsághirdetés 118
a Vonatkozó névmások és vonatkozói mellékmondatok
b Lakásbérlés
c Lakáshelyzet

8c A beköltözés 122
a **stellen, legen, setzen, hängen** – Elöljárószók (2. rész)
b Bútorok és színek
c Otthonosság

Kiejtés: **qu, ps, pf** 126

9 9a Álláskeresőben 128
a Módbeli segédigék a szenvedő szerkezetben – A szenvedő szerkezet alternatívái: **es, man, lassen**
b A munka világából
c A szociális rendszer
9b Diákélet 132
a Sorszámnevek és dátumok – Időpontok
b Időhatározók
c Egyetemek
9c Ünnepeljünk! 138
a Melléknévragozás névelő nélkül – jelen idejű és múlt idejű melléknévi igenevek
b A család
c Vendégségben (Meghívás)
Kiejtés: **w, v, f** 143

✓ Fordítások és megoldások 144

→ A rendhagyó igék listája 160

→ Szószedet 162

→ A hangfelvételek listája 175

→ A német ábécé 176

→ Útmutató a könyv szószedeteihez 176

→ A német nyelvterület országai 55

→ A Rajna folyó térképe 57

Ki kicsoda a folytatásos történetben?

Petra Wendt
23 éves, hajadon, drezdai. Végzettsége szerint vegyipari technikus, de mivel jelenleg munkanélküli, ezért elvállal egy munkát, ami kalandnak se rossz: Bühlerék hajóján kisegítő lesz. Szeret úszni és kerékpározni.

Herr Bühler (Martin)
43 éves, nős, egy gyereke van. Karlsruhei, de 15 éve saját szénszállító hajót üzemeltet a Rajnán. Gyűjti és szereti a borokat.

Frau Bühler (Christa)
36 éves, Martin Bühler felesége, szintén karlsruhei. Ő vezeti a háztartást a hajón, de gyakran segít akkor is, ha kemény fizikai munkát kell végezni. Ezért most meg kell műteni a hátát.

Frau Wendt (Petra édesanyja)
41 éves, férjes, egy gyereke van, drezdai. Orvos, és nemigen akarja elhinni, hogy 23 éves lánya már felnőtt.

Carolin Bühler
7 éves, Christa és Martin Bühler lánya. Eleven és cserfes, élénk fantáziával rendelkező kislány.

Barna Tamás
24 éves, nőtlen magyar fiú, Bühlerék unokaöccse. A budapesti bölcsészkar német szakos hallgatója. Jelenleg a kölni egyetemen végez két szemesztert, és a szünidőben segít a rokonainak a hajón.

1a Egy jó lehetőség

A Bühler és a Wendt család 1989-ben egy magyarországi nyaralás során ismerkedett meg. A karlsruhei Bühlerék árut fuvaroznak a Rajnán – szokatlan, ám érdekes életforma. Wendték drezdaiak. A két család azóta is tartja a kapcsolatot, úgyhogy Bühlerék tudják, hogy Wendték 23 éves Petra lánya jelenleg munkanélküli. Bühlerné nemrég tudta meg, hogy meg kell műteni, ezért férjével abban bízik, hogy Petra egy ideig besegít nekik a hajón. Bühler úr hosszú, részletes levelet írt Petrának, és várja, hogy Petra telefonon válaszoljon az ajánlatra.
(H. Bühler = Herr Bühler)

H. Bühler: Bühler.

Petra: Guten Tag, hier ist Petra Wendt. Vielen Dank für Ihren Brief. Ich komme sehr gerne. Leider koche ich nicht gut.

H. Bühler: Das macht nichts! Wann kommen Sie?

Petra: Am Mittwoch. Ich komme um 8 Uhr mit dem Zug.

H. Bühler: Gut. Ich treffe Sie auf dem Bahnsteig. Auf Wiedersehen.

Petra: Auf Wiedersehen.

der Herr, -en	úr
guten Tag	jó napot (kívánok)
gut	jó
der Tag, -e	nap
hier	itt
ist	van
vielen Dank	nagyon köszönöm
viel	sok
der Dank	köszönet
für	-ért
Ihre	az öné
der Brief, -e	levél
ich komme sehr gern	nagyon szívesen jövök
ich	én
kommen	jön
sehr	nagyon
gern(e)	szívesen
leider	sajnos
ich koche	főzök
kochen	főz
nicht	nem
gut	*itt:* jól
das macht nichts	nem baj
das	ez/az
machen	csinál, tesz
nichts	semmi(t)
wann kommen Sie?	mikor érkezik?
Sie	ön, maga
am Mittwoch	szerdán
um 8 Uhr	8 órakor
8 = acht	nyolc
mit dem Zug	vonattal
mit	-val, -vel
der Zug, Züge	vonat
ich treffe Sie	*itt:* várom önt
treffen	találkozik
auf dem Bahnsteig	a peronon
der Bahnsteig,-e	vágány, peron
auf Wiedersehen	viszontlátásra

••• Lássuk a nyelvtant – lépésről lépésre. Kezdjük a személyes névmásokkal!

A személyes névmások alanyesete

	egyes szám		többes szám	
1. személy	**ich**	én	**wir**	mi
2. személy	**du**	te	**ihr**	ti
	Sie	ön	**Sie**	önök
3. személy	**er**	ő (h)		
	sie	ő (n)	**sie**	ők
	es	ő (s)		

••• Biztos észrevetted, hogy a németben is külön van tegező (**du**) és magázó (**Sie**) alak a megszólításban. (Lásd még a kulturális tudnivalókat az 1c leckében.) A magázó alakot (**Sie**) nagybetűvel írják.

••• Most, hogy már tudunk személyekről beszélni, nézzük meg, hogyan lehet cselekvéseket, történéseket kifejezni, vagyis ismerkedjünk az igékkel!

A szótárak a főnévi igenevet adják meg. A legtöbb német főnévi igenév végződése: **-en**, pl. **kommen, kochen, machen.** Jegyezzük ezt meg, és nézzük a jelen idő alakjait!

●●● A legtöbb német ige jelen idejét úgy képezzük, hogy elhagyjuk a főnévi igenév **-en** végződését (ekkor megkapjuk a szótőt), és ehhez illesztjük a személyragokat. Például a *jönni* = **kommen** ige ragozása:

Jelen idő

személy	igető	végződés	ragozott alakok
ich	komm	**-e**	**ich komme**
du	komm	**-st**	**du kommst**
Sie	komm	**-en**	**Sie kommen**
er/sie/es	komm	**-t**	**er/sie/es kommt**
wir	komm	**-en**	**wir kommen**
ihr	komm	**-t**	**ihr kommt**
sie	komm	**-en**	**sie kommen**

●●● A sok ragozott alak után egy jó hírünk is van: a magyarhoz hasonlóan a németben is csak egyfajta jelen idő van, és ezt a jövő idő kifejezésére is használhatjuk! Ha megnézzük a párbeszédben Bühler úr kérdését: **Wann kommen Sie?** – *Mikor érkezik?* Láthatjuk, hogy a jelen idő itt jövő időt fejez ki. Még egy példa a párbeszédből: **Ich komme am Mittwoch.** – *Szerdán érkezem.* Ilyenkor felesleges is lenne a jövő időt használni, hiszen az időhatározó segítségével a jövőben bekövetkező eseményre utalunk.

Most német nyelvterületen vagy ...

és köszönni szeretnél:

guten Tag	jó napot (11 és 18 óra között)
guten Morgen	jó reggelt
guten Abend	jó estét

most el akarsz köszönni:

auf Wiedersehen	viszontlátásra
auf Wiederhören	viszonthallásra (telefonon)
tschüs	szia

Telefonálás: Amikor felhívsz valakit, mutatkozz be, függetlenül attól, hogy hivatalos vagy magánügyben keresed. Ha felveszed a telefont, mondd be a vezetéknevedet.

Időpont megbeszélése:

Wann kommen Sie?/ Wann kommst du?	Mikor jön?/ Mikor jössz?
Ich komme am Montag.	Hétfőn érkezem.
Ich komme am Dienstag.	Kedden érkezem.
am Mittwoch, am Donnerstag	szerdán, csütörtökön
am Freitag, am Samstag	pénteken, szombaton
Geht es bei Ihnen am Sonntag?	Megfelel önnek a vasárnap?
Es freut mich, dass Sie kommen.	Örülök, hogy jön.

A: Egészítsd ki a mondatokat a megadott személyes névmásokkal! Csak négyet használj fel!

du ✶ Sie
es ✶ ich ✶ ihr
er ✶ sie

1. Kommst ..... gern?
2. ..... komme am Donnerstag.
3. Wann kommen .....? *(magázódás)*
4. ..... *(ő – hímnem)* kommt am Dienstag.

B: Egészítsd ki a mondatokat a megfelelő igealakkal (válassz a **kochen** és a **kommen** igék közül)!

1. Er ..... Spaghetti.
2. Wir ..... am Samstag mit dem Zug.
3. Wann ..... der Zug?

C: A hét napjai összekeveredtek. Rakd őket sorrendbe úgy, hogy a hétfővel kezdd!

Mittwoch ✶ Montag ✶ Samstag ✶ Freitag
Dienstag ✶ Donnerstag ✶ Sonntag

....
....

Kelet- és Nyugat-Németország

Az, hogy a Bühler család karlsruhei, Wendték pedig drezdaiak, nemcsak azt jelenti, hogy két különböző tartományból jöttek, hanem azt is, hogy egykor két különálló ország (az NSZK és NDK) állampolgárai voltak. 1989-ben ismerkedtek össze, épp abban az évben, amikor a Német Szövetségi Köztársaságot és a Német Demokratikus Köztársaságot elválasztó fal leomlott. Az újraegyesítés ellenére maradtak különbségek, ellenérzések és pszichológiai korlátok.

1b Egy aggódó anya

Nem könnyű eldönteni, mit vigyen magával az ember egy hajóútra. Petra csomagol, de nem egyedül... anyukája „hasznos" tanácsokkal bombázza.

Petra: So, da ist der Koffer – zwei Jeans, ein Pullover, ein Sweatshirt, fünf T-Shirts, die Zahnbürste und der Walkman.

Mutter: Das ist zu wenig Kleidung!

Petra: Ich gehe doch nicht zu einer Modenschau!

Mutter: Aber du brauchst auch warme Sachen.

Petra: Keine Sorge! Ich bin schließlich 23 Jahre alt und kein Kind mehr.

so	na
da	itt
der Koffer, -	bőrönd
zwei	két
die Jeans, -	farmer
ein	egy
der Pullover, -	pulóver
das Sweatshirt, -s	hosszú ujjú póló
fünf	öt
das T-Shirt, -s	póló
die Zahnbürste,-n	fogkefe
der Walkman, -	walkman
die Mutter, Mütter	anya
und	és
zu wenig	túl kevés, nem elég
wenig	kevés
die Kleidung	ruhanemű
ich gehe	megyek
gehen	menni
doch	*itt:* de hiszen *(nyomatékosítószó)*
zu einer Modenschau	divatbemutatóra
die Modenschau, -en	divatbemutató
aber	de
du brauchst	szükséged lesz
brauchen	szüksége van
auch	is
warme Sachen	meleg ruha
warm	meleg
die Sache, -n	dolog, holmi
keine Sorge	ne aggódj
kein, keine	nem, semmi *(a határozatlan névelő tagadása)*
die Sorge, -n	aggodalom
ich bin 23 Jahre alt	23 éves vagyok
23 = dreiundzwanzig	23
das Jahr, -e	év
alt	öreg, idős
schließlich	végül, elvégre
kein Kind mehr	már nem gyerek
das Kind, -er	gyerek

••• A **sein** a leggyakrabban használt ige a németben, ezért érdemes jól megtanulni az alakjait, mert ezek, mint sok más nyelvben is, rendhagyóak.

Jelen idő: **sein** – *van*

	egyes szám		többes szám	
1. személy	**ich bin**	vagyok	**wir sind**	vagyunk
2. személy	**du bist**	vagy	**ihr seid**	vagytok
magázás	**Sie sind**	van	**Sie sind**	vannak
	er ist	van (h)		
3. személy	**sie ist**	van (n)	**sie sind**	vannak
	es ist	van (s)		

••• A főneveket a németben könnyű felismerni – biztos észrevetted, hogy ezeket nagybetűvel kezdik, és előttük *határozott* vagy *határozatlan* névelő áll. A névelő megmutatja a főnév nemét. A német főnév lehet hímnemű, nőnemű vagy semlegesnemű.

Határozott és határozatlan névelők – alanyeset

		határozott névelő		*határozatlan névelő*	
egyes szám	*hímnem*	**der** Brief	*a levél*	**ein** Brief	*egy levél*
	nőnem	**die** Mutter	*az anya*	**eine** Mutter	*egy anya*
	semleges	**das** Kind	*a gyerek*	**ein** Kind	*egy gyerek*
többes szám	*hímnem*	**die** Briefe	*a levelek*	Briefe	*levelek*
	nőnem	**die** Mütter	*az anyák*	Mütter	*anyák*
	semleges	**die** Kinder	*a gyerekek*	Kinder	*gyerekek*

Többes számban minden főnév **die** névelőt kap.
Sajnos a főnév nemének megállapítására nincs biztos módszer. Mivel azonban ennek ismerete nagyon fontos a német nyelvben, érdemes minden egyes főnevet névelővel együtt megtanulni. Segíthet a főnév nemének megjegyzésében, ha gondolatban hozzákapcsolsz egy képet: például **der Pullover:** képzelj el egy pulóveres férfit. Van, akinek segít ez a módszer.

••• Meg kell jegyezni a többes számú alakot is, mert öt különböző végződés létezik: **-** (= nincs toldalék), **-e, -en, -n, -s.** Pl.:
die Zahnbürste → die Zahnbürst**en** das Jahr → die Jahr**e**

Egyes főnevek többes számban umlautossá válnak, pl.: M**ü**tter.

Olyankor is fontos, hogy tudd a főnév nemét, amikor névmással akarod helyettesíteni. A személyes névmásokkal már találkoztál az 1a leckében. A németben a tárgyak és a személyek nevét egyaránt a főnév nemének megfelelő névmással helyettesítjük. Pl.:

egyes szám		*többes szám*	
der Pullover	→ **er**	**die** Pullover	→ **sie**
die Zahnbürste	→ **sie**	**die** Zahnbürsten	→ **sie**
das T-Shirt	→ **es**	**die** T-Shirts	→ **sie**

De elég a nemekből – induljunk vásárolni!

Most német nyelvterületen vagy ...

és ruhát akarsz venni.

Wo ist die Damenabteilung/ ... die Herrenabteilung?	Merre van a nőiruha-osztály? ... férfiruha-osztály?
Ich hätte gerne ein Hemd/ ... eine Bluse.	Inget/blúzt szeretnék.
Welche Größe brauchen Sie?	Mi a mérete?
Ich trage Größe 40.	40-est viselek.

Was kostet diese Jacke?	Mennyibe kerül ez a dzseki?
der Rock, Röcke	szoknya
das Kleid, -er	(női)ruha
die Unterwäsche	fehérnemű
die Strümpfe	harisnya

A: Írd be a **sein** – *lenni* ige alakjait!

1. Guten Tag, ich ..... Anna.
2. Er ..... 15 Jahre alt.
3. Wie alt ..... du?
4. Wie alt ..... Sie?

B: Megjegyezted a névelőket? Írd be a főnév elé a hiányzó névelőt (az első betűt megadtuk), majd helyettesítsd névmással!
Pl.: *Das ist eine Hose (nadrág). Das ist sie.*

1. Das ist e..... Jacke. Das ist ..... .
2. D..... Pullover ist hier. ..... ist hier.
3. D..... Zahnbürste ist alt. ..... ist alt.
4. Hier ist d..... Kind. Hier ist ..... .
5. D..... Sachen sind hier. ..... sind hier.

C: Mit visel a rajzon látható férfi és nő? Írd be a ruhadarabok nevét!

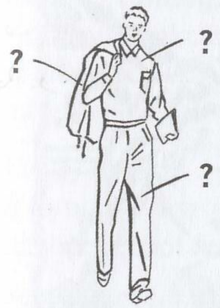

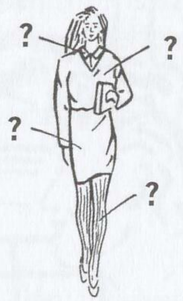

Anglicizmusok a német nyelvben

A német nyelvterület országaiban rengeteg angol szóval találkozol – a divat területén (*in/out, Collection, Stretch, Trend);* a zenével kapcsolatos kifejezések között *(Pop, Soul, Independents, Jazz, Sound);* a reklámokban *(super, brandnew);* a számítástechnikában *(Layout, Print, Design)* ... és folytathatnánk. Az angol nyelv térhódításának történelmi okai is vannak. A II. világháború után Németországot megszállási övezetekre osztották, s a négy zónából kettőben angolul beszéltek. Mind a mai napig két angol nyelvű rádióadó (az amerikai AFN és a brit BFN) is sugároz a korábbi németországi katonai támaszpontokról.

1c Üdvözlünk a fedélzeten!

Bühlerék hajója pillanatnyilag Duisburgban, Európa legnagyobb folyami kikötőjében horgonyoz, ahol szénnel rakják meg. Bühler úr ma reggel kiment Petra elé az állomásra, és most együtt mennek a hajóhoz. Petra ott találkozik a család többi tagjával.
(Fr. Bühler = Frau Bühler)

H. Bühler: Frau Wendt, ich möchte Ihnen meine Frau vorstellen.
Fr. Bühler: Herzlich willkommen!
Petra: Ich freue mich Sie kennen zu lernen. Vielen Dank für Ihre Einladung.
Fr. Bühler: Nichts zu danken! Sie helfen uns! Übrigens, heute kommt auch Tom. Er ist mein Neffe und hilft meinem Mann.
Carolin: Ich heiße Carolin und wie heißt du?
Petra: Petra.
Fr. Bühler: Carolin, man sagt nicht einfach „du".
Petra: Das macht nichts. Du darfst „du" zu mir sagen.

die Frau, -en	nő, feleség
ich möchte	szeretnék, szeretném
möchten	szeretne
Ihnen	önnek
meine	az én ...
vorstellen	bemutat
herzlich willkommen!	üdvözlöm!
herzlich	szívélyes
willkommen	üdvözlés
ich freue mich	örülök
sich freuen	örül
kennen lernen	megismer(kedik)
für	-ért
die Einladung, -en	meghívás
nichts zu danken	nincs mit
danken	(meg)köszön
Sie helfen uns	ön segít nekünk
helfen	segít
uns	nekünk
übrigens	különben
heute	ma
der Neffe, -n	unokaöcs
er hilft	segít
meinem Mann	a férjemnek
der Mann, Männer	férfi, férj
ich heiße	a nevem
heißen	hív
Wie heißt du?	Hogy hívnak?
wie	hogy
man sagt nicht	nem mondjuk ...
man	az ember *(általános alany)*
sagen	mond
einfach	egyszerűen
du darfst	neked szabad
dürfen	szabad
zu mir	*itt:* nekem

••• **Jelen idő: tőhangzóváltozás.** Bármennyire is szeretnénk, nem úszhatjuk meg a rendhagyó alakokat. Észrevetted, hogy a **helfen** igéből **hilft** lett, amikor Bühlerné Tamásról beszélt? Sok olyan ige van, melynek tőhangzója egyes szám 2. és 3. személyben megváltozik. Szerencsére csak ebben a két esetben!

az **e**-ből **i** vagy **ie** lesz
az **a**-ból **ä** (umlaut) lesz
az **au** kettőshangzóból **äu** (umlaut) lesz

Figyeld meg ezeket a hangváltozásokat öt igén, amelyekre a következő leckékben úgyis szükséged lesz:

helfen	–	segít	sprechen	–	beszél
fahren	–	vezet	geben	–	ad
essen	–	eszik			

••• Tanulmányozd figyelmesen a következő ragozási táblázatot •

	helfen	**fahren**	**essen**	**sprechen**	**geben**
	segít	*vezet*	*eszik*	*beszél*	*ad*
egyes sz.					
ich	helfe	fahre	esse	spreche	gebe
du	hilfst	fährst	isst	sprichst	gibst
er/sie/es	hilft	fährt	isst	spricht	gibt
többes sz.					
wir	helfen	fahren	essen	sprechen	geben
ihr	helft	fahrt	esst	sprecht	gebt
sie	helfen	fahren	essen	sprechen	geben
magázás					
Sie	helfen	fahren	essen	sprechen	geben

•

••• A változatosság kedvéért következzenek most a számok 1-től 25-ig, hiszen ezek nélkül biztosan nem boldogulhatsz:

1 **eins**	8 **acht**	14 **vierzehn**	20 **zwanzig**
2 **zwei**	9 **neun**	15 **fünfzehn**	21 **einundzwanzig**
3 **drei**	10 **zehn**	16 **sechzehn**	22 **zweiundzwanzig**
4 **vier**	11 **elf**	17 **siebzehn**	23 **dreiundzwanzig**
5 **fünf**	12 **zwölf**	18 **achtzehn**	24 **vierundzwanzig**
6 **sechs**	13 **dreizehn**	19 **neunzehn**	25 **fünfundzwanzig**
7 **sieben**			

Figyeld meg, hogy mondják a húsz fölötti számokat: hátulról kell kezdeni! Pl.: 36 = **sechsunddreißig** – „hat és harminc".

Most német nyelvterületen vagy ...

és megismerkedsz valakivel.

Ich heiße ...	A nevem ...
Wie heißen Sie?	Hogy hívják?
Entschuldigung, wie war noch gleich der Name?	Elnézést, megismételné a nevét?
Entschuldigung, ich habe deinen Namen nicht verstanden.	Elnézést, nem értettem a nevedet.

Ich möchte Ihnen Frau Braun vorstellen.	Hadd mutassam be Frau Braunt.
Das ist ...	Ő .... (bemutatkozáskor)
Es freut mich, Sie kennen zu lernen.	Örvendek.

A: Melyik névmáshoz melyik igealak tartozik? Jelöld X-szel a táblázatban!

		ich	du	er/sie/es	wir	ihr	sie/Sie
1.	hilft						
2.	bin						
3.	fährt						
4.	spreche						
5.	kommst						
6.	sprichst						
7.	essen						
8.	gebt						

B: Egy kis számtan. Írd be az eredményt betűkkel!

1. fünf + drei = ...
2. sieben + acht = ...
3. zwei + elf = ...
4. achtzehn + sechs = ...
5. vierzehn + vier = ...

Megszólítások – *du* vagy *Sie*.

Mikor használjuk a németben a tegező és mikor a magázó alakokat? A magyar anyanyelvűeknek ez nem okoz gondot, mert a két nyelvben a szokások nagyon hasonlóak. A *tegező* (**du**) alakot használd, ha gyerekekkel vagy barátokkal beszélsz. Magázni kell az idegen felnőtteket. A tegezést mindig az idősebb ajánlhatja fel: **„Sollen wir uns nicht duzen?"** – *„Tegeződjünk?"* Az általános szabályok alól vannak kivételek. Lemezboltban, butikokban, alternatív jellegű boltokban gyakran letegeznek. Ezt természetesen illik viszonozni. Általánosságban elmondható, hogy a tegeződés német nyelvterületen is terjed. Egyes csoportokban a tegező alakok használata a szolidaritás és az összetartozás jele. Az iskolában a diákok természetesen tegezik egymást, de a tanárok gyakran magázzák a felsőbbéves diákokat. Magázáskor a vezetéknevet használják, tegezéskor a keresztnevet. Kevert alak, mint pl. **„Petra, Sie..."** ritkán hallható. Helyette így mondják: **„Frau Wendt, Sie..."**

•

1 Kiejtés

Olvasd el és hallgasd meg újra az első lecke párbeszédeit és „a túlélőszókincs" kifjezéseit! Ezekben a kiejtési gyakorlatokban általában csak a német változatot hallod. Kövesd a 🎧 jelet!

Az umlautosok: ä, ü, ö

Az umlaut fontos a németben. Megváltoztatja a szavak kiejtését és jelentését. A következő gyakorlatok segítenek az umlautos hangok kiejtésében. Hallgasd figyelmesen, és többször ismételd meg mindegyik példát!

🎧 **Ä:** ugyanúgy vagy hasonlóan ejtjük, mint a német „e"-t:

hätte – Unterwäsche – er fährt

🎧 **Ü:** úgy ejtjük, mint a magyar ü-t vagy ű-t:

für – Strümpfe – Zahnbürste – Tschüs

🎧 **Ö:** úgy ejtjük, mint a magyar ö-t vagy ő-t:

zwölf – möchten – auf Wiederhören

2a Nagyon otthonos!

Petra ismerkedik a hajóval. Bühlerné körbevezeti és mindent megmutat neki – főleg a konyhát.

Fr. Bühler: Das ist unsere Wohnküche. Hier essen, lesen und spielen wir.

Petra: Das ist sehr gemütlich. Sie haben eine wunderschöne Einbauküche.

Fr. Bühler: Ja, sie ist sehr praktisch. Hier ist der Müll für den Kunststoff, dort das Altglas.

Petra: Werfen Sie den Biomüll in den Rhein?

Fr. Bühler: Nein, das ist nicht erlaubt. – So, dies ist Ihr Zimmer. Es ist leider kein Luxusappartement.

Petra: Hauptsache, ich habe ein Bett. Entschuldigung, ich suche die Toilette.

Fr. Bühler: Sie ist im Bad. Wir haben übrigens keine Badewanne.

Petra: Duschen ist sowieso umweltfreundlicher.

unsere	miénk
die Wohnküche, -n	lakókonyha
essen	eszik
lesen	olvas
spielen	játszik
sehr	nagyon
gemütlich	kényelmes, otthonos
haben	van (valamije)
wunderschön	gyönyörű
die Einbauküche, -n	beépített konyha
praktisch	praktikus
der Müll	szemét
der Kunststoff,-e	műanyag
dort	ott
das Altglas	használt üveg
werfen	kidob
der Biomüll	szerves hulladék
in	-ba, -be, -ban, -ben
der Rhein	Rajna
nein	nem
ist nicht erlaubt	nem szabad
erlauben	megenged
das Zimmer, -	szoba
das Luxusappartement, -s	luxuslakosztály
die Hauptsache, -n	lényeg, a fő (dolog)
das Bett, -en	ágy
Entschuldigung	elnézést
suchen	keres
die Toilette, -n	WC/mosdó
das Badezimmer, -	fürdőszoba
sowieso	úgyis
die Badewanne, -n	fürdőkád
das Duschen	zuhanyozás
umweltfreundlicher	környezetkímélőbb
umweltfreundlich	környezetbarát

••• Ugye emlékszel rá, hogy már tanultunk az alanyesetről – és nem felejtetted el az 1b lecke óta a névelőket sem? Most megismerkedünk a tárgyesettel, amivel a „kit" vagy „mit" – **wen** vagy **was** kérdésre válaszolhatunk. Nézzük meg Petra mondatát: **Ich suche die Toilette.** A **die Toilette** a mondat tárgya. Ezt a tárgyesettel tudjuk kifejezni. A névelő tárgyesete a hímnem (**den**) kivételével megegyezik az alanyesettel.

Lássunk néhány példát:

Hier ist der Koffer.	— *Itt a bőrönd.*
→ Ich suche den Koffer.	— *Keresem a bőröndöt.*
Hier ist die Badewanne.	— *Itt a fürdőkád.*
→ Ich suche die Badewanne.	— *Keresem a fürdőkádat.*
Hier ist das Zimmer.	— *Itt a szoba.*
→ Ich suche das Zimmer.	— *Keresem a szobát.*

Határozott és határozatlan névelők

	alanyeset		tárgyeset	
hímnem	**der** **ein**	Koffer	**den** **einen**	Koffer
nőnem	**die** **eine**	Badewanne	**die** **eine**	Badewanne
semlegesnem	**das** **ein**	Zimmer	**das** **ein**	Zimmer
többes szám	**die**	Zimmer	**die**	Zimmer

••• **Haben** — ez a második leggyakrabban használt ige a német nyelvben. (Csak a **sein** előzi meg.) Hasznos ige, főleg most, hogy már ismered a tárgyesetet. Ügyelj arra, hogy vonzataként tárgyesetet használj!

Jelen idő: **haben** – *birtokol*

	egyes szám	többes szám
1. személy	ich **habe**	wir **haben**
2. személy	du **hast**	ihr **habt**
magázás	Sie **haben**	Sie **haben**
3. személy	er sie **hat** es	sie **haben**

••• Tárgyesetet kell használni néhány elöljárószó után is:

bis – *-ig*
durch – *át, keresztül*
für – *-nak,-nek*
gegen – *ellen, körül*
ohne – *nélkül*
um – *-kor, körül*

Pl.: durch das Zimmer.

Más nyelvekhez hasonlóan, a németben is előfordulnak rövid alakok. Figyeld meg az elöljárószó és a névelő összeolvadását:

durch das → durchs **für das → fürs** **um das → ums**

••• Ha már szóba kerültek a rövidítések, nézzük meg, hogyan helyettesítik a né metek a főnevet személyes névmással.

Személyes névmás

	alanyeset	tárgyeset
E/1. személy	**ich**	**mich**
E/2. személy	**du**	**dich**
E/3. személy	**er**	**ihn**
	sie	**sie**
	es	**es**
T/1. személy	**wir**	**uns**
T/2. személy	**ihr**	**euch**
T/3. személy	**sie**	**sie**
magázás	**Sie**	**Sie**

Ich habe einen Pullover. – *Van egy pulóverem.*
→ Ich habe ihn. – *Van nekem.*

Ich suche Christine. – *Christine-t keresem.*
→ Ich suche sie. – *Őt keresem.*

Most német nyelvterületen vagy ...

és valaki megmutatja a lakását.

die Wohnung, -en	lakás
Bitte legen Sie ab.	Tegye le a kabátját!
Hier ist die Garderobe.	Ide akassza. (*Szó szerint: Itt a gardróbszekrény.*)
das Wohnzimmer, -	nappali
die Küche, -en	konyha
das Schlafzimmer, -	hálószoba
Das ist sehr gemütlich.	Nagyon otthonos.
Entschuldigung, wo ist die Toilette?	Elnézést, merre van a mosdó?
das Klo, -s; das WC, -s	WC
die Dusche, -n	zuhanyozó

A: Tudsz német mondatot alkotni a megadott szavakból? Használd a tárgyesetet és a megfelelő határozatlan névelőt! Pl.:
Ich/haben/Jacke → Ich habe eine Jacke.

1. du/haben/Pullover .....
2. ich/suchen/Toilette .....
3. ihr/brauchen/Wohnung .....
4. Mann/haben/Walkman .....

B: Válaszolj a kérdésekre a négyzetben található szavak segítségével!

das Kind von Frau Bühler ✶ den Mann das Badezimmer ✶ der Neffe ✶ die Frau

1. Ich suche es. Was? – Válasz: .....
2. Ich suche ihn. Wen? – Válasz: .....
3. Sie kennen sie. Wen? – Válasz: .....
4. Es spielt dort. Wer? – Válasz: .....
5. Er wohnt hier. Wer wohnt hier? – Válasz: .....

Környezetvédelem

A német nyelvterület országaiban komolyan veszik a környezetvédelmet, az része a mindennapoknak. Ahogy a párbeszédben is láthattuk, nagy hangsúlyt fektetnek az újrahasznosításra, – a hulladék nem egyszerűen csak szemét. Németországban például a zöld ponttal *(der grüne Punkt)* jelölt műanyag termékeket speciális újrafeldolgozási eljárás segítségével ismét hasznosítják. A szerves hulladékot külön szemetesedénybe gyűjtik vagy komposztálják. Szinte mindenhol találunk üveggyűjtő konténereket. Sok helyen működik szelektív hulladékgyűjtés.
Bevásárláshoz a legtöbb ember visz magával bevásárlótáskát, hogy ne szaporítsa a hulladékhegyeket újabb nejlonzacskókkal. A pénztárnál, ellentétben sok más országgal, nem adnak automatikusan zacskót, és sok helyen fizetni kell érte.
De ez nem meglepő, hiszen tudjuk, hogy Németország tudatosította a nemzetközi közvéleményben az erdőpusztulás (*Waldsterben*) fogalmát, és Ausztria emelte fel elsőként a szavát az atomerőművek ellen. A természet szeretete és védelme komoly hagyományokkal rendelkezik ezen a tájon.

2b Áruszállítás

Petra van a hajón, amikor egy teherautó érkezik. Schiller úr meghozta az árut, amit Bühlerék rendeltek.

(H. Schiller = Herr Schiller)

H. Schiller: Hallo! Ist da jemand?

Petra: Ja, was wünschen Sie?

H. Schiller: Ich habe eine Lieferung für Sie.

Petra: Die Bühlers sind nicht da. Sie kommen gleich wieder. Geld habe ich auch nicht.

H. Schiller: Kein Problem! Frau Bühler überweist den Betrag. Hier ist der Lieferschein und die Rechung. Ich bringe alles nach unten. Ich brauche nur eine Unterschrift von Ihnen.

Petra: Ich weiß nicht, jetzt bringt er auch noch ein Bett.

Carolin: Keine Angst, Herr Schiller kommt ganz oft.

Ist da jemand?	Van itt valaki?
jemand	valaki
Was wünschen Sie?	Miben segíthetek? (Mit óhajt?)
was	mi/mit
wünschen	kíván, óhajt
die Lieferung, -en	áruszállítás, szállítmány
gleich	mindjárt
wiederkommen	visszajön
das Geld	pénz
das Problem, -e	gond, probléma
überweisen	átutal
der Betrag, Beträge	összeg
der Lieferschein, -e	szállítólevél
die Rechnung, -en	számla
bringen	hoz
alles	minden, mindent
nach unten	le
nur	csak
die Unterschrift, -en	aláírás
von	-tól,-től
ich weiß nicht	nem tudom
wissen	tud
jetzt	most
auch	is
noch	még
keine Angst	ne félj/aggódj
die Angst, Ängste	félelem, aggodalom
ganz	elég
oft	gyakran

••• A németben háromféle *szórend* van: egyenes, fordított és kérdő.

1. Egyenes szórend

alany	*ige*	*határozó*	*tárgy*
Ich	komme	um 8 Uhr.	
Sie	überweist		das Geld.

2. Fordított szórend

Előfordul, hogy különféle okokból (pl.: nyomaték, stílus) a mondatot nem az alannyal akarjuk kezdeni. Ilyenkor az alany közvetlenül az ige után áll. Ne feledd: az ige mindig a második helyen áll!

1. hely	*2. hely*	*3. hely*
Um 8 Uhr	komme	ich.
Das Geld	überweist	sie.

A beszélő mindkét esetben a mondat első elemét akarja hangsúlyozni. Nézzük az első mondatot: 8-kor – nem 7-kor, nem 9-kor, hanem 8-kor. Ez a mondat az alábbi kérdésre válaszol: *Hánykor jössz?*

3. Kérdő szórend

Kérdőszóval kezdődő kérdés: A kérdőszó, pl.: **wie** – *hogy(an)* és **wann** – *mikor* mindig a kérdő mondat elején van. Az ige a második.

Kérdőszó	*Ige*	*Alany*
Wie	heißen	Sie?

Eldöntendő kérdés: Az igével kezdődik és az alannyal folytatódik.

ige	*alany*	*tárgy*
Heißen	Sie	Petra?
Kommst	du	am Donnerstag?

••• Elég volt a szórendből? Ne aggódj, egy idő után majd belejössz, és tudsz majd német mondatokat alkotni. De ha már szóba került a tudás, vessünk egy pillantást a **wissen** – *tud* igére. Így szerepelt a párbeszédben: **Ich weiß nicht.** Ez rendhagyó ige, és mivel sokszor fogod használni, érdemes megtanulni az alakjait:

Jelen idő: **wissen** – *tud*

	egyes szám		*többes szám*	
1. személy	**ich weiß**	tudom	**wir wissen**	tudjuk
2. személy	**du weißt**	tudod	**ihr weisst**	tudjátok
magázás	**Sie wissen**	tudja	**Sie wissen**	tudják
	er weiß	tudja (h)		
3. személy	**sie weiß**	tudja (n)	**sie wissen**	tudják
	es weiß	tudja (s)		

Most német nyelvterületen vagy ...
és banki ügyeket kell intézned.

Ich möchte ein Girokonto eröffnen.	Számlát szeretnék nyitni.
das Sparkonto	betétszámla
die Überweisung, -en	átutalás
die Quittung, -en	nyugta
die Kontonummer, -n	számlaszám
der Kontoinhaber, -	számlatulajdonos
der Empfänger, -	kedvezményezett
die Unterschrift, -en	aláírás
das Datum, Daten	dátum
der Verwendungszweck, -e	felhasználás célja

A: Változtasd meg a szórendet úgy, hogy a tárggyal kezdődjön a mondat!

1. Ich suche den Müll. → .....
2. Sie hat kein Geld. → .....
3. Wir brauchen eine Unterschrift. → .....

B: Változtasd meg a szórendet úgy, hogy a határozószó legyen legelöl!

1. Die Bühlers kommen gleich wieder. → .....
2. Ich bringe alles nach unten. → .....
3. Sie kommt übrigens zu uns. → .....

C: Írj olyan kérdést, hogy a válasz az aláhúzott mondatrész legyen! A kérdés kez-dődhet kérdőszóval vagy anélkül.
Pl.: Válasz: *Um 8 Uhr kommt er.* Kérdés: *Wann kommt er?*

1. ..... Ich bin 20 Jahre alt.
2. ..... Nein, sie sind nicht hier.
3. ..... Petra hilft ihnen.
4. ..... Ja, wir haben eine Dusche.
5. ..... Ich suche Strümpfe.

Bankok, megtakarítás és hitel

Ha német nyelvterületen élsz, folyószámlát kell nyitnod. Rendszeresen át kell utalni pénzt más számlákra, illetve érkeznek pénzek a te számládra. Egy kis műanyag kártya segítségével Európa szinte bármely pontján fel tudsz venni pénzt a számládról. Csak beütöd a PIN-kódot, és sínen vagy.
Ha bankszámlát akarsz nyitni, nézd meg a szolgáltatások díját (pl.: átutalás – *Überweisungsgebühren*, számlavezetési díj – *Kontoführungsgebühren* stb.), mert nagy különbségek vannak a bankok között.
Pihenésképpen elmesélünk egy megtörtént esetet, melyből kiderül, hogy a bankrendszer nem megfelelő ismerete milyen galibát okozhat. Egy német kisvárosban egy külföldi bankrablásra adta a fejét. Fején harisnyával, kezében fegyverrel berontott egy *Bausparkasse*-irodába. A tisztviselőnek kellett felvilágosítania, hogy nem tartanak készpénzt! A *Bausparkasse* ugyanis csak hitel- és jelzálogkölcsön-ügyleteket bonyolít! Ennyit a gyors meggazdagodásról.

2c Egy „szörnyű" magyar srác

Közben Tamás megérkezett. Petrát és Tamást bemutatták egymásnak, és megegyeztek, hogy tegeződni fognak. Véletlenül éppen egyszerre indulnak a fürdőszobába. Mivel a hajón kicsit szűk a hely ...

Tamás: Entschuldigung, habe ich dir weh getan?
Petra: Nein, aber du hast mich erschreckt.
Tamás: Ja, ja, die schrecklichen Ungarn.
Petra: Kommst du aus Ungarn? Du hast gar keinen Akzent.
Tamás: Ja, ich komme aus Budapest. Aber meine Mutter ist Deutsche und mein Vater Ungar. Ich bin zweisprachig. – Und du? Woher kommst du?
Petra: Aus Dresden. Das liegt in Sachsen – nicht weit von der polnischen Grenze.
Tamás: Hast du in der Schule Polnisch gelernt?
Petra: Nein, leider nur Russisch.
Tamás: Ich kann dir Ungarisch beibringen.

Entschuldigung!	Bocsánat!
Habe ich dir weh getan?	Megütöttelek?
dir	neked
wehtun	bánt, fájdalmat okoz
aber	de
du hast mich erschreckt	megijesztettél
erschrecken	megijeszt
schrecklich	szörnyű
der Ungarn, -	magyar (férfi)
aus	-ból,-ből
gar keinen Akzent	egyáltalán nincs akcentusa
der Akzent, -e	akcentus
der/die Deutsche, -n	német (hn/nn)
der Vater, Väter	apa
zweisprachig	kétnyelvű
woher	honnan
das liegt	található
liegen	fekszik
Sachsen	Szászország
weit von	messze
Polnisch	lengyel
die Grenze, -n	határ
die Schule, -n	iskola
Russisch	orosz
hast du gelernt	tanultál?
lernen	tanul
Ungarisch	magyar
ich kann	tudok
können	tud
beibringen	(meg)tanít

••• A múlt idő kifejezésére több igeidő is létezik a németben. Ezek közül a befejezett jelen idő *(Das Perfekt)* a legfontosabb. A beszélt nyelvben nagyon elterjedt, sőt Németország egyes vidékein nem is használnak más igeidőt a múlt idő kifejezésére.

A befejezett jelen időt a **haben** vagy a **sein** segédige jelen idejével és a főige múlt idejű melléknévi igenevével képezzük.

főnévi igenév	haben *vagy* sein	*melléknévi igenév*
lernen	er **hat**	**gelernt**
tun	ich **habe**	**getan**

A múlt idejű melléknévi igenév képzése:

1. Szabályos (gyenge ragozású) igék

Az igető elé **ge-** előképző, az igetőhöz **-t/-et** végződés járul. Tehát a változatlan igetőt helyezzük **ge...(e)t** keretbe.

főnévi igenév	*igető*	*melléknévi igenév*
sagen	sag	**ge**sag**t**
machen	mach	**ge**mach**t**

2. Rendhagyó (erős ragozású) igék

Az igetőben hangváltozás történik. Az igető elé **ge-** előképző, az igetőhöz **-en** végződés járul. A melléknévi igenév kerete tehát: **ge...en**

főnévi igenév	*igető*	*melléknévi igenév*
kommen	komm	**ge**komm**en**
gehen	gang	**ge**gang**en**

Mivel a tőhangváltozásban nincs rendszer, ezeket egyszerűen meg kell jegyezni. A könyv végén megtalálod a rendhagyó igék listáját.

••• **Sein** vagy **haben**? Mikor melyik segédigével képezzük a befejezett jelen időt? A legtöbb igével a **haben**-t használjuk. **Sein** segédigével képezik a befejezett jelen időt a mozgást jelentő *(vezet, jön)* és az állapotváltozást kifejező igék.

fahren → ich **bin** gefahren gehen → er **ist** gegangen
kommen → du **bist** gekommen

••• *Szórend.* A múlt idejű melléknévi igenév mindig a tagmondat végén áll. A segítő ige *(haben* vagy *sein)* mindig a második helyen van. A szórend megértéséhez képzelj el egy balett-táncost. A mondat kötött része az ige (egyik láb) és a melléknévi igenév (másik láb). Az összes többi mondatrész a két láb közé kerül.

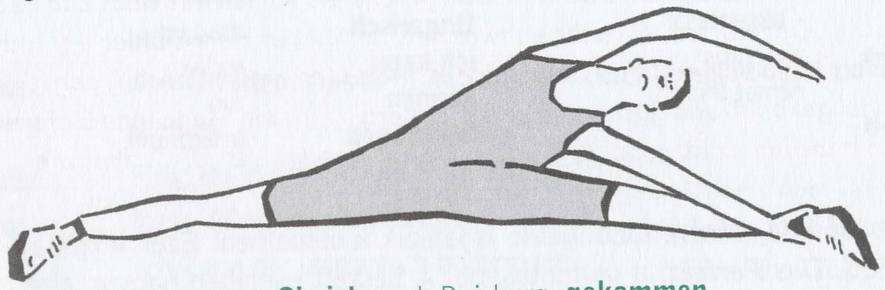

Sie ist nach Duisburg **gekommen.**
Sie ist am Mittwoch nach Duisburg **gekommen.**
Sie ist am Mittwoch zu Familie* Bühler nach Duisburg **gekommen.**

* **die Familie,-n** – család

Az utolsó példában a balett-táncosnak már spárgáznia kell.

Most német nyelvterületen vagy ...

és országokról és nyelvekről beszélgetsz.

Woher kommen Sie?	Honnan jött? *(értsd: Honnan származik?)*
Kommst du aus Amerika?	Amerikából jöttél?
Deutschland; Großbritannien	Németország; Nagy-Britannia
Griechenland; Holland	Görögország; Hollandia
Ungarn, Östrreich	Magyarország; Ausztria
Sprechen Sie Deutsch/Englisch/ Griechisch/Ungarisch?	Beszél németül/angolul/ görögül/magyarul?
die Sprache, -n	nyelv
Ich spreche ein bisschen Deutsch.	Egy kicsit beszélek németül.
Italienisch ist meine Muttersprache.	Olasz az anyanyelvem.
Sie hat einen Akzent.	Akcentusa van.

A: Írd le az alábbi főnévi igenevekhez tartozó múlt idejű melléknévi igenevet és segédigét! Ezeket kell majd felhasználni a B feladatban.

1. bringen	.....	5. essen	.....
2. kennen	.....	6. kommen	.....
3. helfen	.....	7. gehen	.....
4. sein	.....	8. fahren	.....

B: Petra levelet írt a barátnőjének, de a levél sajnos elázott. Most újra kell írnia. Tudsz neki segíteni?

Liebe Sandra,
ich bin jetzt bei Familie Bühler. Das weißt du ja. Zuerst bin ich mit dem Zug nach Duisburg g[illegible]. Der Koffer [illegible] sehr schwer gew[illegible]. Aber Herr Bühler [illegible] mir geh[illegible]. Wir [illegible] zu seiner** Frau und seinem** Kind (es heißt Carolin) geg[illegible]. Wir haben viel gekocht und gut g[illegible]sen. Gestern [illegible] ein Mann eine Lieferung geb[illegible]. Ich habe ihn nicht geka[illegible]. Carolin hat gesagt „ist o.k.", aber die Lieferung [illegible] nicht richtig gew[illegible]. Noch etwas: Gestern [illegible] Tom gek[illegible]. Er ist jung und nett. Bis bald.

Viele liebe Grüße*

Petra

* viele liebe Grüße – *szeretettel,* ** seiner/seinem – *övé*

Olvasd el és hallgasd meg újra a 2. lecke párbeszédeit és „túlélő" kifejezéseit!

Szászország és a többi tartomány

A Németországi Szövetségi Köztársaság – mint a neve is mutatja – tartományok szövetsége. Németország 16 (11 régi és 5 új) tartományból áll. Mindegyiknek saját kormányzata van, amelynek a felelősségi körébe tartozik a tartományi szintű oktatási rendszer, közigazgatás, energiaellátás, úthálózat, közlekedés, kultúra és igazságszolgáltatás. Nézzük meg egy példán, hogy mit jelent ez az egyén számára. Ha egy gyerekes család átköltözik az egyik tartományból a másikba, azzal kell számolnia, hogy más időpontban lesznek az iskolai szünetek és különbözik a tananyag is.

Szászország az egyik új tartomány. Ez a legnagyobb népsűrűségű, és gazdaságilag is a legfejlettebb új tartomány. Fővárosa Drezda, a múzeumok és kiállítások városa.

Hanglejtés

1. Az állító mondat és a kérdőszavas kérdő mondat hanglejtése:

A német mondatok hangmagassága általában három szinttel jellemezhető (lásd az ábrát). Az állító mondat és a kérdőszavas kérdő mondat a 2. szintről indul, a hangsúlyos résznél felmegy a 3-ra, aztán leesik az 1-re.

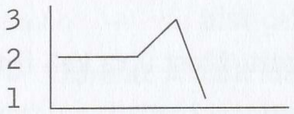

Minden mondatot kétszer fogsz hallani. Először dúdolva, hogy tisztán hallod a hanglejtést, másodszor rendesen kimondva. Utánozd bátran, hogy hozzászokj a német beszéd dallamához!

Das ist unsere Wohnküche.
Was wünschen Sie?
Woher kommst du?

2. Az eldöntendő kérdés

Az eldöntendő kérdés hanglejtése fordított. A 2. szintről indul, aztán a hangsúlyos szótagnál a hang leesik az 1. szintre, majd a vége felé újra emelkedik, akár a 3. szintig is.

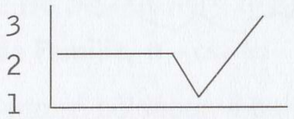

Gyakorold a következő mondatokat is az előző módszerrel!

Werfen Sie den Biomüll in den Rhein?
Habe ich dir weh getan?
Kommst du aus England?

3a Tudnivalók

Bühlerné megbeszéli Petrával a napirendet és Petra néhány feladatát. Carolinnak azonban saját elképzelése van arról, hogy Petrának mit kellene csinálnia...

Fr. Bühler: Ich möchte Ihnen jetzt den Tagesplan geben. Also, das Frühstück müssen Sie erst um halb acht machen.

Petra: Was soll ich vorbereiten?

Fr. Bühler: Brot, Butter, Marmelade und ein Ei für meinen Mann. Er trinkt übrigens immer viel Kaffee. Carolin isst am liebsten Müsli.

Petra: Und wann gibt es Mittagessen?

Fr. Bühler: Um ein Uhr, aber wir essen nur belegte Brote. Mein Mann muss mittags arbeiten.

Carolin: Du musst auch mit mir spielen.

Fr. Bühler: Frau Wendt muss gar nichts.

Petra: Ich spiele gerne mit dir. Jetzt kann ich aber nicht. Zuerst muss ich mit deiner Mutter alles besprechen.

der Tagesplan, -pläne	napirend
geben	ad
also	nos
das Frühstück	reggeli
müssen	kell
erst	*itt:* csak
um	-kor
halb	fél
um halb acht	fél 8-kor
was soll ich ...	mit (csináljak)...
sollen	kell, kellene
vorbereiten	előkészít
das Brot, -e	kenyér
die Butter	vaj
die Marmelade, -n	lekvár
das Ei, -er	tojás
trinken	iszik
immer	mindig
viel	sok
der Kaffee	kávé
Carolin isst	Carolin eszik
am liebsten	legszívesebben
das Müsli, -s	müzli
wann	mikor
es gibt	van
das Mittagessen	ebéd
um ein Uhr	egy órakor
die Uhr, -en	óra
belegte Brote	szendvics
mittags	délben
arbeiten	dolgozik
mit mir	velem
mit dir	veled
ich kann	tudok
können	*itt:* tud
aber	de *(itt: módosítószó)*
zuerst	először
dein	tiéd
besprechen	megbeszél

••• *Módbeli segédigék.* A német nyelvben hat módbeli segédige van: **dürfen, können, mögen, müssen, sollen** és **wollen.**

dürfen – *szabad, lehet, -hat,-het*
können – *tud, képes, -hat,-het*
mögen – *szeret (A* **mögen** *feltételes alakja pl.* **ich möchte** *– szeretnék.)*
müssen – *kell*
sollen – *kell, kellene*
wollen – *akar*

Most már tudod a jelentésüket, lássuk hát a ragozásukat is, egyelőre csak jelen időben. Figyeld meg, hogyan változnak a tőhangok. Észrevetted? Hogy könnyebb legyen a dolgod, az 1. és a 3. személyű alakok azonosak, egyes számban és többes számban is!

••• A módbeli segédigék rendszerint egy főnévi igenév mellett állnak (**möchte + geben, muss + besprechen**). Ha a főnévi igenév nem látszik a mondatban, akkor is magától értetődő. A módbeli segédige mindig a második helyen áll és ragozandó. A főnévi igenév mindig a tagmondat végére kerül.

Ich **muss** mittags immer viel Kaffee **trinken.**	*Délben mindig sok kávét kell innom.*

	dürfen	können	mögen	müssen	sollen	wollen
ich	darf	kann	mag (möchte)	muss	soll	will
du	darfst	kannst	magst (möchtest)	musst	sollst	willst
er sie es	darf	kann	mag (möchte)	muss	soll	will
wir	dürfen	können	mögen (möchten)	müssen	sollen	wollen
ihr	dürft	könnt	mögt (möchtet)	müsst	sollt	wollt
sie	dürfen	können	mögen (möchten)	müssen	sollen	wollen
Sie	dürfen	können	mögen (möchten)	müssen	sollen	wollen

••• A beszélt nyelvben sokszor hallhatsz bizonyos rövid szavakat, amelyeket nem könnyű lefordítani. Pl.: **aber, denn, doch, mal, ja.** Nélkülük a beszéd kevésbé természetesnek, merevnek, sőt akár nyersnek is tűnhet. Bár van szótári jelentésük, az nem mindig illik a mondatba. Ezeket módosítószóknak nevezzük, mert sokszor csak nyomatékosításra, érzelmek kifejezésére használják. Például az **aber** jelentése *de*. De abban a mondatban, hogy **Du hast aber schön gespielt**, nem fordíthatjuk így. A mondat jelentése: *Nagyon szépen játszottál.* Tehát az **aber** itt *nagyon*. De ez sem tökéletes fordítás, mert nem fejezi ki a valódi tartalmat: a csodálkozást.
A kezdő nyelvtanulónak elég, ha tud erről a jelenségről. De érdemes megpróbálkozni egyik-másik szó használatával is. Például felszólító mondatokban gyakran hallani a **mal** szót. **Hör mal!** A **mal** szócska enyhíti a felszólítás élét.

••• Petra azt kérdezi a párbeszédben: **Wann gibt es Mittagessen?** Nézzük meg közelebbről ezt a hasznos kifejezést. **Es gibt** azt jelenti *van*. Használják egyes számmal és többes számmal is. Lássunk néhány példát:

Es gibt in Deutschland abends oft belegte Brote.	–	*Németországban gyakran szendvics van vacsorára.*
Für dich gibt es nur ein belegtes Brot.	–	*Neked csak egy szendvics van. (értsd: csak egyet kapsz, egy jut)*

Most német nyelvterületen vagy ...

és a barátaiddal vagy étteremben vacsorázol.

Ich hätte gerne Mineralwasser/ ... Tee / ... Saft.	Kérek egy ásványvizet/ ... teát / ... gyümölcslét.
Bitte noch ein Glas Bier.	Még egy pohár sört kérek.
Ich trinke keinen Alkohol.	Nem iszom szeszes italt.

Nehmen Sie Zucker?	Kér cukrot?
Nimmst du Milch?	Kérsz tejet?
Was gibt es zum Abendessen?	Mi van vacsorára?
das Schweinefleisch	sertéshús
das Rindfleisch; das Kalbfleisch	marhahús; borjúhús
das Geflügel; der Fisch	baromfi; hal
Ich bin Vegetarier/Vegetarierin.	Vegetáriánus vagyok.
Ich möchte nur einen gemischten Salat.	Csak egy vegyes salátát kérek.
die Suppe	leves
Guten Appetit!; Prost!	Jó étvágyat!; Egészségedre!
Kann ich Ihnen etwas zum Essen anbieten?	Megkínálhatom valami étellel?
Kann ich dir etwas zum Trinken anbieten?	Kérsz valamit inni?
Nein danke, ich habe gerade gegessen.	Köszönöm nem, éppen most ettem.

A: Írd be a zárójelben levő segédigék jelen idejű alakját!

1. Wir ..... etwas essen. *(möchten)*
2. Ich ..... einen Pullover kaufen. *(wollen)*
3. Wann ..... du zu mir kommen? *(können)*
4. Du ..... Alkohol trinken. *(dürfen)*
5. Er ..... heute helfen. *(müssen)*
6. Ich ..... gerne Kaffee. *(mögen)*

B: Építsd be a mondatba a zárójelben lévő módbeli segédigét! Ügyelj a szórendre! Példa: *Du bist immer da. (müssen) → Du musst immer da sein.*

1. Er isst immer viel. *(möchten)* → .....
2. Du machst das gut. *(sollen)* → .....
3. Sie lernt Englisch in der Schule. *(wollen)* → .....
4. Ich bringe das nach unten. *(können)* → .....

C: Elrejtettünk hét étellel-itallal kapcsolatos szót. Hányat találsz meg?

E	R	Z	O	C	P	X	S	T
B	R	U	K	A	F	F	E	E
U	D	C	Ä	M	N	M	W	M
T	Z	K	M	I	A	W	B	I
T	E	E	L	C	H	R	P	L
E	B	R	O	T	M	R	O	C
R	O	P	M	Ü	S	L	I	H

Étkezés

Akár hiszed, akár nem, a német nyelvterület országaiban más hagyományos nemzeti étel is létezik, mint *Sauerkraut, Fondue* vagy *Wienerschnitzel*. Az viszont igaz, hogy nem könnyű olyan éttermet találni, ahol a helyi specialitásokat kínálják.
Ha Svájcban jársz, kóstold meg a *Raclette*-et, a *Röstit* (sült krumpli) vagy a *Züricher Geschnetzeltest* (borjúhús csíkok mártással). Osztrák specialitás a *Germknödel* (édes gombóc), a *Kaiserschmarren* (császármorzsa) és a *Sachertorte* (Sachertorta). Németországban sokféle felvágott és kolbász kapható (pl. *Nürnberger, Bratwurst*). Érdemes megkóstolni az eredeti feketeerdő-tortát, és néhány helyi specialitást (ilyen a *Spätzle* nevű galuskaféleség, és a *Grünkohl mit Pinkel,* ami káposztából és füstölt, zsíros parasztkolbászból készült északnémet ételspecialitás).
Hagyományosan ebédre esznek meleg ételt, melynek 12 és 2 között van az ideje. Nemigen találni éttermet, ahol du. 3 és 6 között lehetne enni. Az ebédszünetet komolyan veszik: ha 1-kor jutna eszedbe venni valamit egy kisebb üzletben, könnyen zárt ajtókra találhatsz. Próbáld újra 2 után!

3b A szép folyó

Bühler úr és Petra a hajókormánynál áll. A falon képek és térképek, mind a Rajnát ábrázolják. Holnap van az indulás napja. Előtte Petra még szeretne megtudni valamit az útitervről.

Petra: Können Sie mir bitte ein paar Informationen über die Strecke geben?
H. Bühler: Ja, wir fahren immer von Duisburg nach Basel und zurück.
Petra: Was ist besonders schön?
H. Bühler: Bis Köln gibt es nur Industrie. Aber dann: Zuerst sehen wir den Kölner Dom und dann eine Landschaft mit Hügeln, Burgen ...
Petra: Ist Rüdesheim wirklich so schön?
H. Bühler: Mir gefällt es gut. Aber es gibt dort viele Touristen.
Petra: Was ist dran an der Sage von der Loreley?
H. Bühler: Der Fluss ist an der Stelle sehr gefährlich. Aber vertrauen Sie mir: Ich fahre gut und habe Radar.

geben	ad
mir	nekem
bitte	kérem
ein paar	egy pár, néhány
die Information, -en	információ
über	-ról,-ről
die Strecke, -n	útvonal
von ... nach	-tól,-től ... -ig
zurück	vissza
besonders	különösen
bis	-ig
Köln	Rajna menti város, lásd térképek 55. o. és 57. o.
die Industrie, -en	ipar
sehen	lát
Kölner Dom	kölni dóm
der Dom, -e	dóm, katedrális
die Landschaft, -en	táj
mit	-val,-vel
der Hügel, -	domb
die Burg, -en	vár
wirklich	tényleg
Rüdesheim	*romantikus, Rajna menti kisváros*
mir gefällt	nekem tetszik
gefallen	tetszik (+D)
viele	sok
der Tourist, -en	turista
was ist dran an ...	mi igaz (valamiből)
die Sage, -n	monda
der Fluss, Flüsse	folyó
die Stelle, -n	hely, pont
gefährlich	veszélyes
vertrauen Sie mir	bízzon bennem
vertrauen	bízik (+D)
der Radar	radar

••• A részes eset, németül *Dativ*, az *ad* ige latin megfelelőjéből származik. Aki ad – az alany –, alanyesetben áll, akinek adnak, – a címzett (= részeshatározó) – részes esetben. A németben a névelőt, a melléknevet és a főnevet is ragozzuk. Sok ige és elöljárószó vonz részes esetet. A részes esettel leggyakrabban a *Kinek? Minek?* kérdésre felelünk.

alany	*részeshatározó*	*tárgy*
Frau Bühler gibt	**der Frau**	**Geld.**
Bühlerné ad	a nőnek	pénzt.

Azt kérdezzük: Kinek ad Bühlerné pénzt?

A következő oldalon található táblázatban a névelők részes esetét láthatod.

Fontos: A többes szám részes eset mindig **-n**-re végződik, tehát ahol nincs **-n**, mindig tedd hozzá! A szabály alól csak az **-s**-re végződő idegen eredetű szavak képeznek kivételt.

••• *Szórend.* Ha egy mondatban tárgy és részeshatározó is van, a részeshatározó megelőzi a tárgyat.

••• A párbeszédben már megismerkedtél két olyan igével, ami mindig részes esettel jár: **gefallen** és **vertrauen**. Még néhány:

Határozott és határozatlan névelők: részes eset

		határozott névelő	*határozatlan névelő*
egyes szám	*hímnem*	**dem** Mann	**einem** Mann
	nőnem	**der** Frau	**einer** Frau
	semlegesnem	**dem** Kind	**einem** Kind
többes szám	*hímnem*	**den** Männer**n**	Männer**n**
	nőnem	**den** Frauen	Frauen
	semlegesnem	**den** Kinder**n**	Kinder**n**

antworten	– *válaszol*	**vertrauen**	– *bízik*
begegnen	– *találkozik*	**gehören**	– *tartozik (vkihez), valakié*
glauben	– *hisz*	**danken**	– *megköszön*
helfen	– *segít*	**fehlen**	– *hiányzik*
raten	– *tanácsol*	**gefallen**	– *tetszik*

Most német nyelvterületen vagy ...

és városnézésre indulsz.

Was für Sehenswürdigkeiten gibt es hier?	Milyen látnivalók vannak itt?
das Fremdenverkehrsamt, -ämter	idegenforgalmi hivatal
Haben Sie einen Stadtplan von Köln?	Van Köln-térképük?
Wo ist das Schloss?	Merre van a kastély?
die Kirche, -en	templom
das Museum, Museen	múzeum
Wie komme ich zum Aussichtsturm?	Hogy jutok a kilátóhoz?
Welche Straße führt nach Basel?	Melyik út visz Bázelba?
nördlich von .../südlich von ...	vmitől északra /délre
Ich suche ein Hotel.	Szállodát keresek.
die Pension, -en	panzió
Was kostet eine Übernachtung im Doppelzimmer?	Mennyibe kerül egy kétágyas szoba egy éjszakára?

A: Írj mondatokat a megadott szavakból! Döntsd el, mikor kell részes eset, és mikor tárgyeset! Az igeragozásról se feledkezz meg!
Minta: *Petra/geben/Kind/Brot → Petra gibt dem Kind ein Brot.*

1. Frau/kochen/Mann/Ei → .....
2. Herr Bühler/antworten/Frau → .....

3. Petra/erzählen/Kinder/Sage → .....
4. Tamás/helfen/Mann → .....

B: Párosítsd össze a mondat két felét!

1. Tamás hilft	a. Basel.
2. Der alte Zug gehört	b. dem Kind.
3. Er fährt mit	c. dem Museum.
4. Die Straße führt nach	d. dem Zug.
5. Sie sucht	e. ein Hotel.

C: Nézd meg újra a 3b párbeszédet és az 55. és 57. oldalon található térképeket, azután válaszolj a következő kérdésekre:

1. Wie heißt „Rajna" auf Deutsch?
2. Wie heißt die Stadt nördlich von Düsseldorf?
3. In welcher Stadt gibt es einen Dom?
4. In welchem Land* liegt die Stadt Basel?
5. Wo ist die Loreley (südlich von welcher Stadt)?

* das Land, Länder – *ország*

A Rajna

Európa egyik legjelentősebb folyója Svájc délkeleti részén ered, és az Északi-tengerbe ömlik. Érdemes végighajózni rajta. *Bonn* és *Wiesbaden* között gyönyörű a táj, kiugró sziklák, várak, erődök, bortermelő kisvárosok (pl. *Rüdesheim*) váltják egymást. A folyó sok költemény és történet ihletője volt, különösen a XIX. században.
A legismertebb legenda a *„Loreley"*. A Loreley egy meredek palaszikla, *St. Goarshausen* közelében. A történet egy gyönyörű fiatal nőről szól, akit körülrajonganak a férfiak, de ő csak bajt hoz rájuk. A lány végül leveti magát a szikláról a folyóba.

3c Borkóstoló

Bühler úr beszélt a feleségével telefonon, és megtudta, hogy jól sikerült a műtét. Nagyon megkönnyebbült, és örömében meghívta estére Petrát és Tamást borkóstolóra. Bühler úr ugyanis borszakértő.

H. Bühler: Frau Wendt, sind Sie schon einmal bei einer Weinprobe gewesen?
Petra: Nein, ich habe keine Ahnung von Wein.
H. Bühler: Gut, dann erkläre ich, was Sie beachten müssen. Tom kennt das alles von seinem letzten Besuch. Riechen Sie bitte zuerst mal am Wein. Oh Tom, schluck den Wein nicht gleich hinunter. Behalte ihn zuerst im Mund.
Tamás: Der Wein ist aber sauer!
Petra: Ich finde ihn auch sauer.
H. Bühler: Ja, der Wein ist sehr trocken. Probieren Sie mal den zweiten Wein. Aber essen Sie vorher ein Stück Brot. Sonst schmecken Sie keinen Unterschied.
Tamás: Der Wein schmeckt mir.
Petra: Auf Frau Bühler!
H. Bühler: Zum Wohl!
Tamás és Petra: Zum Wohl!

schon einmal	egyszer már, valaha
die Weinprobe, -n	borkóstoló
keine Ahnung haben	fogalma sincs
die Ahnung, -en	elképzelés
der Wein, -e	bor
gut	jó, *itt:* rendben
erklären	megmagyaráz
beachten	figyel(embe vesz)
von	-ról, -ről, -tól, -től(+D)
seinem	övé (D)
letzte	utolsó
der Besuch, -e	látogatás
riechen Sie am Wein	szagolja meg a bort
bitte	kérem
schlucken	nyel
gleich	rögtön
hinunter	le
behalten	tart
der Mund, Münder	száj
aber	de, *itt: nyomatékosítószó*
sauer	savanyú
finden	talál, *itt:* gondol
trocken	száraz
probieren	próbál, *itt:* kóstol
den zweiten	a második
vorher	előtte
das Stück, -e	darab
sonst	különben
schmecken	ízlel, ízt érzékel
der Unterschied, -e	különbség
Auf Frau Bühler!	Bühlernére!
Zum Wohl!	Egészségére!

••• *A felszólító mód.* Amikor a párbeszédben Bühler úr megmondja Tamásnak vagy Petrának, hogy mit csináljon, – **Schluck den Wein nicht gleich hinunter. – Riechen Sie am Wein...** –, akkor feszólító módot használ. Az ige felszólító módját használjuk, ha kérünk vagy utasítunk. A németben három felszólító alak van: a magázó (**Sie**), a tegező (**du**) és a többes számú (**ihr**) alak. Kezdjük a legegyszerűbbel: a **Sie** alak csak szórendcserét jelent: **Sie kommen** helyett:

Kommen Sie! – *Jöjjön!* **Probieren Sie!** – *Kóstolja meg!*

Az **ihr** alak azonos a jelen idővel, csak elhagyjuk a névmást: **ihr kommt** helyett:

Kommt! – *Gyertek!* **Probiert!** – *Kóstoljátok meg!*

A **du** alak azonos a jelen idejű ige tövével, vagyis hagyd el a végződést és a személyes névmást is:

Komm! – *Gyere!* **Probier!** – *Kóstold meg!*

A felszólító mondat végén a németben is általában felkiáltójel van. A felszólítást udvariasabbá teszi a **bitte** vagy a **mal** szó, esetleg mindkettő: **Riechen Sie bitte zuerst mal am Wein. – Probiert bitte mal! – Komm mal!**

A **sein** – *van* ige kicsit nehezebb:

Sie alak	**Seien Sie so gut!** –	*Legyen szíves!*
du alak	**Sei so gut!** –	*Légy szíves!*
ihr alak	**Seid so gut!** –	*Legyetek szívesek!*

••• *Személyes névmások részes esete.* Tamás azt mondja: **Der Wein schmeckt mir. Mir** a személyes névmás részes esete. Általában azt jelenti, hogy nekem. De mivel nem csak magunkról akarunk beszélni, lássuk a teljes listát. Két személyes névmás **(wir, ihr)** részes esete ugyanaz, mint a tárgyesete. Hogy összehasonlíthasd az alakokat, most megadjuk mindhárom esetet.

Személyes névmások

	alanyeset	*tárgyeset*	*részes eset*
E/1. személy	**ich**	**mich**	**mir**
E/2. személy	**du**	**dich**	**dir**
	er	**ihn**	**ihm**
E/3. személy	**sie**	**sie**	**ihr**
	es	**es**	**ihm**
T/1. személy	**wir**	**uns**	**uns**
T/2. személy	**ihr**	**euch**	**euch**
T/3. személy	**sie**	**sie**	**ihnen**
magázás	**Sie**	**Sie**	**Ihnen**

••• *Sajátos szórend*: Vigyázz, ha a tárgyat névmással helyettesíted, a szórend megváltozik: a névmás a részeshatározó elé kerül. Pl.:

Ich gebe der Frau das Frühstück. → Ich gebe es der Frau.
vagy: **Ich gebe es ihr.**

••• A **kein** és a **nicht** tagadószók használata. **Kein** – nincs, ezzel tehát főnevet tagadunk, **nicht** – *nem*: egész mondat vagy mondatrész tagadására szolgál. A **kein** ugyanúgy ragozandó, mint az **ein**, de van többes számú alakja is: **-e** a végződés többes szám alany- és tárgyesetben.

		tagadás
Sie hat eine Ahnung.	→	Sie hat **keine** Ahnung.
Wo ist der Walkman?	→	Ich habe **keinen** Walkman.
Hier ist ein Zimmer.	→	Hier ist **kein** Zimmer.
Er hat drei Kinder.	→	Er hat **keine** Kinder.

A tagadó mondat szórendje attól függ, melyik mondatrészt akarjuk tagadni. A **nicht** általában a tárgy után és az elöljárószavas szerkezet előtt áll.

		tagadás
Sie sucht es.	→	Sie sucht es **nicht**.
Ich werfe den Müll in den Rhein.	→	Ich werfe den Müll **nicht** in den den Rhein.

Még egy kis segítség: A **nicht** rendszerint a rövid határozószó elé kerül.
Er hilft gerne. → Er hilft **nicht** gerne.

Most német nyelvterületen vagy...

és ismerkedsz a konyhával.

das Geschirr	edény
das Besteck, -e	evőeszköz
der Topf, Töpfe	fazék
der Teller, -; die Schüssel, -n	tányér; tál
das Messer, -; die Gabel, -n	kés; villa
der Löffel, -	kanál
die Tasse, -n; das Glas, Gläser	csésze; pohár

ha ízekről és illatokról akarsz beszélni:

Das schmeckt gut/... komisch/ ... süß/... fad.	Ez jóízű/... furcsa ... édes/... ízetlen.
Das Essen ist zu salzig/... zu scharf.	Az étel túl sós/ ... túl fűszeres.
Ich brauche Salz und Pfeffer.	Sóra/borsra lenne szükségem.
Wonach riecht das?	Milyen szaga van?
der Essig; das Öl; die Gewürze	ecet; olaj; fűszerek

A: Bühler úr valami finomságot akar készíteni Carolinnak. Nincs nagy gyakorlata, ezért segítségre van szüksége. Egészítsd ki a mondatokat a zárójelben lévő igék felszólító módjával!

1. „Wo ist denn der Topf? Tom, bitte .....!" *(geben)*
2. „Ist die Milch sauer? Frau Wendt, bitte .....!" *(riechen an)*
3. „Mir fehlt ein Löffel. Tom, bitte ....." *(bringen)*
4. „Das schmeckt aber komisch. Tom und Carolin, bitte ....." *(probieren)*

B: Helyettesítsd a részeshatározót és a tárgyat személyes névmással! Ügyelj a szórendre!
Minta: *Ich gebe der Frau einen Wein. Ich gebe ihn ihr.*

1. Der Wein schmeckt dem Mann.
2. Ich habe dem Kind einen Saft gegeben.
3. Er kocht der Frau ein Mittagessen.
4. Wir probieren den Wein.
5. Die Kinder vertrauen den Frauen.

C: A B feladat mondatait alakítsd át tagadóvá! Döntsd el, hogy kein vagy nicht kell.
Minta: *Ich gebe der Frau ein Glas Wasser. = Ich gebe der Frau kein Glas Wasser.*

Amit a borról tudni kell

Ittál már német bort? Ha szereted a bort, biztos találsz közöttük kedvedre valót. Sok különböző borfajta létezik. A szőlő fekvése, a szőlőfajta, a talaj, az évjárat és a szüret időpontja – mind befolyásolják a bor minőségét. A fő fehérborfajták a *Riesling, Silvaner, Müller-Thurgau, Traminer, Muscatel, Gutedel* és *Ruländer.* A legfontosabb vörösborok: *Burgundy, Schwarzriesling, Lemberger* és *Trollinger.* Három minőségi fokozat van: *Tafelweine* – asztali borok, *Qualitätsweine* – a tizenhárom német borvidék egyikéről származó minőségi borok, és *Qualitätsweine mit Prädikat* – a legjobb minőségű minősített borok. A *Prädikatswein* palackok címkéin ilyen szavakat olvashatsz: *Kabinett, Auslese, Beerenauslese, Trockenbeerenauslese, Eiswein.* Ezek a szüretelés időpontjára utalnak. Az *Eisweint* az első fagy előtt szüretelik, ezért nagyon édes, nagyon drága, és nagyon ritka is. A fő borvidékek: *Rheinland-Pfalz (rajnai és Moselle borok), Baden-Württemberg (Badischer Wein és Württemberger Wein)* és *Bayern (Frankenwein).* Svájcban és Ausztriában is teremnek jó borok. Svájci fehérborok: *Fendant, Epesse, Féchy.* A *Dôle blanc* rosé, a *Merlot* vörösbor. Ha Ausztriában jársz, kóstold meg a *Heurigert* – ez újbor, könnyű és zamatos. Egészségedre!

A három németnyelvű ország

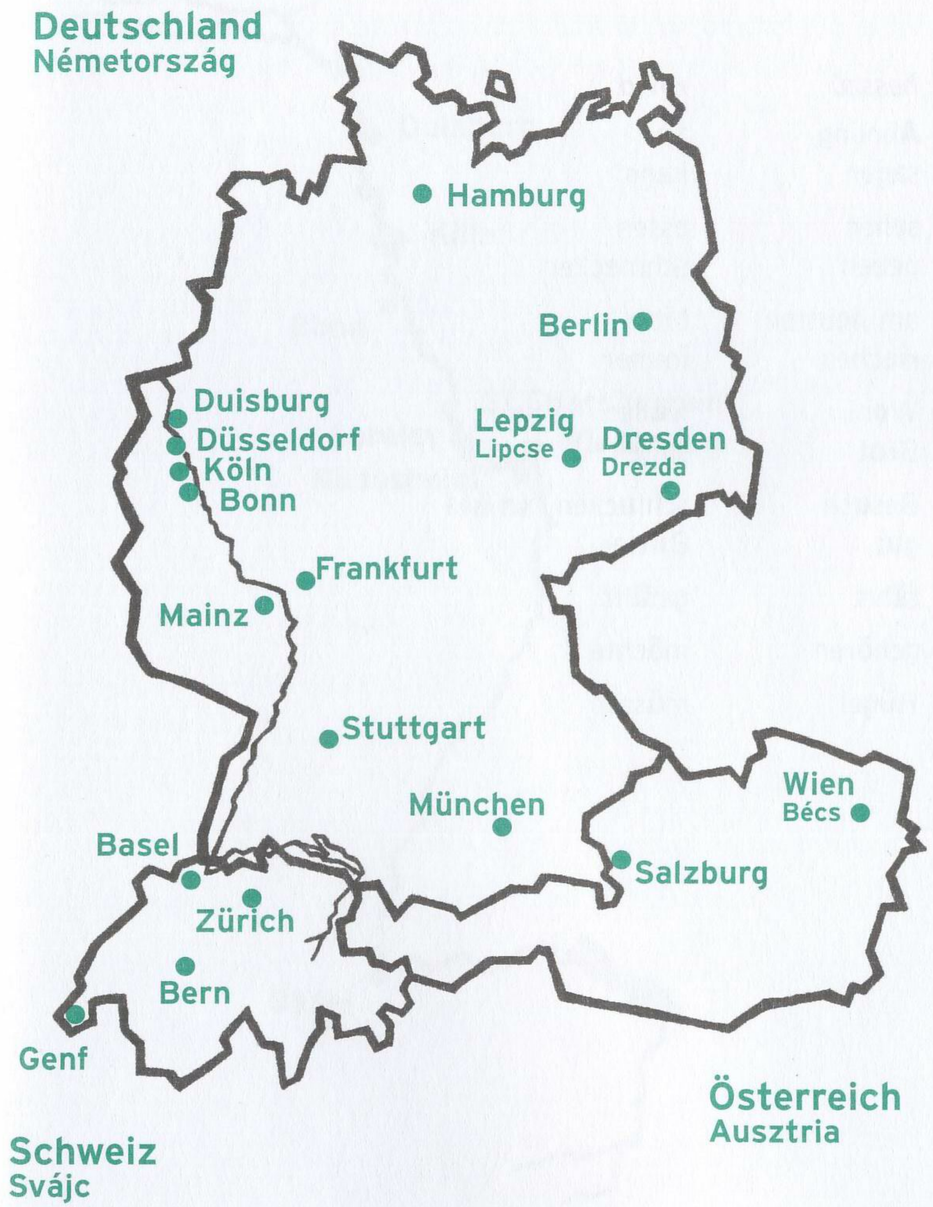

3 Kiejtés

Olvasd el és hallgasd meg újra a 3. lecke párbeszédeit és a „túlélő szókincs" kifejezéseit!

Rövid és hosszú magánhangzók

Ha a magánhangzót **h** követi, akkor hosszan ejtjük. Az **i** hang hosszú, ha **-e** áll utána. Hosszú mássalhangzó előtt a magánhangzót röviden ejtjük.

Hasonlítsd össze a szópárok magánhangzóját! Többször is hallgasd meg és ismételd el!

	hosszú	*rövid*
a:	**A**hnung	**a**n
	s**a**gen	k**a**nn
e:	s**e**hen	**e**ssen
	g**e**ben	schm**e**cken
i:	am l**ie**bsten	b**i**tte
	r**ie**chen	**i**mmer
o:	W**o**hl	w**o**llen
	Br**o**t	s**o**llen
u:	Bes**u**ch	schl**u**cken
	g**u**t	B**u**tter
ä:	f**ä**hrt	gef**ä**llt
ö:	geh**ö**ren	m**ö**chte
ü:	H**ü**gel	m**ü**ssen

A Rajna folyó térképe

4a A reklamáció

Bühler úr átnézi Schiller úr szállítmányát, és észreveszi, hogy nemcsak hiányzik valami, hanem óriási félreértés is történt... Bühler úr felhívja Schiller urat, és reklamál.

(H. Schiller = Herr Schiller)

H. Schiller: Schreinerei Schiller.

H. Bühler: Hier Bühler, guten Tag. Heute muss ich leider etwas reklamieren.

H. Schiller: Sie meinen sicher die restlichen Schrauben. Ich habe sie schon nachbestellt.

H. Bühler: Das ist nicht das Problem. Sie haben ein Bett geliefert. Und ich habe telefonisch ein Brett aus Massivholz bestellt – 1 Meter auf 2 Meter.

H. Schiller: Oje, was für ein Missverständnis! Ich nehme das Bett natürlich zurück. Aber vielleicht sollten Sie sich doch ein Faxgerät anschaffen. Schriftliche Bestellungen sind sicherer.

H. Bühler: Ja, da haben Sie Recht. Also, ich rufe Sie an, sobald wir in Duisburg ankommen. Danke für Ihr Entgegenkommen. Auf Wiederhören.

H. Schiller: Keine Ursache. Auf Wiederhören, Herr Bühler.

die Schreinerei, -en	asztalosműhely
reklamieren	reklamál, panaszt tesz
meinen	gondol (vmire)
sicher	biztosan
die Schraube, -n	csavar
restlich	maradék, többi
schon	már
nachbestellen	utánrendel
das Problem, -e	probléma, gond
liefern	szállít
telefonisch	telefonon
das Brett, -er	deszka
aus Massivholz	keményfából
der (das) Meter, -	méter
bestellen	rendel
ich habe bestellt	rendeltem
1 Meter auf 2 Meter	1 méterszer 2 méteres
oje	ajaj
was für ein ...	micsoda ...
das Missverständnis , -se	félreértés
zurücknehmen	visszavesz
ich nehme das Bett zurück	visszaveszem az ágyat
natürlich	természetesen
bekommen	kap
Sie sollten	önnek kellene
anschaffen	vesz, beszerez
das Faxgerät, -e	fax
schriftlich	írásbeli
die Bestellung, -en	megrendelés
sicherer	biztosabb, biztonságosabb
da	*itt:* ebben
Sie haben Recht	igaza van
ich rufe Sie an	felhívom
anrufen	felhív
sobald	mihelyt
ankommen	megérkezik
das Entgegenkommen	előzékenység
keine Ursache	nincs mit
die Ursache, -n	ok, indíték

••• A párbeszédben sok *igekötős igével* találkoztál, pl.: **nachbestellen, zurücknehmen, anschaffen, anrufen, ankommen**. A német igekötős igék két csoportra oszthatók aszerint, hogy igekötőjük elválik-e tőlük vagy nem. Az *elválló* igekötőt el lehet, és bizonyos nyelvtani szerkezetekben (pl. jelen idő, felszólító mód) el is kell választani az igétől. Ilyenkor az igekötő a mondat végére kerül. Néhány elválló igekötő:

ab-, an-, auf-, aus-, ein-, hin-, hinein-, los-, nach-, um-, vorbei-, weiter-, zu-, zurück-.

Ezek az igekötők módosítják az ige jelentését. Az igekötő eredeti (elöljárószói) értelme megmarad. Pl.:

rufen – *hív, kiált* **nehmen** – *vesz*
anrufen – *felhív* **zurücknehmen** – *visszavesz*

A legtöbb igét több igekötővel is lehet kombinálni, pl.:

kommen + mit = mitkommen – *eljön valakivel;*
kommen + weg = wegkommen – *elvész, eltűnik;*
kommen + unter = unterkommen – *szállást kap, állást kap.*

Tanulmányaid során sok példával fogsz még találkozni.

● ● ● *Jelen idő: elválló igekötők.* Most vizsgáljuk meg, hogy néz ki az elválló igekötő a gyakorlatban. A jelen időben az igekötő a mondat legvégére kerül, bármilyen hosszú is az. Eleinte talán kicsit nehéz észben tartani az igekötőt egészen a mondat végéig. Gondolj a spárgázó balett-táncosra! (Lásd a 2c lecke nyelvtani részét – befejezett jelen.)

Ich **rufe** **an.**

Ich **rufe** den Mann morgen **an.**

Ich **rufe** den Mann morgen um 8 Uhr **an.**

● ● ● *Jelen idő: elválló igekötős igék módbeli segédigékkel.* Ez tényleg egyszerű: a módbeli segédige a mondat második helyén áll, az elválló igekötős ige főnévi igenév alakban van. Pl.:
Wir **wollen** am Mittwoch **ankommen.**

● ● ● *Befejezett jelen idő és az elválló igekötős igék.* Ne felejtsd el, hogy a **haben** vagy a **sein** mindig második helyen áll a mondatban, és a múlt idejű melléknévi igenév az utolsó. Pl.:
Ich **habe** viel Saft **getrunken.**

Az elválló igekötők esetében a szórend hasonló, csak a melléknévi igenév **ge-** részét illeszd be az igekötő és az igető közé. Pl.:

Ich bin gestern an**ge**kommen.	–	*Tegnap érkeztem meg.*
Ihr habt Familie Bühler nicht an**ge**rufen.	–	*Nem hívtátok fel a Bühler családot.*

Most német nyelvterületen vagy ...

és remélhetőleg nem kell reklamálnod, de ha mégis, ...

Das habe ich nicht bestellt.	Ezt nem rendeltem meg.
Das ist die falsche Größe.	Nem jó a méret.
Die Ware weist Mängel auf.	Az áru hibás.
Folgende Artikel fehlen: ...	A következő áruk hiányoznak: ...
Die Lieferfrist ist überschritten.	A szállítási határidő lejárt.
die Zahlungsfrist, -en	fizetési határidő
Ihre Lieferung vom 9. Juli ...	A július 9-ei szállítmány ...
die Kundennummer, -n	vevőkód
die Rechnungsnummer, -n	számlaszám
Ich bitte Sie um eine Gutschrift.	Kérem, írja jóvá!

A: Alkoss jelen idejű mondatokat a megadott elemekből!
Pl.: *er/mitkommen/am Samstag → Er kommt am Samstag mit.*

1. ich/müssen/anrufen/Franz → .....
2. wann/du/ankommen → .....
3. sie *(többes szám)*/zurücknehmen/die Bluse → .....
4. die Schreinerei/nachbestellen/die Bretter → .....

B: Alakítsd át az alábbi mondatokat befejezett jelen idejűvé! Pl.: *Sie ruft mich an. → Sie hat mich angerufen.*

1. Ich schaffe mir es an. → .....
2. Kommt es heute an? → .....
3. Du nimmst es sicher zurück. → .....
4. Wir kommen auch mit. → .....

Vásárlással kapcsolatos tudnivalók

Érdemes elolvasni az apróbetűs részt a számlák, szerződések, megrendelők és egyéb nyomtatványok hátulján. A fizetési és szállítási feltételektől kezdve a visszaküldés jogáig minden itt van leírva. Az apróbetű sajnos nemcsak nehezen olvasható, hanem néha nehezen érthető is. Óvakodj az ügynököktől – vannak köztük trükkösek. Ha mégis aláírsz egy efféle szerződést, bizonyos határidőn – általában 8 napon – belül megtámadhatod.

4b A parton

A hajó egész napra kikötött. Bühler úr és Carolin vonatra szállt, hogy Düsseldorfban meglátogassa a kórházban fekvő Bühlernét. Tamás és Petra arról beszélget, hogyan töltsék el a napot Mainzban.

Tamás: Was würdest du heute am liebsten machen?
Petra: Spazieren gehen oder schwimmen. Mir fehlt einfach Bewegung.
Tamás: Oh, da sind Ruderboote. Sollen wir ein Boot mieten?
Petra: Das geht nicht. Da steht leider „Ruderverein Mainz e.V." Nur Mitglieder können da rudern. Sag mal, was wäre denn dein Wunsch für heute?
Tamás: Ich möchte im Gutenbergmuseum die erste gedruckte Bibel sehen. Aber wir könnten beides machen: Wir mieten Fahrräder und fahren zuerst zum Museum und dann ins Freibad.
Petra: Super Idee! Aber dann müsste ich zuerst einen Badeanzug kaufen.
Tamás: Ich würde dir ja eine Badehose von mir leihen ...
Petra: Nein danke! Das Muster gefällt mir nicht!

würdest du ...	szeretnél...
würden	*a feltételes jelen segédigéje*
spazieren gehen	sétálni megy
oder	vagy
schwimmen	úszik
einfach	egyszerűen
die Bewegung	mozgás
das Ruderboot, -e	csónak
mieten	bérel
geht nicht	nem megy
da steht	itt az áll
Ruderverein, -e	evezős egyesület
Mainz	*város a Rajna mentén*
e. V. = eingetragener Verein	bejegyzett egyesület
das Mitglied, -er	tag
rudern	evez
sag mal	mondd csak
wäre	lenne
der Wunsch, Wünsche	kívánság
das Museum, Museen	múzeum
das Gutenberg-museum	*múzeum Hans Gutenbergről, a nyomtatás feltalálójáról*
die erste gedruckte Bibel	az első nyomtatott Biblia
drucken	nyomtat
die Bibel	Biblia
wir könnten	*a* können *feltételes módú alakja*
beides	mindkettő(t)
das Fahrrad, -räder	kerékpár
das Freibad, -bäder	szabadtéri uszoda
super Idee	szuper ötlet
die Idee, -n	ötlet
ich müsste	kellene
der Badeanzug, -anzüge	fürdőruha
die Badehose, -n	fürdőnadrág
leihen	kölcsönad
das Muster, -	minta

••• A *feltételes mód* segítségével elképzeléseket, kívánságokat, lehetőségeket, kétségeket, feltételeket, kéréseket tudunk megfogalmazni. A fenti párbeszédben láthatsz erre néhány példát. Tamás és Petra tervezgeti a programot, még semmi sem biztos, minden feltételes. Arról beszélnek, mit lehetne vagy kellene csinálni. A németben a feltételes módot leggyakrabban a **würde + főnévi igenév** fejezi ki. A **würden** ragozott alakja a második helyre kerül a mondatban. A főnévi igenév a tagmondat végén áll. Néhány példa:

Ich würde gerne ins Freibad gehen. – *Szívesen mennék szabadtéri uszodába.*
Er würde das nicht machen. – *Ezt nem tenné meg.*
Würdet ihr heute mitkommen? – *Eljönnétek ma velünk?*

Ez a fajta mondatszerkezet nem teljesen új – találkoztál már vele a 3a leckében, amikor a módbeli segédigéket tanultad.

••• A **haben**, a **sein** és a módbeli segédigék nem a **würde + főnévi igenév** szabály szerint működnek, hanem saját feltételes alakjuk van: **haben – hätte**, **sein – wäre**.

Ich hätte gern ein Boot. – *Szeretnék egy kenyeret.*
Was hättest du gern? – *Mit kérsz?*

Ich wäre gerne ein Kind. – *Szívesen lennék gyerek.*
Wo wären Sie gerne? – *Hol szeretne lenni?*

A módbeli segédigéknek szabályos a ragozása:

müssen: ich **müsste** – *nekem kellene*
dürfen: ich **dürfte** – *nekem szabadna*
können: ich **könnte** – *tudnék*
mögen: ich **möchte** – *szeretnék*
wollen: ich **wollte** – *akarnék*
sollen: ich **sollte** – *nekem kellene*

Például:
Er könnte das Rad kaufen. – *Meg tudná venni a biciklit.*

Most német nyelvterületen vagy ...

és szabadidős tevékenységekről akarsz beszélgetni.

Was machst du in deiner Freizeit?	Mit csinálsz a szabadidődben?
Hast du ein Hobby?	Van hobbid?
Ich spiele Gitarre.	Gitározom.
die Geige, -n; die Flöte, -n	hegedű; fuvola
Hast du Lust ins Kino zu gehen?	Van kedved moziba menni?
das Theater, -	színház
Was für Musik hörst du gerne?	Milyen zenét szeretsz hallgatni?
Ich treibe viel Sport.	Sokat sportolok.
Wo kann man hier schön wandern?	Hol lehet itt jól kirándulni?
spazieren gehen	sétál
Was empfehlen Sie mir?	Mit javasol?

A: Mit javasolsz az alábbi helyzetekben? Használd a zárójelben megadott szavakat. Pl.: *Ich habe kein Geld.* → *Ich würde Geld leihen.*

1. Ich habe Hunger. *(essen)* → .....
2. Ich habe keinen Badeanzug. *(kaufen)* → .....
3. Wir haben zu viel gegessen. *(spazieren gehen)* →.....
4. Wir möchten heute schwimmen. *(bald gehen)* → .....

B: Írj további ötleteket és jó tanácsokat feltételes mondatban. Pl.: *es wissen müssen (er)* → *Er müsste es wissen.*

1. viel Sport treiben sollen *(er)* → .....
2. eine Weinprobe machen können *(wir)* → .....
3. nur Tee trinken dürfen *(ich)* → .....
4. nach Rüdesheim fahren müssen *(ihr)* → .....

Egyesületek és klubok

Németországban átlagosan minden harmadik ember tagja valamilyen klubnak vagy egyesületnek. Svájcban és Ausztriában is népszerűek a klubok, bár Ausztriában gyakran zártkörűek. A választék hatalmas: tenisztől és evezéstől kezdve autós klubokon keresztül önkéntes tűzoltóegyletekig és jótékonysági szervezetekig mint pl. a Vöröskereszt. A klubok és egyesületek fontos szerepet játszanak a szabadidő hasznos eltöltésében. Ha német ismerősökkel szeretnéd a nyelvet gyakorolni, érdemes belépned egy klubba. Ha részt veszel a programokban (pl. taggyűlések, választások, kirándulások, karácsonyi és nyári bulik), nem fogsz unatkozni: legalább heti két programra számíthatsz. Némelyik klubba nehéz bekerülni, mások viszont nyitottak és tárt karokkal fogadnak. Téged milyen klub érdekelne? Esetleg sport, kiránduló, kisállattenyésztő, bowling, talán egy kórus vagy egy *„Karnevalsverein"* (karnevál)?

4c Eltévedtünk

Petra és Tamás elment biciklizni, de úgy tűnik, eltévedtek. Valahol a külvárosban vannak, és ráadásul a kerékpárbolt, ahol a bicikliket bérelték, fél óra múlva bezár. Tamás felhívja a boltot, és Fischer úrtól kér útbaigazítást.

(H. Fischer = Herr Fischer)

Tamás: Wir haben bei Ihnen zwei Fahrräder gemietet und jetzt haben wir uns verfahren.

H. Fischer: Keine Panik. Ich bin noch bis 19 Uhr da. Wo sind Sie denn jetzt?

Tamás: In einem Ort namens Kastel ... Ich stehe in der Gutenbergstraße. Hinter mir ist eine Kirche und vor mir ein Lokal.

H. Fischer: Ein Lokal? Ach, Sie meinen sicher die Gaststätte „Zum Ochsen". Sehen Sie an der Kreuzung ein Lebensmittelgeschäft?

Tamás: Ja.

H. Fischer: Biegen Sie an der Kreuzung links ab. Vor Ihnen liegt dann der Rhein.

Tamás: Das ist zu schnell für mich. Ich möchte alles mitschreiben.

H. Fischer: Das brauchen Sie nicht. Sie sind schon fast am Ziel. Sie fahren über die Brücke und dann nach rechts, immer am Rhein entlang. So kommen Sie automatisch zum Hafen.

Tamás: Vielen Dank. Bis gleich!

wir haben uns verfahren	eltévedtünk
sich verfahren	eltéved *(visszaható)*
die Panik	pánik
noch	még
bis 19 Uhr	19 óráig
der Ort, -e	hely, helység
namens	nevű
stehen	áll
die Straße, -n	utca
hinter	mögött
die Kirche, -n	templom
vor	előtt
das Lokal, -e	vendéglő, kocsma
ach	óh
die Gaststätte, -n	vendéglő
„Zum Ochsen"	*a vendéglő neve („Az ökörhöz")*
sehen	lát
an der Kreuzung	a kereszteződésnél
an	*itt:* -nál, -nél
die Kreuzung, -en	kereszteződés
das Lebensmittelgeschäft, -e	élelmiszerbolt
abbiegen	elkanyarodik
links	balra
schnell	gyors
mitschreiben	leír
fast	majdnem
am Ziel sein	a célnál van
das Ziel, -e	cél
über	át
die Brücke, -n	híd
nach rechts fahren	jobbra megy, *itt:* hajt
rechts	jobbra
entlang	mentén
automatisch	automatikusan
der Hafen, Häfen	kikötő
bis gleich	viszlát

••• *Részes esetet vonzó elöljárószók.* Az alábbi elöljárószók részes esettel állnak. Lássuk a leggyakrabban előfordulókat:

aus	–	*-ból, -ből*	**von**	–	*-tól, -től; -ról, -ről*
bei	–	*-nál, -nél*	**zu**	–	*-hoz, -hez, -höz*
nach	–	*után, -ra, -re, szerint*	**mit**	–	*-val, -vel*
seit	–	*óta*			

A **bei**, **zu** és **von** elöljárószókat gyakran összevonják a határozott névelővel:

bei dem → **beim** **von dem** → **vom**
zu dem; zu der → **zum; zur**

••• *Tárgy- vagy részes esetet vonzó elöljárószók.* Láttuk, mely elöljárószók vonzanak mindig tárgyesetet, és melyek részes esetet. A harmadik csoport mindkét esettel járhat:

an	–	*-on; -hoz; -ra*	**über**	–	*fölött; fölé, át, keresztül, -ról,-ről*
auf	–	*-ra; -on*	**unter**	–	*alá, alatt*
hinter	–	*mögé, mögött*	**vor**	–	*előtt; elé*
in	–	*-ba(n), -be(n)*	**neben**	–	*mellett; mellé*
zwischen	–	*közé, között*			

Hogyan döntsd el, melyik esetet használd? Részes esetet használunk, ha az elöljárószó a **wo?** – *hol?* kérdésre válaszol, pl.:

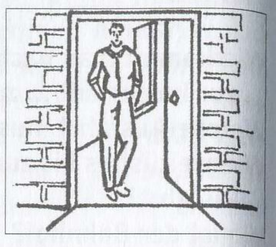

Der Mann steht im (= in dem) Haus.
kérdés: **Wo steht der Mann?**
felelet: **in dem Haus**

••• Tárgyesetet használunk, ha az elöljárószó a **wohin?** – *hova?* kérdésre válaszol:
Tehát ha mozgás, irány vagy cél van megadva, akkor a tárgyeset kell ezekhez az elöljárószókhoz. Pl.:

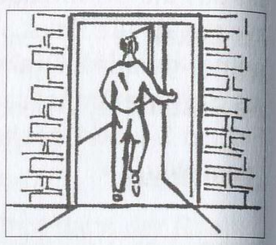

Der Mann geht ins (= in das) Haus.
kérdés: **Wohin geht der Mann?**
felelet: **ins Haus**

Itt is találkozhatsz összevont alakokkal:

in das → ins **an das → ans** **auf das → aufs**

••• Vigyázz: Részes esetet használunk a fenti elöljárószókkal akkor is, ha van mozgás, de egy megadott helyen. **Ich gehe im Park spazieren.** *A parkban sétálok.* De: **Ich gehe in den Park.** *Megyek a parkba.*

••• *Elöljárószók és névmások.* Most, hogy már tudod, mikor kell részes esetet és mikor tárgyesetet használni az elöljárószókkal, egyeztetheted a névmást is. A 4c párbeszédben több példa is van az elöljárószó + részes esetre, pl.: **hinter mir ist eine Kirche** és egy példa az elöljárószó + tárgyesetre: **das ist zu schnell für mich.** Emlékeztetőül lapozz vissza a névmások táblázatához (3c)!

••• *Visszaható igék.* Sok nyelv ismeri a visszaható igéket. A visszaható igék esetében a mondat alanya és tárgya ugyanaz a személy vagy dolog. Az, hogy egy ige visszaható-e, nyelvenként változó, ezért egyenként meg kell jegyezni ezeket az alakokat a németben. A németben a visszaható igéket a **sich** névmásról ismerheted fel.

visszaható:	Ich wasche **mich.**	–	*Mosakszom.*
nem visszaható:	Ich wasche es.	–	*Mosom (azt).*

••• *Visszaható névmás.* Figyeld meg a visszaható névmás ragozását. Észrevetted, hogy 1. és 2. személyben megegyezik a személyes névmás tárgyesetével?

Ich	verfahre	**mich**	wir	verfahren	**uns**
du	verfährst	**dich**	ihr	verfahrt	**euch**
Sie *(ön)*	verfahren	**sich**	Sie *(önök)*	verfahren	**sich**
er/sie/es	verfährt	**sich**	sie	verfahren	**sich**

Most német nyelvterületen vagy ...

és útbaigazítást kérsz:

Wie kommt man nach Wien/ ... zur Innenstadt/... zur Autobahn?	Hogy jutok el Bécsbe/ ... a belvárosba/... az autópályára?
Welche Ausfahrt muss ich nehmen?	Melyik kijáraton menjek? *(autópályán)*
Wie weit ist es bis zur nächsten Ausfahrt?	Milyen messze van a következő kijárat?
Wo ist der Bahnhof?	Hol van a pályaudvar?
die Bushaltestelle, -n	buszmegálló
Wie heißt dieser Ort?	Hogy hívják ezt a helyet?
In welcher Richtung liegt ...?	Melyik irányban van...?
Ist das die Straße nach ...?	Ez az út vezet ...?
zweite Straße links/... rechts	a második utca balra/... jobbra
immer geradeaus fahren	mindig csak egyenesen
bis Sie eine Ampel sehen	amíg a jelzőlámpához nem ér
Fragen Sie dort nochmals nach dem Weg.	Kérdezősködjön ott újra.

A: Ezek az elöljárószók alaposan összekeveredtek. Válogasd szét őket!

aus ✶ zu ✶ in ✶ für ✶ mit ✶ an ✶ bei ✶ hinter ✶ durch ✶ von ✶ auf
ohne ✶ nach ✶ gegen ✶ neben ✶ um ✶ seit ✶ über ✶ unter ✶ bis
vor ✶ zwischen

I. elöljárószó + tárgyeset	II. elöljárószó + részes eset	III. elöljárószó + tárgy- vagy részes eset
....	....	....
....	....	....
....	....	....
	.....	....
		.....

B: Olvasd el az alábbi levelet! Írd be a névelőket és a névmásokat! Használd az összevont alakot! Figyeld a főnév nemét és hogy az elöljárószó milyen esetet vonz. Segítségképpen használhatod az A feladat táblázatát. Ha a III. csoportból választasz elöljárószót, gondold át, hogy mozgásról van-e szó!

Liebe Mama,
gestern habe ich mit ..... Ungarn, Tom, eine Fahrradtour gemacht. Wir sind in ..... Stadt gefahren und in..... Museum mit ..... ältesten Bibel gegangen. Für ..... (neked), liebe Mama, wäre das Museum auch interessant. In..... Freibad sind wir auch gegangen. Hinter ..... Freibad gibt es ein schönes Lokal. In ..... Lokal haben wir etwas getrunken. Auf ..... Strecke vom Freibad bis zu..... Hafen haben wir uns verfahren. Wir sind nur über ..... Brücke gefahren und schon sind wir am Ziel gewesen. Ich bin wirklich müde gewesen. Tom hat mir einen Kaffee an..... Bett gebracht.*
Er ist wirklich nett.
Viele liebe Grüße
deine Petra

* müde – *fáradt*

Kávéházak és vendéglők

A német nyelvterület országaiban hagyományosan népszerű a *„Kaffee und Kuchen"* (kávé és sütemény). Következésképp mindenfelé lehet találni kávéházakat. Többfogásos ebédet ezekben nem lehet kapni, de kiválóan alkalmasak kisebb étkezésekre, kávézásra: van sütemény, fagylalt, finomságok. Lehet üldögélni, csevegni, újságot olvasgatni, barátokkal találkozni. Nők is nyugodtan beülhetnek egyedül.
Ha viszont ebédelni vagy vacsorázni szeretnél, étterembe vagy vendéglőbe érdemes beülni. A régi vendéglőknek különös, régies neve van, pl.: „Az oroszlánhoz", „A szarvashoz" vagy „A naphoz". Ha csak egy italra akarsz beülni valakivel, keress egy kocsmát. Ezeknek *Wirtschaft*, *Kneipe* vagy *Lokal* a német neve.

4 Kiejtés

Olvasd el és hallgasd meg újra a 4. lecke párbeszédeit és „túlélő szókincs" kifejezéseit.

Az r kiejtése

1. Ha az **r** a szó elején vagy mássalhangzó után áll:
   Ejtheted a magyar **r**-hez hasonlóan, mert a német nyelvterület egy részén ez elfogadott. Érdemes azonban megtanulni az igazi németes **r** torokhang kiejtését: sau**r**e. Hallgasd meg a példákat többször, és próbáld utánozni. Figyelj a nyelvtartásra: húzd hátra a nyelvedet, mintha gargalizálnál és nem akarnál nyelni, pl.:

   reklamie**r**en – B**r**ett – **R**echt haben – an**r**ufen

2. Ha az **r** magánhangzó után vagy **t** előtt áll:
   Ilyenkor az **r** nem is nagyon hallatszik. (Fonetikai átírásban a jele ʌ) Vagy úgy hangzik, mint egy kettőshangzó – pl. **er** hangzása **ea** – vagy mint egy hosszú magánhangzó. Hallgasd meg a példákat és ismételd el többször:

   nat**ür**lich – **Ur**sache – v**er**fahren – **er** fäh**rt**

5a Carolint meg kell vigasztalni

Carolin rosszat álmodott. A hajón nincs más felnőtt, csak Tamás és Petra. Petra mindent megtesz, hogy megvigasztalja Carolint.

Petra: Hast du etwas Schlimmes geträumt?

Carolin: Der Mann wollte meinen Daumen abschneiden. Das hat so weh getan. Guck mal meinen Daumen an.

Petra: Schätzchen, das ist ein Mückenstich. Sag mal, hat Tom dir gestern aus dem „Struwwelpeter" vorgelesen?

Carolin: Ja, und da war der Schneider mit der riesigen Schere.

Petra: Ich erzähle dir jetzt eine schöne Geschichte.

Carolin: Au ja!

Petra: Es war einmal ein Prinz und der war sehr, sehr traurig, denn er konnte nicht mehr riechen. Eine Hexe hatte ihm seinen Geruchssinn weggezaubert. Eines Tages hörte der Prinz von einem schönen Mädchen, das zaubern konnte. Er suchte und fand es. Der Prinz erzählte von seinem Problem. Das Mädchen küsste ihn und der Prinz konnte wieder riechen. Leider roch das Mädchen nach Knoblauch, aber ...

etwas Schlimmes	valami rosszat
träumen	álmodik
wollte	akart
der Daumen, -	hüvelykujj
abschneiden	levág
angucken	megnéz
Schätzchen, -	kedvesem
der Mückenstich,-e	szúnyogcsípés
der Struwwelpeter	*régi német gyerekkönyv*
vorlesen	felolvas
war	volt
der Schneider, -	szabó
riesig	óriási, hatalmas
die Schere, -n	olló
erzählen	(el)mesél
die Geschichte, -n	mese, történet
au ja!	ó, igen!
es war einmal	volt egyszer
der Prinz, -en	herceg
traurig	szomorú
denn	mert
nicht mehr	többé nem
die Hexe, -n	boszorkány
hatte weggezaubert	elvarázsolta
hatte	*itt: segédige*
wegzaubern	elvarázsol
der Geruchssinn	szaglás
eines Tages	egy napon
hören von	hall vmiről
zaubern	varázsol
er fand	talált
finden	talál
küssen	megcsókol
roch	...szaga volt
riechen nach	szaga van
der Knoblauch	fokhagyma

••• Egy új igeidő: *az elbeszélő múlt.* Jó hír, hogy erre az igeidőre nem túl gyakran lesz szükséged, a befejezett jelen sokkal gyakoribb. Az elbeszélő múlt időt mesék, történetek, a múltban lezajlott események elmondására használják. Észak-Németországban viszont gyakran használják ezt az igeidőt.

Van azonban néhány olyan ige, amelynek a befejezett jelen helyett az elbeszélő múlt idejű alakját használják a beszélt nyelvben. Ezek a **sein, haben, werden** *(válik vmivé)* és a **módbeli segédigék.** Mivel ezekre gyakran lesz szükséged, érdemes megtanulni – nem is olyan nehéz: az ige tövéhez járulnak a szokásos személyragok. Itt van néhány példa:

	sein	**haben**	**werden**	**dürfen**	**mögen**	**wollen**
ich	war	hatte	wurde	durfte	mochte	wollte
du	warst	hattest	wurdest	durftest	mochtest	wolltest
Sie (ön)	waren	hatten	wurden	durften	mochten	wollten
er/sie/es	war	hatte	wurde	durfte	mochte	wollte
wir	waren	hatten	wurden	durften	mochten	wollten
ihr	wart	hattet	wurdet	durftet	mochtet	wolltet
sie	waren	hatten	wurden	durften	mochten	wollte

••• A gyenge ragozású igék esetében egyszerűen egy **-t-** kerül a főnévi igenév töve és a személyragok közé.

főnévi igenév	*jelen idő*	*elbeszélő múlt*
hören	ich höre	ich hör**te**
küssen	ich küsse	ich küss**te**

••• Az erős ragozású (rendhagyó) igék múlt idejét bármikor megnézheted egy táblázatban, ha szükséged lenne rá. A fenti párbeszédben is találsz két példát:

főnévi igenév	*jelen idő*	*elbeszélő múlt*
finden	er findet	er **fand**
riechen	das Mädchen riecht	das Mädchen **roch**

Most német nyelvterületen vagy...

és arról beszélsz, hogy érzed magad.

Es geht mir gut/... fantastisch.	Jól vagyok/... kitűnően
Es geht mir wieder besser.	Jobban vagyok.
Es geht so.	Megvagyok.
Das ist eine gute Idee.	Ez jó ötlet.
Es tut mir leid.	Sajnálom.
Mir ist schlecht.	Rosszul vagyok.
Ich brauche Hilfe.	Segítségre van szükségem.

Ha érdeklődni akarsz, hogy más hogy érzi magát:

Wie geht es Ihnen/dir?	Hogy van/vagy?
Geht es Ihnen/dir gut?	Jól van/vagy?
Kann ich Ihnen/dir behilflich sein?	Tudok segíteni?

A: Írd be a zárójelben lévő igék elbeszélő múlt idejű alakját!

1. Sie ..... 23 Jahre alt. *(sein)*
2. ..... du eine Idee? *(haben)*
3. Wir ..... um 19 Uhr ins Bett gehen. *(müssen)*
4. Ich ..... mit 5 Jahren nicht deutsch sprechen. *(können)*
5. Er ..... keine Ahnung. *(haben)*

B: Alakíts át a szövegben minden igét elbeszélő múlt idejűvé! Pl.: *Ich bin auf der Brücke ...* → *Ich war auf der Brücke ...*

Ich bin auf der Brücke und habe Hunger. Soll ich nach rechts oder links fahren? Wo ist ein Lebensmittelgeschäft? Ich will doch etwas essen. Plötzlich* riecht es nach Brot. Aber leider finde ich kein Geschäft. Deshalb muss ich weiterfahren.

*plötzlich – *hirtelen*

Híres német gyerekkönyvek

Ki ne ismerné a *Grimm-meséket*? Szülők és pszichológusok egyaránt vitatkoznak azon, hogy ezek a mesék jót tesznek-e a gyerekeknek. Hasonlóképpen brutális és népszerű a *„Struwwelpeter"*, egy illusztrált XIX. sz.-i gyerekkönyv. A szerző, *Dr. Hoffmann*, a fiának írta és illusztrálta karácsonyra. Az egyik mesében egy kislány gyufával játszik, és felgyújtja magát; a másikban egy kisfiúnak levágják az ujját, mert a tilalom ellenére is szopja. A fenyegetés és büntetés motívuma a szintén XIX. sz.-i *Wilhelm Busch „Max und Moritz"*-ában is megtalálható. Természetesen a gyerekszobában ma már egészen más típusú könyvek is megtalálhatók, amelyek fejlesztik a gyerekek önállóságát és felelősségtudatát.

5b Együtt a társaság

Bühlernét a műtét után kiengedték a kórházból. Most nagyon kell vigyáznia, nehogy megerőltesse magát.

Petra: Schön, dass Sie wieder da sind. Wie geht es Ihnen?

Fr. Bühler: Es geht so, mein Rücken tut noch weh und mein Kreislauf ist noch ein bisschen schwach.

Petra: Hatten Sie wenigstens Ruhe?

Fr. Bühler: Na ja, in einem Krankenhaus kommt ständig ein Arzt, eine Krankenschwester oder eine Putzfrau zur Tür herein. Gott sei Dank waren nur zwei Personen in meinem Zimmer, obwohl ich nicht privat versichert bin.

H. Bühler: Denk daran: Die Ärztin hat gesagt, du musst dich schonen und erholen.

Fr. Bühler: Ja, und sie hat mit mir und meinem Mann geschimpft. Ich würde zu schwere Arbeit machen.

schön, dass	jó, hogy
es geht so	megvagyok
der Rücken, -	hát
der Kreislauf	keringés
schwach	gyenge
wenigstens	legalább
die Ruhe	nyugalom
na ja	*itt:* hát tudod
das Krankenhaus, -häuser	kórház
ständig	állandóan
der Arzt, Ärzte	orvos (férfi)
die Krankenschwester, -n	ápolónő
die Putzfrau, -en	takarítónő
die Tür, -en	ajtó
zur Tür herein	be az ajtón
Gott sei Dank	hála istennek
die Person, -en	személy
obwohl	habár
privat	magán, *itt: magánbiztosítónál*
versichert sein	biztosítva van
denk daran	gondolj arra
an etwas denken	gondol vmire
denken	gondol
die Ärztin, -nen	doktornő
sich schonen	kíméli magát
sich erholen	kipiheni magát, felépül
schimpfen mit	szid
schwer	nehéz
die Arbeit, -en	munka

••• A párbeszédekben sokszor használtunk birtokos névmást – a németben ezzel tudjuk kifejezni a birtokviszonyt. Ideje megnézni őket közelebbről. Természetesen a birtokos névmásokat is ragozzuk, vagyis egyeztetjük a főnévvel nemben, számban és esetben. Ugyanolyan végződést kapnak, mint a névelők:

Deine Kinder spielen gern in unserer Wohnung.
Die Kinder spielen gern in der Wohnung.

Lássuk hát a birtokos névmásokat (rag nélkül)

ich	→ **mein**	–	*enyém*	wir	→ **unser**	–	*miénk*
du	→ **dein**	–	*tiéd*	ihr	→ **euer**	–	*tiétek*
Sie (ön)	→ **Ihr**	–	*öné*	Sie (önök)	→ **Ihr**	–	*önöké*
er	→ **sein**	–	*övé (hímnem)*	sie	→ **ihr**	–	*övék*
sie	→ **ihr**	–	*övé (nőnem)*				
es	→ **sein**	–	*övé (semlegesnem)*				

Megjegyzés: Az **euer-** tőből kiesik a második **e**, ha végződést kap. (pl. **euer-** + **-e** = **eure**).

••• A fenti párbeszédben megtanultad a **sich erholen** igét. Már tudod, hogy az **er-** igekötő, méghozzá egyike az úgynevezett nem elváló igekötőknek. Ilyenek pl.: **be-, emp-, er-, ge-, ver-, zer-**. Ezekkel nem lesz sok gondod: mint a nevük is mutatja, ezek az igekötők együttmaradnak az igével, csak jegyezd meg, hogy az ilyen melléknévi igenevek nem kapnak **ge-**t, és hogy lehet szabályos vagy rendhagyó a ragozásuk.

jelen

Ich **erhole** mich. – *Meggyógyulok.*
Er **bekommt** eine Lieferung. – *Szállítmányt kap.*

befejezett jelen

Ich habe mich **erholt.** – *Meggyógyultam.*
Er hat die Lieferung **bekommen.** – *Megkapta a szállítmányt.*

Emlékszel, az elváló igekötő módosította az ige jelentését. A nem elváló igekötő még inkább megváltoztatja a jelentést:

suchen	– *keres*	**besuchen**	– *meglátogat*
kommen	– *jön*	**bekommen**	– *kap*

Most német nyelvterületen vagy ...

és orvoshoz kell menned.

Ich bin krank.	Beteg vagyok.
Was fehlt Ihnen?	Mi a baja/panasza?
Ich habe Schmerzen.	Fájdalmaim vannak.
Ich habe Fieber/ Halsweh.	Lázas vagyok./ Fáj a torkom.
der Husten; der Durchfall	köhögés; hasmenés
die Sprechstunde, -n	rendelési idő
Wie sind sie versichert?	Milyen egészségbiztosítása van?
Ich brauche einen Termin.	Kérek egy időpontot.
Ich muss Ihnen Blut abnehmen.	Vért kell vennem öntől.
Machen Sie bitte den Oberkörper frei.	Kérem, vetkőzzön le derékig!
Atmen Sie tief!	Sóhajtson mélyet!

A: Fordítsd le és illeszd a mondatba a zárójelben megadott birtokos névmást! Ne felejtsd el ragozni! Pl.:

Er liegt gerne in _____ Bett. (övé) → *Er liegt gerne in seinem Bett.*

1. Carolin fährt zu ..... Mutter. *(övé)*
2. Wir nehmen ..... Koffer. *(miénk)*
3. Ich habe ..... Pullover vergessen. *(enyém)*
4. Habt ihr ..... Fahrräder versichert? *(tiétek)*

B: 1. A szótagokból rakj össze öt igét, lehet elváló vagy nem elváló igekötős!

mit- ✶ -kom- ✶ -zäh- ✶ -schrei- ✶ an- ✶ -ru- ✶ -men
-stel- ✶ -len ✶ be- ✶ -len ✶ -ben ✶ -fen ✶ mit- ✶ er-

Csoportosítsd őket!

elváló igekötős igék	*nem elváló igekötős igék*
.....	.....
.....	.....
.....	.....

C: Egészítsd ki velük a mondatokat!

1. Kannst du nicht nach Köln .....?
2. Ich bin krank. Kannst du den Arzt .....?
3. Bei der Schreinerei ..... wir nichts mehr.
4. Am Abend fragen die Kinder immer: „ ..... du mir eine Geschichte?".
5. Bitte sprechen Sie nicht so schnell. Ich möchte alles ..... .

D: Alakítsd át befejezett jelen idejűvé az alábbi jelen idejű mondatokat! Vigyázz, vannak közöttük elváló és nem elváló igekötők!

1. Wir erholen uns gut. → .....
2. Die Landschaft gefällt den Touristen. → .....
3. Er schreibt alles mit. → .....
4. Sie behalten die Lieferung. → .....
5. Ich gucke mir gerne Ihr Wohnzimmer an. → .....

Egészségbiztosítás

A német nyelvterület országaiban elképzelhetetlen, hogy valakinek ne legyen egészségbiztosítása. Enélkül a legtöbb ember nem tudná fedezni orvosi kezelése költségeit. Magyarország is aláírta Németországgal azt a megállapodást, amely szerint az E 111 űrlap nemzetközi orvosi biztosítási kártyaként szolgál. Ezt a helyileg illetékes Egészségügyi Pénztárban lehet kikérni. Ha orvosi kezelésre szorulsz és van E 111-es lapod, menj el vele egy *„Krankenkasse"*-hoz (egészségbiztosító cég), ahol orvosi vagy fogorvosi kezelésre jogosító *(„Artztbehandlungsschein"* vagy *„Zahnarztbehandlungsschein")* biztosítási igazolást fogsz kapni.
Ha idelátogatsz, még otthon feltétlenül köss valamilyen utazási biztosítást. Így sokkal egyszerűbb és olcsóbb, mint ha külföldön próbálod megkötni. Ha viszont állást vállalsz Németországban, Svájcban vagy Ausztriában, figyelj arra, hogy legyen valamilyen törvényes egészségbiztosításod. A formáját te döntheted el. Vannak, akik *magánbiztosítót* választanak, erre volt utalás a párbeszédben. Az egészségbiztosításon kívül fizetned kell még munkanélküli és nyugdíjbiztosítást is. Németországban a munkaadó fizeti a biztosítás 50%-át. A biztosítási díj a bruttó jövedelemtől függ.

5c A hívatlan vendég

Petra már néhány napja észrevette, hogy a kamrából eltünedezik az étel. Bühler úr először nem foglalkozik a dologgal, de amikor Petra furcsa zajokat kezd hallani, bemennek körülnézni...

H. Bühler: Erst habe ich Ihre Geschichte vom blinden Passagier ja nicht geglaubt. Aber am besten schauen wir mal nach. Wo waren diese Geräusche?

Petra: Hier habe ich etwas gehört. Sollten wir nicht besser die Polizei verständigen?

H. Bühler: Nein, nein, lieber nicht! Wir schieben das Brett mal weg.

Petra: Um Gottes willen! Wer bist denn du?

Jakob: Jakob. Bitte, bitte, ich will nicht nach Hause.

H. Bühler: Was hast du denn angestellt?

Jakob: Ich habe drei Fünfer im Zeugnis und jetzt kann ich nicht nach Hause gehen.

Petra: Du Ärmster! Aber deine Eltern machen sich bestimmt Sorgen.

Jakob: Die mögen mich doch nicht. Immer drohen sie mir mit dem Internat.

H. Bühler: Wir helfen dir! Ich rufe jetzt deine Eltern an. Sicher sagen sie: „Hauptsache, unser Kind ist gesund."

der blinde Passagier	potyautas
blind	vak
der Passagier, -e	utas
glauben	hisz
am besten	legjobb (lesz)
nachschauen	utánanéz
das Geräusch, -e	zaj
hören	hall
besser	jobb
die Polizei	rendőrség
verständigen	értesít
lieber nicht	inkább nem
wegschieben	eltol
um Gottes willen	szent isten
anstellen	*itt:* elkövet (vmi rosszat)
der Fünfer, -	ötös *(osztályzat) (egyes a legjobb!)*
das Zeugnis, -se	bizonyítvány
du Ärmste/ Ärmster	te szegényke (nő/férfi)
arm	szegény
die Eltern	szülők
bestimmt	biztosan
sich Sorgen machen	aggódik
die Sorge, -n	gond, aggodalom
jemandem drohen mit	fenyeget vkit vmivel
drohen	fenyeget
das Internat, -e	bentlakásos iskola
sicher	biztosan
die Hauptsache, -n	fődolog, a fő
gesund	egészséges

••• A német melléknév és határozószó szótári alakja megegyezik, csak a mondatban betöltött szerepük különbözik. Nézzünk egy példát a **gut(e)** szóval. A melléknév a főnévre vonatkozik:

Das ist eine **gute** Idee. – *Ez jó ötlet.*

A határozószó az igére vonatkozik:

Er kocht **gut.** – *Jól főz.*

Ha a melléknév a főnév után áll (állítmányi szerepben), akkor nem kap melléknévvégződést:

Die Idee ist **gut.**

••• A melléknév és a határozószó középfokát **-er** toldalékkal, a felsőfokot az **am** szócska és a **-sten** toldalék segítségével képezzük.

szótári alak	*középfok*	*felsőfok*
klein	klein**er**	**am** klein**sten**

Petra ist klein. – *Petra alacsony.*
Jakob ist klein**er**. – *Jakob alacsonyabb.*
Carolin ist **am** klein**sten**. – *Carolin a legalacsonyabb.*

Kivétel erősíti a szabályt: Ha a szó **-e**-re végződik, a középfok jele az **-r**.

leis**e** – *csöndes* leis**er** **am** leis**esten**

Az **-el** és **-er** végű melléknevek középfokában kiesik az **-e**.

dunk**el** – *sötét* dunk**ler** **am** dunk**elsten**

A **-d, -s, -ß, -sch, -t, -x, -z** tövű melléknevek felsőfokban **-e** kötőhangot kapnak:

heiß – *forró*	heiß**er**	**am** heiß**e**sten

Az egyszótagú melléknevek középfokban és felsőfokban gyakran umlautossá válnak:

lang – *hosszú*	l**ä**nger	am l**ä**ngsten
alt – *régi, öreg*	**ä**lter	am **ä**ltesten
groß – *nagy*	gr**ö**ßer	am gr**ö**ßten

A határozószó sokszor **-e** végződést kap, pl.: **nah(e): Ich bin nahe der Autobahn.** – *Az autópálya közelében vagyok.* Ezzel szemben a melléknév **-e** nélkül áll: **Die Autobahn ist nah.** – *Az autópálya közel van.*

Érdemes megjegyezni a rendhagyó alakokat:

oft *(gyakran)*	**öfter**	**am meisten**
viel *(sok)*	**mehr**	**am meisten**
gut *(jó)*	**besser**	**am besten**
hoch *(magas)*	**höher**	**am höchsten**
nah(e) *(közel)*	**näher**	**am nächsten**
gern *(szívesen)*	**lieber**	**am liebsten**

Alapfokú összehasonlításnál a **so...wie** szerkezetet kell használni:

Er ist **so** alt **wie** ich. – *Annyi idős, mint én.*

Középfokú melléknév és a határozószó után az **als** kötőszót használd:

Er ist älter **als** ich. – *Idősebb, mint én.*

Most német nyelvterületen vagy ...

és döntened kell.

die Entscheidung, -en	döntés
Ich habe mich dafür entschieden.	Ezt választottam.
Das ist besser.	Az jobb.
Am besten machen wir das so:	Legjobb lesz, ha ...:
Mir wäre das lieber.	Szívesebben ...
Am liebsten würde ich ...	Legszívesebben ...
Ich bevorzuge eine andere Lösung.	Más megoldást részesítek előnyben.
Ich weiß es nicht.	Nem tudom.
Auf keinen Fall.	Semmiképp.
selbstverständlich	magától értetődik

A: Mi az alábbi melléknevek és határozószók középfokú és felsőfokú alakja?

1. einfach ....
2. warm ....
3. oft ....
4. weit ....
5. gern ....
6. viel ....
7. sauer ....

B: Fordítsd le az alábbi mondatokat:

1. A múzeum közelebb van, mint a szabadtéri uszoda.
2. Németország majdnem olyan nagy, mint Montana.
3. Tamás több teát iszik, mint kávét.
4. Melyik ház a legmagasabb?

Iskolarendszer

Az iskolarendszer országonként, sőt tartományonként különböző. Németországban például a gyerekek hat- vagy hétéves korban kezdik el az iskolát, és kb. tízéves korukig általános iskolába járnak. Ekkor eldől, hogy tanulmányi eredményüktől függően milyen iskolatípusban folytathatják tanulmányaikat: *Hauptschule, Realschule,* vagy *Gymnasium.*

A *Hauptschule* a 9. osztályig (15/16 éves korig), a *Realschule* a 10. osztályig (16/17 éves korig), a *Gymnasium* a 13. osztályig (19 éves korig) tart. A legtöbb tartományban minden iskolatípus záróvizsgával *(Abschlussprüfung)* fejeződik be, ezek a *Hauptschulabschluss,* a *Mittlere Reife* (a *Realschule* 10. osztálya után), és az *Abitur,* azaz érettségi *(Gymnasium).* Egyetemi továbbtanuláshoz gimnáziumi érettségi szükséges. Az értékelés hat osztályzattal történik, 1-es a legjobb, 6-os a legrosszabb.

5 Kiejtés

Olvasd el és hallgasd meg újra az 5. lecke párbeszédeit és „túlélő szókincs" kifejezéseit!

A szóvégi b, d, g

A **b, d, g** kiejtése a szó végén **p, t, k**. Hallgasd meg a példákat és ismételd többször!

b,**d**, **g** hang	**p**, **t**, **k** hang
beruhigen *(megnyugtat)*	Jako**b**
zau**b**ern	a**b**
Daumen	blin**d**
denken	lei**d**
Geschichte	Ta**g**
gut	Zu**g**

ng

A németben az **ng** betűkapcsolatot egy hangként ejtsd ki!
Hallgasd meg és ismételd:

Fi**ng**er – E**ng**land – la**ng**e

kn

Ezt a betűkapcsolatot viszont két hangként ejtjük. Hallgasd meg és ismételd:

Knoblauch – **Kn**ie

6a A címlapon

Jakob szülei nagyon örülnek, hogy hazakerült a fiuk. Nem küldik kollégiumba, de újra kell járnia az utolsó évet. Közben Petra és Bühlerné elment bevásárolni. Bühlerné még gyengélkedik egy kicsit. Leülnek egy újságosbódé mellé, és alaposan meglepődnek...

Fr. Bühler: Ich muss mich mal setzen, Petra. Ich bin ein bisschen wackelig auf den Beinen.

Petra: Da ist eine Bank. Ist alles in Ordnung?

Fr. Bühler: Ja, ja, ich will nur einen Moment sitzen. Haben wir eigentlich alles eingekauft? Wir waren in der Metzgerei, in der Bäckerei, wir haben Obst und Gemüse ... – Ach ja, wir brauchen noch eine Fernsehzeitschrift.

Petra: Wie praktisch! Wir sitzen direkt neben einem Kiosk. – Das ist ja unglaublich! Schauen Sie mal! „Endlich haben wir ihn wieder! Jakob wurde nicht entführt. Fünf Tage war er auf dem Rhein!"

Fr. Bühler: Und dieses Foto! Jakob und seine Eltern vor unserem Schiff! Typisch! In dieser Zeitung wird nur über Sensationen geschrieben. Das sieht ja so aus, als hätten wir Jakob entführt.

Petra: Regen Sie sich bitte nicht auf! Diese Zeitung wird ja nicht ernst genommen.

Fr. Bühler: Aber sie wird von allen gelesen!

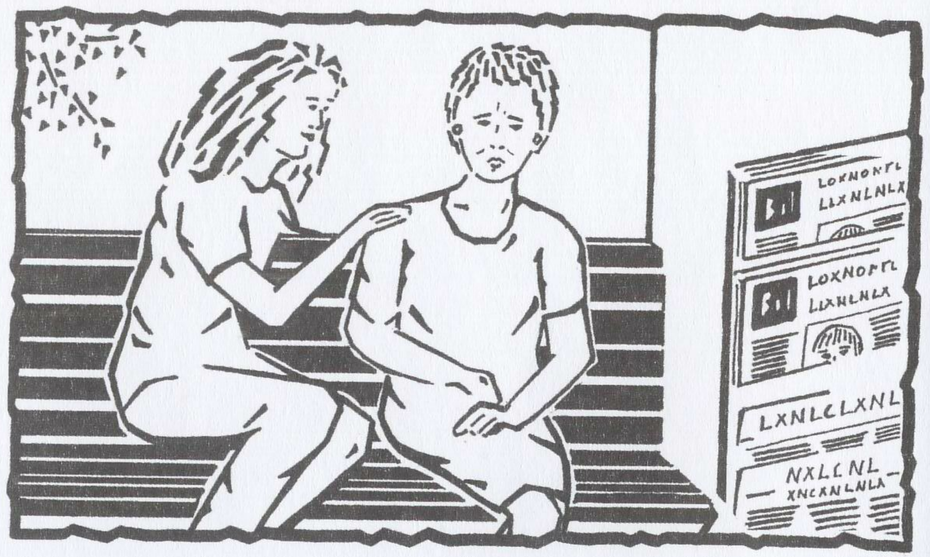

sich setzen	leül
wackelig auf den Beinen	gyengén áll a lábán
das Bein, -e	láb
die Bank, Bänke	pad
der Moment, -e	pillanat
sitzen	ül
die Metzgerei, -en	hentesüzlet
das Obst	gyümölcs
das Gemüse	zöldség
ach ja	ja igen
die Fernsehzeitschrift, -en	tv-újság
direkt	közvetlen(ül)
neben	mellett
der Kiosk, -e	újságosbódé
unglaublich	hihetetlen
schauen	néz
wurde	*a* werden *múlt ideje*
entführen	elrabol (embert)
wurde entführt	elrabolták *(szenvedő szerkezet)*
das Foto, -s	fénykép
das Schiff, -e	hajó
typisch	jellemző
die Zeitung, -en	újság
die Sensation, -en	szenzáció
wird geschrieben	írnak *(szenvedő szerkezet)*
schreiben	ír
aussehen	kinéz
sich aufregen	felizgatja magát
ernst nehmen	komolyan vesz
wird gelesen	olvassák *(szenvedő szerkezet)*
lesen	olvas
liest	olvas *(E/3)*
von allen	mindenki (által)
alle	mindenki

••• A németben sokszor fogsz találkozni a szenvedő szerkezettel: például újságokban, utasításokban. Akkor használunk szenvedő szerkezetet, ha a hangsúly nem a cselekvés végrehajtóján, hanem a cselekvés tárgyán vagy magán a cselekvésen van.

A szenvedő mondatban vagy nem szerepel a cselekvő személy, vagy **von...** szerkezettel fejezzük ki. A cselekvő mondat tárgya a szenvedő mondat alanyává válik:

	alany	*tárgy*
cselekvő:	Der Mann entführte	Jakob.

szenvedő: Jakob wurde (von dem Mann) entführt. – *Jakobot elrabolták.*

••• Amint a példából látható, a szenvedő szerkezet kellékei: a **werden** ragozott alakja + az igéből képzett múlt idejű melléknévi igenév.

werden •

jelen idő		*múlt idő*	
ich	werde	ich	wurde
du	wirst	du	wurdest
Sie	werden	Sie	wurden
er / sie / es	wird	er / sie / es	wurde
wir	werden	wir	wurden
ihr	werdet	ihr	wurdet
sie	werden	sie	wurden

Például:

jelen idő: **Jakob wird entführt.** – *Jakobot elrabolják.*

múlt idő: **Jakob wurde entführt.** – *Jakobot elrabolták.*

Most német nyelvterületen vagy ...
és vásárolni indulsz.

Ich muss einkaufen gehen.	El kell mennem vásárolni.
Ich möchte einen Einkaufsbummel machen.	Bevásárlókörútra szeretnék menni.
Ist heute Markt?	Van ma piac?
Was hätten Sie gerne?	Mit kér?
Darf es etwas mehr sein?	Lehet kicsit több?
das Schreibwarengeschäft, -e	papírbolt
der Blumenladen, -läden	virágüzlet
die Apotheke, -n; die Drogerie, -n	gyógyszertár; háztartási bolt
der CD-/Plattenladen, -läden	lemez/CD-bolt
die Buchhandlung, -en	könyvesbolt
der Supermarkt, -märkte	abc

A: Mi történik a képeken? Írj szenvedő mondatokat! (A rendhagyó igealakokat megtalálod a könyv végén.)

1.

2.
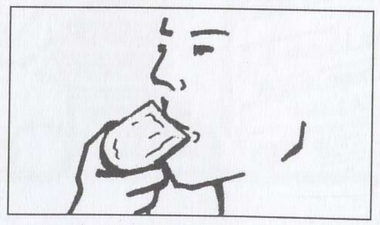

3.

4.
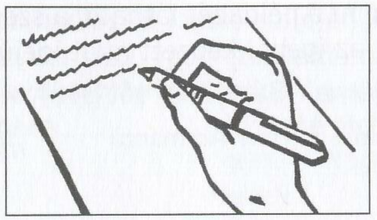

B: Át tudod alakítani az alábbi mondatokat szenvedő szerkezetté? (Megint segít a rendhagyó igék listája.) Pl.: *Ich schreibe einen Brief.* → *Ein Brief wird (von mir) geschrieben.*

1. Frau Bühler kocht das Abendessen. → .....
2. Petra und Herr Bühler schieben das Brett weg. → .....
3. Wir trinken Kaffee. → .....
4. Herr Schiller bestellt die Schrauben. → .....

Sajtótermékek •

A napilapok fontos szerepet játszanak a német nyelvterület országaiban. A legtöbb ember helyi újságra fizet elő. Reggeli közben aztán elolvashatja, hogy mi történt a nagyvilágban és szűkebb hazájában. Az országos német nyelvű napilapok a *FAZ (Frankfurter Allgemeine Zeitung)*, a *Süddeutsche Zeitung* és az *NZZ = Neue Züricher Zeitung*. Ausztriában a *Die Presse* és a *Standard* az ismertebbek. *A Die Zeit* című lap és a *Der Spiegel* valamint a *Focus* című magazin – a tájékozott olvasók kedvence – hetente jelenik meg. A párbeszédben emlegetett bulvárlapok is magas példányszámban jelennek meg. Bár tartalmuk kétséges, az kétségtelen, hogy sok olvasójuk van.

Bühlerék hajója a svájci Bázelban horgonyoz két napig. Bühlerék megkérték egy svájci ismerősüket, hogy kalauzolja körbe Petrát és Tamást, mivel életükben először járnak Bázelban, sőt Svájcban is.

(H. Ammann = Herr Ammann)

H. Ammann: Sin Si scho in dr Schwytz gsi?

Petra: Wie bitte? War das Schweizerdeutsch?

H. Ammann: Entschuldigen Sie vielmals. Ich habe nur gefragt, ob Sie schon in der Schweiz waren. Ich habe mir keine Mühe gegeben, weil mich Bühlers so gut verstehen. Aber die Deutschen haben häufig große Probleme mit unserer Sprache.

Tamás: Ich habe sogar Probleme, wenn meine Verwandten so richtig Dialekt sprechen. Wie heißt eigentlich auf Schweizerdeutsch „Ich liebe Dich"?

H. Ammann: So direkt sagt man das nicht. Probieren Sie es mal mit „I ha di schuurig gärn".

Petra: Wollten wir nicht die Stadt anschauen?

H. Ammann: Es ist gut, dass Sie das sagen. Wir haben nicht viel Zeit. Steigen wir erst mal aus dem Auto aus. So, das ist das Münster. Es wurde im 12. Jahrhundert erbaut und im 14. Jahrhundert ...

Sin Si scho in dr Schwyz gsi?	*svájci németül:* Járt már Svájcban?
(noch) nie	(még) soha
das Schweizerdeutsch	svájci német
vielmals	sokszor, *itt: módosítószó*
fragen	kérdez
ob	-e (*kérdőszó*)
die Schweiz	Svájc
sich Mühe geben	igyekszik
die Mühe, -n	fáradság, vesződség
weil	mert
häufig	gyakran
sogar	még ... is
wenn	ha
der/die Verwandte, -n	rokon
der Dialekt, -e	dialektus, tájszólás
eigentlich	tulajdonképpen
lieben	szeret
direkt	közvetlenül
I ha di schuurig gärn.	*irodalmi nyelv:* Ich habe dich schaurig gern. = Nagyon szeretlek.
die Frage, -n	kérdés
die Stadt, Städte	város
anschauen	megnéz
dass	hogy
die Zeit, -en	idő
aussteigen	kiszáll
das Münster, -	székesegyház
das Jahrhundert, -e	évszázad
im 12. Jahrhundert	a XII. században
erbauen	felépít
wurde erbaut	épült *(szenvedő szerkezet)*

••• *Alárendelő kötőszók.* A párbeszédben több kötőszóval is találkoztál: **dass, ob, wenn, weil**. Ezek a kötőszók mindig mellékmondatot vezetnek be, és azt mutatják, hogy az egyik állítás a másiknak alá van rendelve. Használatuk változást okoz a szórendben: a ragozott ige az alárendelt mellékmondat végére kerül. Lássunk néhány példát:

jelen idő:	Es ist gut, **dass** Sie das **sagen**.
elbeszélő múlt:	Ich habe nur gefragt, **ob** Sie in der Schweiz **waren**.
befejezett jelen:	Ich habe nur gefragt, **ob** Sie in der Schweiz **gewesen sind**.

Figyelem: Az elválló igekötő visszakerül az igéhez:
Er will, dass wir erst mal **aussteigen.**

Észrevetted, hogy az alárendelő kötőszó előtt mindig vessző van?

Ich gebe mir keine Mühe, weil er mich gut verstehen kann.
Weil er mich gut verstehen kann, gebe ich mir keine Mühe.

Gyakran használt alárendelő kötőszók

als	– *amikor*	**seit, seitdem**	– *amióta*
bevor	– *mielőtt*	**während**	– *mialatt*
dass	– *hogy*	**weil**	– *mert, mivel*
nachdem	– *miután*	**wenn**	– *ha*
ob	– *vajon ...-e*	**wie**	– *mint*
obwohl	– *bár*		

Most német nyelvterületen vagy ...

és az érzéseidről akarsz beszélni.

das Gefühl, -e	érzés
die Liebe; die Zuneigung	szeretet/szerelem; rokonszenv
die Freundschaft, -en	barátság
Wie findest du sie?	Mit gondolsz róla?
Ich kann ihn nicht leiden.	Ki nem állhatom.
der Hass	gyűlölet
hassen	gyűlöl
Sie ist nett.	Kedves.
Er ist mir sympathisch/ ... unsympathisch.	Rokonszenves./ Ellenszenves.
Ich habe mich verliebt.	Szerelmes lettem.
Sie mag ihn.	Kedveli.
Er liebt sie.	Szereti.

A: Melyik kötőszó illik a mondatba? Válassz: **ob, dass, seitdem, dem, bevor, während!** Mindegyiket csak egyszer használd!

1. Ich möchte mir die Hände waschen, ... wir essen.
2. Sie liest deutsche Zeitungen, ... sie Deutsch lernt.
3. Kannst du Musik hören, ... du lernst?
4. Er weiß nicht, ... er verliebt ist.
5. Aber er weiß, ... er sie sympathisch findet.

B: Kösd össze a két mondatot **ob, weil** vagy **wenn** kötőszóval! Figyelj a szórendre!

1. Petra möchte nicht mehr über den Dialekt sprechen. Sie kennt die Stadt noch nicht.
2. Tamás kann seine Verwandten nicht verstehen. Sie sprechen Dialekt.
3. Petra fragt. War das Schweizerdeutsch?
4. Er gibt sich Mühe. Sie verstehen kein Schweizerdeutsch.

Nyelvjárások

Számos német nyelvjárás létezik, pl. *Bayrisch* (bajor), amit Bajorországban beszélnek, a *Platt* Észak-Németországban, a *Schwäbisch* (sváb) Baden-Württembergben. A kép még ennél is tarkább – szinte minden városnak megvan a maga nyelvi sajátossága. Pl. Bázelban nem úgy beszélnek, mint Zürichben, Bécsben másképp hangzik a német, mint Salzburgban ... Vidéken erőteljesebbek a nyelvjárási jegyek, mint a városokban, ahol inkább csak a hanglejtés és néhány kifejezés árulkodik. De ne keseredj el: a *Hochdeutsch*ot mindenhol megértik!

6c Süt a nap

Gyönyörű idő van. Petra a fedélzeten napozik. Tamás arra jár, és szokás szerint nem állja meg okos megjegyzések nélkül.

Tamás: Ein tolles Wetter! Gib Acht, dass du dir keinen Sonnenbrand holst.
Petra: Ich will ja nur ein bisschen braun werden.
Tamás: Aber Petralein, sei nicht böse! I ha di doch schuurig gärn.
Petra: Jetzt bist du wieder albern. Ich weiß nie, was du wirklich denkst.
Tamás: Es tut mir Leid. Ich weiß, dass ich oft dummes Zeug rede. Aber wie soll ich dir denn sagen, dass ich dich lieb habe?
Petra: Ehrlich? Hast du mich lieb?
Tamás: Ehrlich! Und du, magst du mich denn auch ein bisschen? ...

toll	klassz
das Wetter	idő
Acht geben	vigyáz
der Sonnenbrand, -brände	leégés
sich einen Sonnenbrand holen	leég
braun	barna
braun werden	lesül
Petralein	Petrácska
sei nicht	ne legyél
böse sein	mérges, haragos
wieder	megint
albern sein	idétlenkedik
wirklich	igazán
denken	gondol
dumm	buta
dummes Zeug reden	butaságot beszél
lieb haben	szeret
ehrlich	*itt:* komolyan

••• Az alábbi szavakat **der,** illetve **die** típusú szavaknak nevezzük, mert ragozásuk megegyezik a határozott, ill. a határozatlan névelők ragozásával.

A határozott névelő mintájára ragozandó

dieser – *ez*
jeder – *mindegyik,* többes szám: **alle** – *az összes*
mancher – *némelyik*
welcher – *melyik*

Az **ein** határozatlan névelő mintájára ragozandó

kein – *semmilyen, egyik sem*
solch ein – *ilyen*
was für ein – *micsoda*

és minden birtokos névmás: **mein, dein, sein ...**

Az alábbi szavak logikusan többes számú végződéseket kapnak

andere – *más(ok)*
einige – *néhány*
mehrere – *több*
viele – *sok*
wenige – *kevés*

••• Mielőtt áttérnénk a *melléknévragozásra,* emlékeztetőül:
A melléknév lehet állítmányi szerepben (a főnév után), amikor nem kell ragozni, és lehet jelző (a főnév előtt), amikor ragozni kell (lásd az 5c párbeszéd utáni nyelvtant). Pl.:

Das Wetter ist **toll.** *(állítmányi szerep)*
Das ist ein **tolles** Wetter. *(jelzői szerep)*

-es a melléknév végződése.

Erős és gyenge melléknévragozás

Egyes szám

	hímnem	*nőnem*	*semlegesnem*
alanyeset	der **gute** Kaffee	die **große** Stadt	das **kleine** Kind
	ein **guter** Kaffee	eine **große** Stadt	ein **kleines** Kind
tárgyeset	den guten Kaffee	die **große** Stadt	das **kleine** Kind
	einen guten Kaffee	eine **große** Stadt	ein **kleines** Kind
részes eset	dem guten Kaffee	der großen Stadt	dem kleinen Kind
	einem guten Kaffee	einer großen Stadt	einem kleinen Kind

Többes szám

alanyeset	die deutschen Dialekte
	keine deutschen Dialekte
tárgyeset	die deutschen Dialekte
	keine deutschen Dialekte
részes eset	den deutschen Dialekten
	keinen deutschen Dialekten

Vizsgáljuk meg a táblázatban vastag betűvel kiemelt melléknevek végződéseit! A **der**,ill. **ein** típusú szavak után álló melléknévvégződések eltérnek a többitől. (A melléknév minden egyéb esetben **-en** végződést kap.)

Az eltérésben is találunk „szabályt": A **der** típusú szavak után a melléknév ragja **-e**. Az **ein** típusú szavakkal a melléknév a **der** típusú szó végződését kapja:

der gut**e** Kaffee
ein gut**er** Kaffee

das toll**e** Wetter
ein toll**es** Wetter

Most német nyelvterületen vagy ...

és az időjárásról akarsz beszélgetni.

die Wettervorhersage, -n;	időjárás-előrejelzés
der Wetterbericht, -e	időjárás-jelentés
Wie wird das Wetter?	Milyen lesz az idő?
der Regen; der Schnee;	eső; hó
der Nebel; der Wind, -e	köd; szél
Es regnet.; Es schneit.	Esik az eső.; Havazik.
Es ist nebelig.; ...windig.	Köd van.; Fúj a szél.
Die Sonne scheint.	Süt a nap.
Wie viel Grad sind es?	Hány fok van?
Es sind 20 Grad.	20 fok van.

Es ist kalt.; Es ist warm.	Hideg van.; Meleg van.
Schönes Wetter heute!	Szép időnk van!

A: Írd be a hiányzó egyes számú alakokat!

1. alanyeset: .....
   tárgyeset: den schönen Tag
   részes eset: .....
2. alanyeset: ein tolles Wetter
   tárgyeset: .....
   részes eset: .....

B: Cseréld ki a **der** típusú szavakat **ein** típusú szavakra, és írd át a mondatokat!
Der alte Mann wohnt hier. → *Ein alter Mann wohnt hier.*

1. Wir schauen die große Stadt an. → .....
2. Ich habe das tolle Foto. → .....
3. Diese schlechte Zeitung lese ich nicht. → .....
4. Der blinde Mann geht über die Straße. → .....

C: Írd be a ragokat az alábbi mondatokba!

1. Petra trinkt keinen saur..... Wein.
2. Tamás isst das gesund..... Müsli nicht.
3. Carolin mag jeden Tag ein gekocht..... Ei.
4. Jeder hat einen ander..... Geschmack.

Naturizmus

Németországban sokfelé található nudistastrand. Az északi-tengeri Sylt például nudista sziget, és München közepén meztelenül lehet napozni az Isar partján.
Külföldiek esetleg megbotránkoznak ezen, de a naturizmusnak nagy hagyománya van Németországban. Az első *FKK (Freikörperkultur)* szervezetek Berlinben alakultak meg, 1910-ben. Az embereket nem annyira a meztelenség, mint inkább a naturizmus egészségközpontú szemlélete vonzotta és vonzza.
Néha azonban problémát okoz, ha a németek meztelenül fürdenek külföldi strandokon, ahol ez esetleg nemcsak szokatlan, hanem törvényellenes is lehet.

6 Kiejtés

Olvasd el és hallgasd meg újra az 5. lecke párbeszédeit és „túlélő" kifejezéseit!

A ch kiejtése

Hallhattad, hogy a svájci németek a **ch**-t másképp ejtik. Torokban képzik, mintha gargalizálnának. *Hochdeutschban* is így ejtik a **ch**-t az **a, o, u** és **au** magánhangzók után. Hallgasd meg a példákat és ismételd meg többször:

gib a**ch**t – na**ch** – no**ch**

A **ch**-nak van egy másik ejtésmódja is, ez zöngétlen **j**-re hasonlít. Súgd azt, hogy **j** és nyújtsd el a **j-j-j**-t, közben mosolyogj, de ne nevess! Rajta, próbáld meg:

i**ch** – mi**ch** – di**ch** – si**ch** – biss**ch**en

Vigyázz, ez a hang ne hasonlítson se **k**-ra, se **s**-re. Hallgasd meg a különbséget és gyakorold!

ch	**k**
Na**ch**t *(éjszaka)*	na**ck**t *(meztelen)*
Be**ch**er *(pohár)*	Bä**ck**er *(pék)*

ch	**sch**
Männ**ch**en *(emberke)*	Men**sch**en *(emberek)*
di**ch** *(téged)*	Ti**sch** *(asztal)*

chen

A **-chen** kicsinyítő képző sok főnévhez kapcsolható. Vigyázz az **-s** végű főnevekkel! Külön mondd ki az **-s**-t, utána külön a **-ch**-t:

Haus *(ház)* – Häu**s**|**ch**en
Maus *(egér)* – Mäu**s**|**ch**en

chs

Ebben a betűkapcsolatban ki ne mondd a **ch**-t, ugyanis ez a három betű együtt **x**-nek ejtendő! Így történhet meg, hogy két nagyon különböző szó egyformán hangzik: **sechs** – *hat* és **Sex** – *szex*. Gyakorold:

se**chs** – Sa**chs**en – wa**chs**en *(nő)*

sch – sp – st

Az **sch** betűkapcsolat bonyolultabbnak látszik, mint amilyen valójában: egyszerűen mondj egy magyar **s**-t!

schön – **sch**eint – **Sch**nee

Az **sp** és **st** a szó, ill. a szótag elején úgy ejtendő ki, mint magyarul, szó közepén vagy végén viszont magyar **szp**-t, ill. **szt**-t mondj!

sp *(szókezdő)*	**sp** *(egyéb)*
spielen	E**sp**e *(nyárfa)*

st *(szókezdő)*	**st** *(egyéb)*
Stadt	ge**st**ern *(tegnap)*
stehen	Ga**st** *(vendég)*

7a Tervek a jövőre

Petra és Tamás a közös jövőjüket tervezgetik. Nem lesz könnyű, mert nincs se lakásuk, se jövedelmük. Egy dolog biztos csak: Tamást felvették a Kölni Egyetem német szakára, és kapott egy kollégiumi szobát, ami azért kiindulási alapnak jó lesz.

Tamás: Hoffentlich bereust du es nicht, wenn du mit einem armen Studenten zusammenziehst.

Petra: Noch habe ich keine Stelle und dann werde ich anfangs sicherlich nicht so viel verdienen. Eine gute Partie bin ich also auch nicht.

Tamás: Ich bin sicher, dass du eine Stelle finden wirst. Im Raum Köln gibt es so viel chemische Industrie.

Petra: Optimist! Meinst du, dass wir auch eine Wohnung finden werden?

Tamás: Bestimmt! Ich bekomme von meinen Eltern 500 € pro Monat. Also können wir für die Miete ungefähr 400 € ausgeben.

Petra: Vor Ende September kann ich nicht umziehen. Ich muss in Dresden noch viel erledigen.

Tamás: Ich könnte erst mal mit dir mitkommen. Ich habe ja noch Ferien.

Petra: Super! Meine Eltern möchten dich sowieso kennen lernen.

Tamás: Oje, ich bekomme jetzt schon Lampenfieber!

hoffentlich	remélhetőleg
bereuen	megbán
arm	szegény
der Student, -en	diák
die Studentin, -nen	diáklány
zusammenziehen	összeköltözik
die Stelle, -n	állás
anfangs	eleinte
sicherlich	biztosan
finden	talál
verdienen	keres
eine gute Partie sein	jó parti
im Raum Köln	Köln környékén
der Raum, Räume	*itt:* tér, térség
chemisch	vegyi
der Optimist, -en; die Optimistin, -nen	optimista
meinen	gondol, vél
die Wohnung, -en	lakás
bekommen	kap
die Eltern	szülők
500 (fünfhundert)	500
der Euro (€)	euró
pro Monat	havonta
400 (vierhundert)	400
die Miete, -n	lakbér
ungefähr	körülbelül
ausgeben	kiad, költ
Ende September	szeptember végén
das Ende	vég
der September	szeptember
umziehen	átköltözik
erledigen	elintéz
erst mal	először
die Ferien	szünet, szünidő
sowieso	úgyis
das Lampenfieber	lámpaláz

••• A **werden** ige többször is szerepelt a párbeszédben, amikor Tamás és Petra a jövőjükről beszélget. A **werden** jelentései:

1. *válik vmivé* értelemben:
   Wir **werden** alle älter. – *Mindannyian öregszünk.*
2. Szenvedő szerkezetben: **werden** + múlt idejű melléknévi igenév
   Deutsch **wird** in Deutschland, der Schweiz und Österreich **gesprochen.** – *A német nyelvet Németországban, Svájcban és Ausztriában beszélik.*
3. Jövő időben

••• A könyv elején említettük, hogy a jövő idő ismerete nélkül is elég jól lehet boldogulni, mert a jelen idejű igével és a jövőre utaló időhatározóval általában tudunk beszélni a jövőről. Inkább stílus kérdése, hogy használjuk-e a jövő időt. Arra viszont szükséged lehet, hogy felismerd, ezért nézzük meg a képletet:

Jövő idő = **werden** jelen ideje + főnévi igenév

Tamás wird nach Dresden fahren. – *Tamás Drezdába fog utazni.*

Wir werden eine Wohnung finden. – *Találunk majd egy lakást.*

••• *Tőszámnevek.* Már megtanultad a számokat 25-ig (párbeszéd 1c). Emlékszel, ha kimondjuk a számot, előbb mondjuk az egyeseket, utána a tízeseket: **21 = einundzwanzig** – „egyéshúsz".

30	=	**dreißig**	100	=	**(ein)hundert**
40	=	**vierzig**	101	=	**(ein)hunderteins**
50	=	**fünfzig**	200	=	**zweihundert**
60	=	**sechzig**	1000	=	**(ein)tausend**
70	=	**siebzig**	1100	=	**(ein)tausendeinhundert**
80	=	**achtzig**	1101	=	**(ein)tausendeinhunderteins**
90	=	**neunzig**	2000	=	**zweitausend**
10 000	=	**zehntausend**	1 000 000	=	**eine Million**
100 000	=	**(ein)hunderttausend**	2 000 000	=	**zwei Millionen**

100 és 1000 előtt az **ein** nem kötelező. A beszélt nyelvben általában elhagyják.

A számokat mindig egy szóba írják. Pl.:

437 = **vierhundertsiebenunddreißig**

••• *Pénz.* Németország és Ausztria valutája az **€** (kimondva **euro**). Egy **euro** = száz **cent**. A svájci valuta a **Schweizer Franken (SFr)** – egy **svájci frank** =100 **Rappen**.

Írásban tizedesvesszőt használnak:

Der Pullover kostet 89,50 €. Szóban így hangzik: **Der Pullover kostet neunundachtzig Euro (und) fünfzig (cent).**

Most német nyelvterületen vagy ...

és évszakokról, hónapokról, ünnepekről akarsz beszélgetni.

Januar; Februar; März	január; február; március
April; Mai; Juni	április; május; június
Juli; August; September	július; augusztus; szeptember
Oktober; November; Dezember	október; november; december
der Frühling; der Sommer	tavasz; nyár
der Herbst; der Winter	ősz; tél
Ostern; Pfingsten	húsvét; pünkösd
Weihnachten	karácsony

A: Alakítsd át jövő idejűvé az alábbi jelen idejű mondatokat! Ha kell, egyesítsd az igét az igekötővel.
Pl.: *Ich komme gleich mit.* → *Ich werde gleich mitkommen.*

1. Petra und Tamás ziehen im Oktober zusammen. → .....
2. Petra sucht eine Stelle in Köln. → .....
3. Wir besuchen meine Eltern. → .....
4. Ich lerne sie im September kennen. → .....

B: Írd ki betűvel a zárójelben lévő számokat!

1. Ich habe hier einen Scheck über ..... Euro und möchte den Betrag auf mein Konto überweisen. (675)
2. Die Wohnung kostet ..... Euro. (1250)
3. Sie verdient netto ..... Franken. (2380)
4. Die Rechnung hat die Nummer ..... (14 558)

Németországi jövedelmek

Nem könnyű megmondani, mennyit keres az „átlagember" Németországban. A férfiak átlagosan még mindig többet keresnek, mint a nők. Ennek az az oka, hogy a nők kevésbé képzettek, sokan dolgoznak részmunkaidőben, előrejutási esélyeik rosszabbak. 2003-ban az átlagos havi bruttó jövedelem kb. 3000 € volt. A „bruttó" jövedelemből Németországban levonják a jövedelemadót, az egészségbiztosítás és a munkanélküli biztosítás díját, a nyugdíjjárulékot és a *Pflegeversicherung* – gondozási biztosítás díját. A kötelező levonások összege a bruttó jövedelemnek legalább az 1/3-a, de ez függ a családi állapottól és a gyerekek számától. A megmaradó nettó jövedelem kb. felét élelmiszerre és lakbérre költik.

7b A búcsúvacsora

Bühler úr meghívta a társaságot vacsorázni, mert Tamás és Petra hamarosan elutazik. Ismer egy jó éttermet, ahol elkölthetik a búcsúvacsorát.

Bedienung: Haben Sie schon gewählt?
H. Bühler: Ja, wir hätten gerne viermal das Fleischfondue mit fünf Soßen.
Bedienung: Danke.
Fr. Bühler: Wir sollten darauf anstoßen, dass wir so eine schöne Zeit zusammen verbracht haben. Und Petra, wir sind dafür, dass wir uns alle duzen, da du ja jetzt sozusagen zur Familie gehörst. Ich heiße Christa.
H. Bühler: Und ich Martin.
Petra: Ich freue mich riesig darüber, dass ihr mir das „du" anbietet.
H. Bühler: Komm her, jetzt dürfen wir uns einen Kuss geben.
Fr. Bühler: Hmmm, das Essen sieht lecker aus!
Petra: Hmm, wonach schmeckt denn die Soße?
H. Bühler: Nach Zwiebeln – nein, stimmt nicht, nach Knoblauch.

die Bedienung, -en	felszolgáló, pincér
Haben Sie schon gewählt?	Választottak?
wählen	választ
viermal	négyszer
das Fleischfondue, -s	hús fondü
die Soße, -n	mártás, szósz
auf etwas anstoßen	koccint vmire
darauf	arra
zusammen	együtt
wir haben die Zeit verbracht	töltöttük az időt
Zeit verbringen	időt tölt
dafür sein	amellett van
duzen	tegeződik
sozusagen	úgymond
die Familie, -n	család
sich über etwas freuen	örül vminek
darüber	*itt:* annak, neki
herkommen	idejön
sich einen Kuss geben	egymásnak csókot/puszit adnak
der Kuss, Küsse	csók, puszi
das Essen, -	étel
lecker	finom
aussehen	kinéz
wonach?	*itt:* milyen?
nach etwas schmecken	vmilyen ízű
die Zwiebel, -n	hagyma
stimmt nicht!	nem stimmel

••• Sok igének elöljárószós vonzata van, vagyis a főnevet meghatározott elöljárószóval kapcsoljuk hozzá. Ilyenkor módosulhat az ige alapjelentése. Pl.:

riechen – *szagol/szaglik*
riechen nach – *vmilyen szagú*
anstoßen – *koccint/beleütközik*
anstoßen auf – *koccint vmire*

Néhány ige több elöljárószóval is kapcsolódhat:

sich freuen auf – *előre örül vminek*

sich freuen über – *örül vminek*

Volt már szó arról, hogy bizonyos elöljárószók vagy tárgyesettel vagy részes esettel állnak; ez a vonzatos igék esetében is igaz. Pl.: **über** állhat részes és tárgyesettel is. A **sich freuen über** mindig tárgyesettel áll: **Ich freue mich über die Wohnung.**

••• Élettelen dolgok esetén: Ha az elöljárószós szerkezet főnevét helyettesíteni akarod, használj **da**-összetételt, azaz **da** + elöljárószót. Ha az elöljárószó magánhangzóval (a, e, i,o ,u) kezdődik, akkor a képzés helyes módja: **da** + **r** + elöljárószó.

Das Essen riecht **nach Knoblauch.** → Das Essen riecht **danach.**
Er freut sich **über das Geld.** → Er freut sich **darüber.**

Ugyanez a szabály érvényes a **wo**-összetételekre. Használj **wo** + elöljárószót, vagy ha az elöljárószó magánhangzóval kezdődik, akkor **wo** + **r** + elöljárószó!

kérdés: **Wonach** riecht das Essen?

felelet: **Nach Knoblauch.**

kérdés: **Worüber** freut er sich?
felelet: **Über das Geld.**

Személyek esetén: Itt az elöljárószó a névmással kombinálandó. Sem **da,** sem **wo** nem használható. Pl.:

Ich fahre **mit der Frau.** → **Mit wem?**

Ellenben: Ich fahre **mit dem Rad.** → **Womit?**
(Lásd még 2a, 4c.)

••• **Hin** és **her.** Ezt a két szócskát gyakran használják elváló igekötőként, pl.: **hingehen** és **herkommen**. A **hin** a beszélőtől távolodó, a **her** pedig hozzá közeledő mozgásra utal. Egyes mozgást jelentő igék, mint pl. **gehen, fahren** és **kommen** szoros lexikális kapcsolatot alkotnak bizonyos helyhatározószókkal. Ilyenkor kérdőszóként a **wohin, woher,** helyhatározóként pedig a **dahin, daher** szavakat használd. Figyeld meg:

Woher kommen Sie?	–	*Honnan jött?*
Schau auf die Landkarte!	–	*Nézd meg a térképet.*
Daher!		*Innen!*
Wohin müssen wir jetzt fahren?	–	*Hova kell most utaznunk?*

Valamilyen irányba mutat: **Dahin!** – *Oda!*

Most német nyelvterületen vagy ...

és étterembe mész.

Die Speisekarte, bitte.	Kérem az étlapot.
Haben Sie einen Tisch reserviert?	Foglalt asztalt?
Was empfehlen Sie heute?	Mit ajánl ma?
das Tagesessen, -	a mai ételajánlat
die Tagessuppe, -n	a mai levesajánlat
Die Rechnung, bitte.	Kérem a számlát.
Wir möchten bitte zahlen.	Fizetni szeretnénk.
Zusammen oder getrennt?	Együtt vagy külön?
das Trinkgeld, -er	borravaló

A: Helyettesítsd az elöljárószós szerkezetet **da**-összetétellel! Utána tegyél fel egy kérdést **wo-**összetétellel!
Pl.: *Herr Bühler ist für Wein.* → *Herr Bühler ist dafür. Wofür ist Herr Bühler?*

1. Alle freuen sich auf das Essen. → .....
2. Die Soße schmeckt nach Wein. → .....
3. Das Geld ist für die gute Bedienung. → .....
4. Wir stoßen auf den schönen Abend an. → .....

B: Helyettesítsd az aláhúzott elöljárószós szerkezeteket! Döntsd el, **da-**összetételt vagy elöljárószó + személyes névmást kell-e használni!
Pl.: *Eier finden Sie auf der Speisekarte.* → *Eier finden Sie darauf.*

1. Er geht heute mit Petra weg. → .....
2. Die Straße führt über die Brücke. → .....
3. Bei Bühlers schmeckt der Kaffee immer gut. → .....
4. Hier riecht es nach Essen. → .....

Éttermek

Nem könnyű feladat a pincér megszólítása a német nyelvterület országaiban. *„Herr Ober"* – főúr – megfelel egy előkelő étteremben, de furcsán hangzana egy fiatalosabb helyen – legalábbis Németországban. Pincérnőkkel még bonyolultabb a helyzet: *„Fräulein"* – kisasszony már kiment a divatból. *„Ich hätte gerne die Speisekarte,"* vagy *„Wir möchten bitte zahlen,"* és egy határozott de barátságos arckifejezés, szemkontaktus, esetleg finom kézfelemelés a legcélravezetőbb. *„Bedienung!"* ezt Ausztriában és Svájcban használják. Nagy a bizonytalanság a borravalót illetően is. Nem kötelező borravalót adni, mert általában benne van az árban. Ennek ellenére legalábbis fel szokták kerekíteni a végösszeget vagy 5-10% borravalót adnak egy nagyobb étkezés után. Ha semennyit sem adsz, azt hiszik, nem vagy elégedett vagy nincs pénzed!

7c Az utazás

Tamás és Petra elbúcsúzott Bühleréktől, és most Tamás kollégiumi szobájában ülnek Kölnben. Amíg Petra vásárolt, Tamás elment az állomásra, hogy kiderítse, hogyan juthatnak el Drezdába. Erről számol most be.

Tamás: Eine billige Möglichkeit, nach Dresden zu kommen, ist die Mitfahrzentrale. Aber es gibt für die nächsten Tage keine Angebote. Eine Rückfahrkarte mit dem Zug ist sehr teuer. Die Fahrt kostet über 180 €.

Petra: Hast du dich auch nach Sonderpreisen erkundigt?

Tamás: Nein, wieso?

Petra: Es gibt oft günstige Reiseangebote bei der Deutschen Bahn.

Tamás: Warum hat mir die Frau am Fahrkartenschalter nichts davon gesagt?

Petra: Wahrscheinlich hast du nicht danach gefragt.

Tamás: Ist das kompliziert! – Übrigens, in der Zeitung war noch eine interessante Anzeige. „Besuchen Sie Dresden für 10 €. Geschenke und Essen inklusive."

Petra: Das klingt nach Kaffeefahrt.

Tamás: Wonach klingt das?

Petra: Du Ärmster! Ich mache uns erst mal einen Kaffee und dann erkläre ich dir alles.

billig	olcsó
die Möglichkeit, -en	lehetőség
die Mitfahrzentrale, -n	teleautó szolgálat
die nächsten Tage	a következő napokban
das Angebot, -e	ajánlat
die Rückfahrkarte, -n	retúrjegy
teuer	drága
die Fahrt, -en	utazás
kosten	kerül
über	fölött
sich erkundigen	érdeklődik, tudakozódik
der Sonderpreis, -e	kedvezményes/ akciós ár
wieso?	hogyhogy?
günstig	olcsó, kedvező
das Reiseangebot, -e	utazási ajánlat
die Deutsche Bahn	a német vasút
warum?	miért?
der Fahrkartenschalter, -	jegypénztár
sie hat mir nichts davon gesagt	erről semmit se mondott
jemanden nach etwas fragen	vkit vmiről megkérdez
kompliziert	bonyolult
interessant	érdekes
die Anzeige, -n	hirdetés
besuchen	meglátogat
das Geschenk, -e	ajándék
inklusive	beleértve
klingen nach	úgy hangzik
die Kaffeefahrt, -en	*reklám célú út* (l. a kulturális keretet)
erklären	megmagyaráz

••• *Az összetett főnevek.* A német nyelvre jellemző, hogy főnevek egymás mellé tételével új szavakat alkot. Nem ritka a 4–5 részből álló szóösszetétel – különösen a közigazgatási zsargonban. Milyen neműek ezek a szavak? Az összetétel utolsó tagja határozza meg a szó nemét és számát, s ezt kell ragozni is.

der Kaffee + die Fahrt = **die** Kaffee**fahrt**
die Reise + das Angebot = **das** Reise**angebot**
fahren + die Karte + der Schalter = **der** Fahrkarten**schalter**

Összetett főnevek az alábbi módon képezhetők:

főnév + főnév: **der Abend** + **das Essen** = **das Abendessen**
melléknév + főnév: **alt** + **das Glas** = **das Altglas**
ige + főnév: **baden** + **das Zimmer** = **das Badezimmer**

Amint az utolsó példa is mutatja, a főnévi igenév **-en,** ill. **-n** végződés nélkül áll, pl.: Badezimmer, Fahrkarte és Mitfahrzentrale.
Az összetétel első főnevéhez néha **-(e)s-** vagy **-(e)n** végződés járul, mint pl. **Weihnacht -s- ferien**. Sajnos erre nincs frappáns szabály. Legegyszerűbb, ha megtanulod az összetett szót. Idővel majd kialakul az érzéked.

••• *A főnevek neme.* Bár nincs olyan szabály, ami a főnevek nemét meghatározza, néhány támpont azért van. Sokszor segít a végződés.
Hímnem:

1. Hímnemű élőlények és foglalkozások: **der Arzt**
2. Napok, hónapok, évszakok: **der Montag, der Sommer**

3. Időjárás elemei: **der Wind** – *szél*
4. Szeszes italok: **der Wein, der Gin, der Wodka***
5. **-er** végződés: **der Fehler** – *hiba*
6. **-ling** végződés: **der Liebling** – *kedvenc*
7. igetőből képzett főnevek: **der Anruf (anrufen)** – *telefonhívás*

*de **das Bier**

Nőnem:

1. nőnemű élőlények és foglalkozások: **die Lehrerin** – *tanárnő*
2. **-ei** végződés: **die Bäckerei** – *pékség*
3. **-heit** és **-keit** végződés: **die Möglichkeit**
4. **-schaft** végződés: **die Wissenschaft** – *tudomány*
5. **-ung** végződés: **die Zeitung**
6. **-ät** végződés: **die Universität** – *egyetem*
7. **-ie** végződés: **die Familie**
8. **-ik** végződés: **die Politik** – *politika*
9. **-ur** végződés: **die Natur** – *természet*
10. **-ion** végződés: **die Funktion** – *funkció*
11. igéből **-t-**vel képzett főnevek: **die Fahrt (fahren)**
12. a legtöbb **-e** végű főnév: **die Reise** – *utazás*

Semlegesnem:

1. **-chen** és **-lein** végződés: **das Mädchen**
2. **-ment** végződés: **das Dokument** – *okmány, dokumentum*
3. **-um** végződés: **das Museum**
4. igéből képzett, főnévi igenév alakú főnevek: **das Essen (essen** = *eszik)*

Most német nyelvterületen vagy ...

és a pályaudvaron tudakozódsz.

die Abfahrt, -en	indulás
die Ankunft, Ankünfte	érkezés
Wann fährt der nächste Zug nach ...	Mikor indul a következő vonat ... *(vhova)*?
Der Zug fährt von Gleis ... ab.	A vonat a ... vágányról indul.
Wie oft muss ich umsteigen?	Hányszor kell átszállnom?
Gibt es einen durchgehenden Zug?	Van gyorsvonat?
der Zuschlag, Zuschläge	felár
die Platzreservierung, -en	helyjegybiztosítás, helyfoglalás
erste (1.) Klasse; zweite (2.) Klasse	elsőosztály; másodosztály
Was kostet eine Fahrt zweiter Klasse?	Mennyibe kerül egy másodosztályú jegy?
Gibt es billigere Fahrkarten?	Van olcsóbb jegy?

A: Képezz összetett főneveket a külön keretben megadott elemekből! Ne feledkezz meg a névelőről!

baden	Mittag	einbauen
Kunst	wohnen	
putzen	Lebensmittel	
Sonne	Mücke	alt
fahren		

Zimmer	Anzug	Brand
Geschäft	Stoff	
Frau	Glas	Essen
Küche	Stich	Rad

B: Milyen neműek az alábbi főnevek és milyen szabály alapján?

1. Kleidung, Rechnung, Ahnung, Meinung
2. September, Mai, Herbst
3. Partie, Industrie
4. Stelle, Hauptsache, Grenze
5. Duschen
6. Information, Sensation
7. Freundschaft
8. Hass

Utazás

Ha van humorérzéked és sok idődd, akkor a párbeszédben emlegetett *Kaffeefahrt* érdekes élmény lesz. Ezt az olcsó utazási lehetőséget főleg a nyugdíjasok használják ki. Az a hátránya, hogy a buszos túra egy termékbemutatóra visz. Természetesen nem kötelező semmit se venni, de ha ezek a reklámutak nem lennének kifizetődőek, akkor biztosan nem szerveznék meg őket. Jónevű busztársaságok is szerveznek hétvégén olcsó városnéző túrákat, termékbemutató nélkül. A részleteket a helyi lapokból tudhatod meg. Ha vonattal mész, érdeklődj a pályaudvaron a kedvezményekről. Rendszeres utasoknak jó megoldás a *Bahncard* (Németország) vagy *Halbtaxe* (Svájc), illetve *Kilometerbank* (Ausztria). Nem éppen olcsó, de a tulajdonosa kedvezményes vonatjegyekre jogosult. *Mitfahrzentrale*: Ez az utazás legolcsóbb módja. Ezek a cégek kis jutalékért helyet biztosítanak egy autóban. Az autós pedig benzinköltség-hozzájárulást kap. Ezzel csak az a gond, hogy nem mindig a megfelelő időpontban vagy nem a megfelelő útvonalra van hely.

7 Kiejtés

Olvasd el és hallgasd meg újra a 6. lecke párbeszédeit és „túlélő" kifejezéseit!

z és tz

Kiejtésük egyforma, mint a magyar **c**. Hangzás alapján tehát nem tudhatod, hogy írják a szót, de egy biztos: a **tz** soha nem áll szó elején. Hallgasd meg és ismételd az alábbi **z/tz**-s szavakat:

zusammen**z**iehen – fünf**z**ig – sech**z**ig – **z**ehn – Pla**tz** – Sa**tz** *(mondat)*

s és ss/ß

s: kiejtése zöngés (magyar „z") vagy zöngétlen (magyar „sz"), attól függően, hogy a szóban hol található:

„z": szó elején és szótag elején; „sz": szó végén és szótag végén.

Hallgasd meg és ismételd:

szó elején	*szó belsejében*	*szó végén*
sicher	tau**s**end	au**s**
sowie**s**o	inklu**s**ive	Glei**s**

ss: „sz"-nek ejtjük. Az előtte álló magánhangzó rövid lesz. Hallgasd meg és ismételd:

E**ss**en – da**ss** – intere**ss**ant – mu**ss**

ß: hosszú magánhangzó után **ss** helyett áll. Figyeld meg a hosszú és rövid magánhangzók és a zöngés/zöngétlen közötti különbséget, és ismételd a példákat!

ß *(hosszú mgh után)*	**ss** *(rövid mgh után)*	**s** *(hosszú mgh után)*
Ma**ß**e *(mérték)*	Ma**ss**e *(massza)*	Ma**s**ern *(kanyaró)*
Mu**ß**e *(szabad idő)*	mu**ss**	Mu**s**eum
Bu**ß**e *(bírság)*	Bu**ss**e *(buszok)*	Bu**s**en *(mell)*

8a Hivatalos ügyek

Tamás már volt bent az egyetemen és beiratkozott, de még be kell adnia a tartózkodási engedélye másolatát. Ma megy az Idegenrendészetre *(Ausländerbehörde)*, hogy ezt is elintézze.

(V.A. = Verwaltungsangestellte)

Tamás: Guten Tag, an der Uni hat man mir gesagt, dass ich hier einen Antrag stellen muss.

V.A.: Aus welchem Land kommen Sie?

Tamás: Aus Ungarn.

V.A.: Also ein EU-Land. Dann müssen Sie diesen Antrag auf Erteilung einer Aufenthaltsgenehmigung ausfüllen.

Tamás: Diese Formulierung verstehe ich nicht.

V.A.: Kein Problem. Schauen Sie! Die Fragen werden auch auf Englisch gestellt. Zusätzlich brauchen wir bei Studenten den Pass und einen Nachweis des Stipendiums.

Tamás: Ich bekomme kein Stipendium, meine Eltern überweisen mir monatlich Geld.

V.A.: In dem Fall reicht uns ein Kontoauszug. Außerdem benötigen wir zwei Lichtbilder.

Tamás: Zwei was?

V.A.: Lichtbilder sind Fotos, wie Passfotos.

Tamás: Komisch, sonst benutzt man immer das Wort „Foto".

V.A.: Stimmt, das klingt wirklich ein bisschen altmodisch.

die **Verwaltungsangestellte, -n**	köztisztviselő (nő), hivatalnok
die **Uni** = die **Universität, -en**	egyetem *(rövidítés)*
der **Antrag, Anträge**	kérvény
einen **Antrag stellen**	kérvényt beadni
also	tehát
der **Antrag auf Erteilung einer Aufenthaltsgenehmigung**	tartózkodási engedély megadásának kérvényezése
ausfüllen	kitölt
die **Formulierung, -en**	megfogalmazás
eine **Frage stellen**	kérdést feltesz
stellen	feltesz, állít
zusätzlich	*itt:* mellékelve
der **Pass, Pässe**	útlevél
der **Nachweis, -e**	igazolás
des	*birtokos esetű névelő (der/das)*
das **Stipendium, Stipendien**	ösztöndíj
überweisen	átutal
monatlich	havonta
in dem Fall	ebben az esetben
der **Fall, Fälle**	eset
reichen	elég
reicht uns	elég nekünk
der **Kontoauszug, -auszüge**	bankszámlakivonat
außerdem	ezenkívül
benötigen	szüksége van
das **Lichtbild, -er**	fénykép
komisch	furcsa
sonst	egyébként
benutzen	használ
das **Wort, Wörter**	szó
stimmt	igaz
stimmen	helyes, igaz
altmodisch	régimódi

••• Eddig három esettel ismerkedtél meg: alanyeset, tárgyeset és részes eset. Van még egy negyedik és egyben utolsó eset is: a birtokos eset. A tulajdonnevekkel könnyű dolgod lesz: a névhez egy **-s**-t teszel, és máris megvan a birtokos eset.
Tamás**s** Pass – *Tamás útlevele*

A birtokos esettel nemcsak tulajdonviszonyt lehet kifejezni, hanem más jelzős szerkezeteket is:

der Nachweis **des** Stipendium**s** – *ösztöndíj-igazolás*

Mint a példa is mutatja, a főnév ragot kapott. A hímnemű és a semlegesnemű főneveknek is van birtokos esetben végződésük: Ha a főnév egyszótagú, akkor a rag **-es**, ha többszótagú, akkor **-s**. A nőnemű és a többes számú főnevek nem kapnak ragot.

A határozott és határozatlan névelők és a főnevek ragozása birtokos esetben

		határozott névelő	*határozatlan névelő*
egyes szám	*hímnem*	**des** Mann**es**	**eines** Antrag**s**
	nőnem	**der** Wohnung	**einer** Zeitung
	semlegesnem	**des** Stipendium**s**	**eines** Wort**es**
többes szám		**der** Männer	Stipendien

Hasonlítsd össze a nem rendhagyó főnévragozást és az ún. gyenge ragozást

egyes szám	*normál ragozás*	*gyenge ragozás*
alanyeset	**der** Mann	**der** Student
tárgyeset	**den** Mann	**den** Studenten
részes eset	**dem** Mann	**dem** Studenten
birtokos eset	**des** Mannes	**des** Studenten
többes szám		
alanyeset	**die** Männer	**die** Studenten
tárgyeset	**die** Männer	**die** Studenten
részes eset	**den** Männern	**den** Studenten
birtokos eset	**der** Männer	**der** Studenten

Egy főnév kilóg a sorból: **der Herr** – *úr.* Levelek címzésében találkozhatsz ezzel az alakkal, pl. **Herrn** Bühler.

der Herr ragozása

	egyes szám	*többes szám*
alanyeset	**der** Herr	**die** Herren
tárgyeset	**den** Herrn	**die** Herren
részes eset	**dem** Herrn	**den** Herren
birtokos eset	**des** Herrn	**der** Herren

••• Vannak olyan elöljárószók, amelyeket mindig birtokos eset követ. Pl.:

außerhalb	–	*kívül*	anstatt	–	*helyett*
innerhalb	–	*belül*	während	–	*közben*
trotz	–	*ellenére*	wegen	–	*miatt*

Ne lepődj meg, ha azt hallod, hogy a birtokos esetet vonzó elöljárószókat szabálytalanul használják. Néha részes esetet használnak birtokos helyett, máskor **von** + részes esetet, pl.: **außerhalb von dem Haus** – *a házon kívül.*

Most német nyelvterületen vagy ...

és ki kell töltened egy űrlapot.

die Anmeldung, -en	bejelentkezés
der Vorname, -n;	keresztnév;
der Nachname, -n	vezetéknév
der Wohnort, -e	lakhely
die Postleitzahl, -en	irányítószám

der Geburtsort, -e	születési hely
die Staatsangehörigkeit, -en	állampolgárság
der Familienstand	családi helyzet
verheiratet; ledig; geschieden; getrennt	házas; hajadon/nőtlen; elvált; külön él
eingereist am ...	beutazott ... (*vmikor*)
ausgestellt am ...	kiállítva ... (*vmikor*)
gültig bis ...	érvényes ... (*vmeddig*)

A: Add meg a zárójelben lévő főnév birtokos esetét!
Pl.: *die Monate (das Jahr) → die Monate des Jahres*

1. die Kinder (die Frau) → .....
2. die Wohnung (die Familie) → .....
3. der Geburtsort (der Herr) → .....
4. die Sprache (das Formular) → .....
5. der Akzent (der Engländer) → .....

B: Egészítsd ki a mondatokat névelőkkel és ragokkal!

1. Am Ende ..... Monat... stehen viele Anzeigen in ..... Zeitung... .
2. Für ..... Studenten sind ..... Wohnungen in Köln sehr teuer.
3. Die Wohnungen außerhalb ..... Ort... sind billiger.
4. Herrn Braun gehört ..... älteste Haus... in ..... Hohen Straße... .

Külföldiek Németországban

Aki külföldön akar élni, annak át kell esnie egy hivatalos procedúrán. Bár a köztudatban a mogorva német hivatalnok képe él, valószínűleg meg fogsz lepődni: általában barátságos, segítőkész emberek fogadnak a hivatalokban. Ha hosszabb ideig akarsz Németországban tartózkodni, akkor az *Einwohnermeldeamtban* kell bejelentkezned a megérkezéstől számított egy héten belül. Az *Aufenthaltsgenehmigungot,* azaz a tartózkodási engedélyt először három hónapra kapod meg, azután lehet hosszabbítani. Néhány statisztikai adat a Németországban élő külföldiekről: a 7 millió külföldi 25%-a EU-s ország állampolgára. A külföldiek aránya 9% az össznépességen belül. A legnagyobb etnikai csoport a török.

8b Az újsághirdetés

Szeptember végén Petra még mindig Tamás kollégiumi szobájában lakik. Ez nem maradhat így a végtelenségig, és kicsi is kettőjüknek a szoba. Tamás és Petra a hétvégén látott egy érdekes lakáshirdetést az újságban. Petra felhívja az ügynökséget:

Petra: … Wir interessieren uns für die zentrumsnahe 2-Zimmer-Wohnung mit der Chiffre 26782.

Maklerin: Der Vermieter vermietet nur an ein älteres, berufstätiges Ehepaar, das keine Haustiere hat.

Petra: Dann kommt die Wohnung für uns nicht in Frage.

Maklerin: Ich hätte aber noch ein anderes Angebot: Eine 3-Zimmer-Wohnung für 450 €. Es ist eine Altbauwohnung mit 70 Quadratmetern und Balkon.

Petra: Ist das die Warmmiete?

Maklerin: Nein, die Kaltmiete! Zusätzlich möchte der Vermieter eine Kaution von 1000 €.

Petra: Und Sie bekommen eine Maklergebühr, nicht wahr?

Maklerin: Ja, zwei Monatsmieten bei jeder vermieteten Wohnung.

Petra: Ich muss das erst mit meinem Partner besprechen. Vielen Dank! – Oh Tom, wir werden nie eine Wohnung finden!

Tamás: Ach was! Du musst doch nicht gleich verzweifeln. Die meisten Wohnungen bekommt man durch Beziehungen.

die Maklerin, -nen	ingatlanügynök (nő)
sich interessieren für	érdeklődik vmi iránt
die 2-Zimmer-Wohnung	kétszobás lakás
zentrumsnah	a központhoz közel(i)
die Chiffre, -n	szám *(hirdetéskor)*
der Vermieter, -	bérbeadó
die Vermieterin, -nen	bérbeadó(nő)
vermieten an	kiadni vkinek
berufstätig	dolgozó
das Ehepaar, -e	házaspár
das	aki, ami
das Haustier, -e	háziállat
nicht in Frage kommen	nem jöhet szóba
die Altbauwohnung, -en	lakás régi építésű házban
der Quadratmeter (m²), -	négyzetméter
der Balkon, -e	erkély
die Warmmiete, -n	lakbér fűtéssel
die Kaltmiete, -n	lakbér fűtés nélkül
die Kaution, -en	kaució
die Maklergebühr, -en	ingatlanügynök jutaléka
die Gebühr, -en	díj, jutalék
nicht wahr	nem igaz? ugye?
die Monatsmiete, -n	havi lakbér
bei jeder vermieteten Wohnung	minden kiadott lakás után
der Partner, -	partner, társ
besprechen	megbeszél
ach was!	ugyan már!
verzweifeln	kétségbeesik
die Beziehung, -en	kapcsolat

••• *Vonatkozói mellékmondat: aki, ami.* Nézd meg újra ezt a mondatot a párbeszédből:

Der Vermieter vermietet nur an ein älteres, berufstätiges Ehepaar, **das** keine Haustiere hat.

Ez az összetett mondat két mondat összekapcsolásával jött létre:

1. Der Vermieter vermietet nur an ein älteres, berufstätiges Ehepaar.
2. Das ältere, berufstätige Ehepaar hat keine Haustiere.

Ha nem akarjuk megismételni, hogy **das ältere, berufstätige Ehepaar**, akkor **das** vonatkozó névmással válthatjuk ki. A vonatkozói mellékmondat a vonatkozó névmással kezdődik és a ragozott igével ér véget.
A vonatkozó névmás nemben és számban egyezik a főnévvel, amelyre visszautal. A táblázatban láthatod, hogy ezek a névmások erősen hasonlítanak a névelőkre:

Vonatkozó névmás

	hímnem	*nőnem*	*semlegesnem*	*többes szám*
alanyeset	**der**	**die**	**das**	**die**
tárgyeset	**den**	**die**	**das**	**die**
részes eset	**dem**	**der**	**dem**	**denen**
birtokos eset	**dessen**	**deren**	**dessen**	**deren**

Még egy példamondat, hogy ráérezz:

Die andere Wohnung hat 70 Quadratmeter. Zuerst findet Petra die andere Wohnung interessant.

A második mondatban **die andere Wohnung** tárgyesetben van. Ha a két mondatból egyet akarunk csinálni, akkor a második **Wohnung** szót **die** névmással helyettesítjük (ellenőrizd a táblázatban: nőnem, tárgyeset), és az ige a mellékmondat végére kerül:

Die andere Wohnung, die Petra zuerst interessant **findet**, hat 70 Quadratmeter.

Most német nyelvterületen vagy ...

és lakást akarsz bérelni.

Wie hoch ist die Miete?	Mennyi a lakbér?
Ab wann kann man die Wohnung beziehen?	Mikortól lehet beköltözni a lakásba?
Wie viele Quadratmeter hat die Wohnung?	Hány négyzetméteres a lakás?
der Mieter, -; die Mieterin, -nen	bérlő (férfi; nő)
der Vermieter, -; die Vermieterin, -nen	bérbeadó (férfi; nő)
der Nachmieter, -; die Nachmieterin, -nen	következő bérlő (férfi; nő)
der Eigentümer, -; die Eigentümerin, -nen	tulajdonos (férfi; nő)
das Mehrfamilienhaus, -häuser	társasház
In welchem Stockwerk liegt die Wohnung?	Hányadik emeleten van a lakás?
das Erdgeschoss	földszint

A: Írd be a vonatkozó névmás megfelelő alakját!

1. Die Mieter, ... in der großen Wohnung wohnen*, haben keine Haustiere.
2. Der Wein, ... alle trinken, kommt vom Rhein.
3. Die Wohnung, ... ich haben möchte, ist sehr teuer.
4. Das Geld, ... wir dafür brauchen, müssen wir erst verdienen.

* wohnen – *lakik*

B: Vonatkozó névmás segítségével csinálj egy mondatot a kettőből! A másodikból legyen a vonatkozói mellékmondat. *Die Wohnung ist möbliert. Die Wohnung liegt im Erdgeschoss. → Die Wohnung, die im Erdgeschoss liegt, ist möbliert.*

1. Das Zimmer ist möbliert. Sie mietet das Zimmer für einige Zeit.
2. Der Ort liegt am Rhein. Wir wohnen in dem Ort.

3. Die Wohnung liegt im 5. Stockwerk. Ich will die Wohnung haben.
4. Wir haben eine Bahncard. Wir können mit der Bahncard durch ganz Deutschland fahren.

Lakáshelyzet

Bár sokan álmodoznak saját otthonról, ezekben az országokban a többség bérleményben lakik. Németországban az átlagos lakbér (rezsi nélkül) 500-600 euró. De az olyan nagyvárosokban, mint München, Berlin, Düsseldorf és Hamburg, ennél jóval többet is elkérnek. Ezt a fiatalok, az alacsony keresetűek és a munkanélküliek nehezen tudják megfizetni. (Svájcban – különösen Zürichben és Genfben – még a németországinál is magasabbak a lakbérek.) Nagy fába vágja a fejszéjét, aki házat akar bérelni. Az ingatlanügynökök nagy jutalékot számítanak fel (általában két havi lakbér összege), a tulajdonosok pedig általában letétet kérnek. Sokaknak a *Wohngemeinschaft* jelenti az alternatívát, ez azt jelenti, hogy több bérlő lakik egy lakásban. A nagyvárosokban és az egyetemi városokban vannak lakótárskereső központok – *Mitwohnzentralen* –, ahol bérlőtársat lehet találni.

8c A beköltözés

Egy hónappal később Petra és Tamás végre talált egy lakást egy ismerősön keresztül. Minden szempontból megfelel: elég tágas, jó helyen van és a lakbér is megfizethető. Már az üres lakásban állnak és tervezgetnek. Az ízlésük azonban nem teljesen egyezik:

Tamás: Willst du dein Zimmer wirklich orange streichen?

Petra: Psychologen sagen, Blau ist eine kalte Farbe und Rot macht aggressiv. Also habe ich mich für Orange entschieden.

Tamás: Wie wäre es mit Weiß?

Petra: Das ist mir zu steril. – Sag mal, wo soll denn unser Bett stehen?

Tamás: Stellen wir es doch in das orangefarbene Zimmer. Nachts schaue ich mir nicht die Wände an.

Petra: Und wohin stellst du deinen Schreibtisch?

Tamás: Natürlich ins weiße Zimmer direkt unter das Fenster. An die Wand hänge ich dein Foto ...

Petra: Ich lege dein Foto an einen sicheren Ort, nämlich in meinen Geldbeutel. Bei mir wird ein Poster von Hundertwasser über dem Schreibtisch hängen.

Tamás: Wir haben wirklich einen völlig anderen Geschmack. Aber darüber soll man sich ja nicht streiten.

Petra: Aber über deine Unordnung könnten wir uns zum Beispiel streiten. Alle Sachen liegen in deinem Zimmer kreuz und quer herum.

Tamás: Ich verspreche dir, dass ich mich bessern werde.

das Zimmer, -	szoba
orange	narancssárga
streichen	(ki)fest *(szobát)*
der Psychologe, -en; die Psychologin, -nen	pszichológus
blau	kék
kalt	hideg
die Farbe, -n	szín
Rot macht aggressiv	a piros agresszívvá tesz
rot	piros, vörös
aggressiv	agresszív
sich entscheiden für	vmi mellett dönt
Wie wäre es mit ...?	Mit szólnál ...?
weiß	fehér
steril	steril, jellegtelen
stehen	áll
stellen	állít
orangefarben	narancssárga
anschauen	megnéz
nachts	éjjelente
die Wand, Wände	fal
der Schreibtisch, -e	íróasztal
das Fenster, -	ablak
hängen	akaszt, lóg
legen	tesz, fektet
sicher	biztonságos
der Geldbeutel, -	pénztárca
das Poster, -	poszter
Hundertwasser	*(osztrák festő és építész)*
völlig	teljesen
der Geschmack, Geschmäcker	ízlés
sich streiten	veszekszik
die Unordnung	rendetlenség
zum Beispiel	például
liegen	fekszik, hever
die Sache, -n	dolog, holmi
herumliegen	szanaszét hever
kreuz und quer	keresztbe-kasul
versprechen	megígér
sich bessern	megjavul

••• **Stellen, legen, setzen:** Ezek az igék általában olyan elöljárószókkal állnak, amelyek tárgyesetet és részes esetet is vonzhatnak (pl.: **unter, über, vor, zwischen, hinter, auf**). Mivel ezek mozgást jelentő igék, az elöljárószó után tárgyesetet használunk. Az így alkotott szókapcsolat mindig a „hová" kérdésre válaszol.
Stehen, liegen, sitzen után viszont ugyanezek az elöljárószók részes esettel állnak, mert ezek nem mozgást jelentő igék. A részes esettel alkotott szókapcsolat mindig a „hol" kérdésre válaszol. Figyeld meg a példamondatpárokat!

stellen, stehen

Ich stelle die Flasche auf den Tisch. – *Az üveget az asztalra állítom.* (Hová?)

Die Flasche steht auf dem Tisch. – *Az üveg az asztalon áll.* (Hol?)

legen, liegen •

Die Mutter legt das Baby ins (= in das) Bett. – *Az anya lefekteti a babát az ágyba.*
Das Baby liegt im Bett. – *A baba fekszik az ágyban.*

•

setzen, sitzen •

Sie setzt das Kind aufs (= auf das) Bett. – *A gyereket az ágyra ülteti.*
Das Kind sitzt auf dem Bett. – *A gyerek ül az ágyon.*

•

szabályos			*rendhagyó*		
stellen	stellte	gestellt	stehen	stand	gestanden
legen	legte	gelegt	liegen	lag	gelegen
setzen	setzte	gesetzt	sitzen	saß	gesessen
hängen	hängte	gehängt	hängen	hing	gehangen

••• Figyelem! **Stellen, legen, setzen:** szabályos igék. **Stehen, liegen, sitzen:** viszont rendhagyók. Jegyezd meg a múlt időt és a múlt idejű melléknévi igenevet! A **hängen** igének két jelentése és ennek megfelelően két alakja van.

Most német nyelvterületen vagy ...

és bútorokról akarsz beszélgetni.

der Stuhl, Stühle; der Sessel, -	szék; fotel
das Sofa, -s; die Couch, -s	dívány
das Regal, -e	polc
der Schrank, Schränke	szekrény
die Lampe, -n; der Teppich, -e	lámpa; szőnyeg
die Tapete, -n	tapéta

Még néhány szín:

braun; beige	barna; drapp
schwarz; grau	fekete; szürke
grün; gelb	zöld; sárga
lila; violett	lila; ibolyakék
bunt	tarka, színes

A: Nézd meg a képet és részletesen válaszolj a kérdésekre. Pl.: *Wo steht der Schreibtisch? Der Schreibtisch steht an der Wand, unter dem Bild und neben dem Bett.*

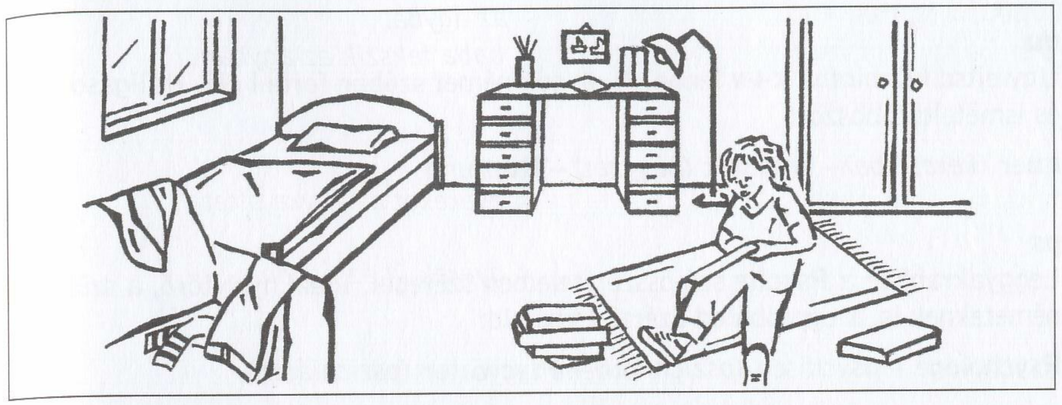

1. Wo steht das Bett?
2. Wo liegt der Teppich?
3. Wo sitzt das Kind?
4. Wo hängt das Bild?

B: Rajzold le a szoba berendezését!
1. Stellen Sie das Bett an die rechte Wand.
2. Legen Sie den Teppich neben das Bett.
3. Setzen Sie das Kind auf das Bett.
4. Stellen Sie den Schreibtisch unter das Fenster.

C: a) Írd le, hogy mit csináltál a B feladatban! Használd a befejezett jelen időt! Pl.: *Ich habe das Bett an die rechte Wand gestellt.*
b) Hol voltak a dolgok eredetileg?

Otthonosság •

A német nyelvterület országaiban nagy hangsúlyt fektetnek az otthon berendezésére. A legfontosabb helyiség a nappali. Gyakran hallani ebben az összefüggésben a *gemütlich* (otthonos, kényelmes) és a *Gemütlichkeit* kifejezéseket. Ehhez sok minden hozzátartozik: meleg színek, sok faanyag, puha fotelok, dívány, díszpárnák... Valószínűleg mindez összefüggésben van a közép-európai időjárással. Jóval több időt kell a lakásban tölteni, ezért a kényelmes életkörülmények fontossá váltak.
Vannak persze más népszerű irányzatok is. A yuppik például sokkal egyszerűbb stílust kedvelnek: fehér falak, kevés, de drága bútor.

•

8 Kiejtés

Olvasd el és hallgasd meg újra a 8. lecke párbeszédeit és „túlélő szókincs" kifejezéseit.

qu
Úgy ejtsd ki, mintha **k+v** lenne! Nem sok német szóban fordul elő. Hallgasd meg és ismételd többször:

quer *(keresztbe)* – **Qu**adrat *(négyzet)* – **Qu**ittung

ps
Leggyakrabban a **Psyche** szó összetételeiben szerepel. Igazi nyelvtörő, a született németeknek is. Megpróbálod azért? Ismételd:

Psychologe – **ps**ychisch *(pszichikai)* – **Ps**ychiater *(pszichiáter)*

pf
Ezt a betűkapcsolatot se mindig könnyű kiejteni. Hasonlítsd össze az **f** hanggal! Hallgasd meg és ismételd:

er **f**ährt	**Pf**erd *(ló)*
für sich *(magának)*	**Pf**irsich *(őszibarack)*
Flug *(repülés)*	**Pf**lug *(eke)*

9a Álláskeresőben

Petrának jó esélye van arra, hogy állást kapjon egy nagy vegyipari cégnél, Köln közelében. Éppen most zajlik a bemutatkozó beszélgetés – *Vorstellungsgespräch.*
(H. Bayer = Herr Bayer)

H. Bayer: Tja, Sie sind also seit einem Jahr arbeitslos und möchten gerne wieder in der Forschung arbeiten. Sie haben viel Erfahrung und ihre Zeugnisse sind ausgezeichnet.

Petra: Vielen Dank.

H. Bayer: Im Moment haben wir leider nur eine Stelle, die nicht viel Abwechslung bietet. Und sie kann nicht sehr hoch bezahlt werden.

Petra: Gibt es eine Chance, dass ich noch während der Probezeit in die Forschungsabteilung wechseln kann?

H. Bayer: Ja, das ist durchaus denkbar. Wir planen ein neues Projekt. Dafür lassen wir zur Zeit ein Team zusammenstellen.

Petra: Gut, dann nehme ich die Stelle.

H. Bayer: Schön, dann gebe ich Ihnen hiermit meine Zusage. Ich hätte noch eine persönliche Frage: Man kann aus dem Lebenslauf nicht ersehen, was Sie in den letzten vier Monaten gemacht haben.

Petra: Ach, ich habe bei Freunden meiner Eltern als Aushilfe gearbeitet – auf einem Schiff.

H. Bayer: Oh, das klingt ja sehr interessant!

tja	nos
arbeitslos	munkanélküli
die Forschung, -en	kutatás
die Erfahrung, -en	tapasztalat
ausgezeichnet	kitűnő
die Abwechslung, -en	változatosság
bieten	kínál
bezahlen	fizet
die Chance, -n	esély
die Probezeit, -en	próbaidő
die Forschungsabteilung, -en	kutatási részleg
die Abteilung, -en	részleg, osztály
wechseln	vált
das ist durchaus denkbar	ez ugyanis elképzelhető
planen	tervez
das Projekt, -e	projekt, tervezet
lassen	hagy vkinek vmit, elvégeztet vmit
zur Zeit	jelenleg
das Team, -s	csapat, csoport
zusammenstellen	összeállít
hiermit	ezennel
die Zusage, -n	hozzájárulás
persönlich	személyes
der Lebenslauf, -läufe	önéletrajz
man kann nicht ersehen	nem látszik, nem derül ki
ach	óh
der Freund, -e	barát
die Aushilfe, -n	kisegítő

••• A 6a leckében megismerkedtél a szenvedő szerkezettel. Ismétlésképpen, mielőtt megtanulod módbeli segédigékkel használni:

Szenvedő szerkezet = **werden** + **múlt idejű melléknévi igenév**

Die Stelle **wird** nicht sehr hoch **bezahlt.** *(jelen idő)*
Die Stelle **wurde** nicht sehr hoch **bezahlt.** *(múlt idő)*

A szenvedő szerkezetben gyakran előfordulnak módbeli segédigék.

Die Stelle **kann** nicht hoch **bezahlt werden.** *(jelen idő)*
Die Stelle **konnte** nicht hoch **bezahlt werden.** *(múlt idő)*

Ezeket a mondatokat a következő szabály szerint képezzük: ragozott **módbeli segédige** (2. helyen) + **múlt idejű melléknévi igenév** + **werden** főnévi igenév alakban (a mondat végén).

••• **Es darf telefoniert werden.** Ebben a szenvedő szerkezetben az **es** szónak nincs jelentése, csak betölti az 1. helyet, hogy teljes legyen a mondat. Ha bármilyen más szóval helyettesíted, pl. **heute**, az **es** feleslegessé válik, és kiesik, pl.: **Heute darf telefoniert werden.**

••• A szenvedő szerkezet helyett használhatsz más szerkezeteket is, melyeknek csak az értelme szenvedő:
Gyakori a **man** határozatlan névmás használata – ha nem tudjuk vagy nem lényeges, hogy ki hajtja végre a cselekvést. Pl.:

Man sagte mir, dass ... – *Azt mondták nekem...*

Ahelyett, hogy:

Mir wurde gesagt, dass ... – *Azt mondták nekem...*

Egy másik lehetőség a **lassen** vagy **sich lassen**; ez a műveltető alak. Használhatjuk engedély vagy lehetőség kifejezésére is. Pl.:

Wir lassen das Team zusammenstellen. – *Összeállíttatunk egy csapatot.*
Er lässt das Auto reparieren. – *Javíttatja az autót.*
Das Kind lässt sich waschen. – *A gyerek hagyja, hogy mosdassák.*

Most német nyelvterületen vagy ...

és munkaügyekről beszélgetsz.

Was sind Sie von Beruf?	Mi a foglalkozása?
Sie hat eine Teilzeitstelle.	Részmunkaidőben dolgozik.
das Gehalt, Gehälter	fizetés
der Lohn, Löhne	(munka)bér
Wie hoch ist der Verdienst?	Mennyi a fizetés?
Sind Sie fest angestellt?	Alkalmazásban van?
das Personal; die Mitarbeiter	személyzet, munkatársak
der Arbeitgeber, -, die Arbeitgeberin,-nen	munkaadó
der Arbeitnehmer, -; die Arbeitnehmerin, -nen	munkavállaló
sich um eine Stelle bewerben	megpályáz egy állást
die Bewerbung, -en	pályázat
der Arbeitsvertrag, -verträge	munkaszerződés

A: Most, hogy Petra teljes munkaidőben dolgozik, Tamással időnként nézeteltérésük támad. Tamás azt mondja, nincs ideje házimunkára, Petra szerint ezeket a dolgokat meg kell csinálni. Használd a **müssen** + szenvedő szerkezetet! *Tamás: Ich kann die Wäsche nicht waschen. Petra: Die Wäsche muss aber gewaschen werden.*

1. Tamás: Ich kann nicht immer Brot kaufen. Petra: .....
2. Tamás: Ich kann kein Abendessen kochen. Petra: .....
3. Tamás: Ich möchte das Fahrrad nicht reparieren. Petra: .....
4. Tamás: Ich möchte die Zimmer nicht streichen. Petra: .....

B: Szerencsére a legtöbb problémára találnak megoldást. Írj mondatokat a **lassen** szóval. Pl.: *Petra: Das Auto muss repariert werden. Tamás: Am besten lässt du das Auto reparieren.*

1. Petra: Das Auto muss gewaschen werden. Tamás: .....
2. Tamás: Meine Haare müssen geschnitten werden. Petra: .....
3. Petra: Die Wände müssen gestrichen werden. Tamás: .....

B: Adj tanácsot valakinek, aki állást keres! Pl.: *sich bei interessanten Firmen nach offenen Stellen erkundigen → Man erkundigt sich bei interessanten Firmen nach offenen Stellen.*

1. Stellenanzeigen* in der Zeitung lesen
2. einen Lebenslauf und eine Bewerbung schreiben
3. nicht sofort nach dem Verdienst fragen
4. sich bei einem Vorstellungsgespräch nicht sehr bunt anziehen

* die Stellenanzeige, -en – *álláshirdetés*

A szociális rendszer

Németországban már a XIX. sz. vége óta törvény védi a munkavállalókat. Az idők során egyre jobban nőtt a jogok köre és nagyobb lett a biztonság, pl. nyugdíjrendszer, munkanélküli biztosítás és betegség esetén táppénz. Jelenleg ez a rendszer még működik, de a munkanélküliség napról-napra növekszik, és sokan attól félnek, hogy a múlt század szociális vívmányait nem lehet fenntartani a jövőben. Svájcban és Ausztriában a rendszer ettől különbözik, de az mindegyikben közös, hogy a munkavállaló viszonylag nagy biztonságot élvez.

Petra meghívta a szüleit, és szeretné tudni, jönnek-e. Édesanyja orvos, és gyakran éjszaka is dolgoznia kell. Petra és anyukája a lány napi elfoglaltságairól beszélgetnek. A telefonbeszélgetés során az anyuka megtudhatja, hogy a diákélet sem fenékig tejföl.

Petra: Und: kommt ihr am Neunzehnten zu unserem Fest?

Mutter: Warum feiert ihr nicht am Wochenende?

Petra: Erstens arbeitet Tom am Wochenende und zweitens ist es sein fünfundzwanzigster Geburtstag.

Mutter: Wenn das so ist, nehme ich Urlaub. Und sonst: Wie geht es unserem Liebespärchen?

Petra: Liebespärchen? Wir sind wie ein altes Ehepaar. Jeden Morgen um Viertel nach sechs klingelt der Wecker. Tom macht Kaffee und ich gehe ins Bad. Punkt sieben verlasse ich das Haus und muss mich beeilen, damit ich die U-Bahn erwische.

Mutter: Und Tom legt sich sicher wieder ins Bett. Ja, ja, Student müsste man sein!

Petra: Du hast keine Ahnung! Er hat fünf Seminare an der Uni belegt und liest jede freie Minute. Und dreimal in der Woche arbeitet er bis Mitternacht in einer Pizzeria.

Mutter: Geht ihr nie zusammen aus?

Petra: Nur am Freitag! An dem Tag steht dick und fett „Petra" in Toms Terminkalender.

Mutter: Das ist ja schlimmer, als mit einem Geschäftsmann verheiratet zu sein!

am Neunzehnten	tizenkilencedikén
das Fest, -e	ünnepség, buli
feiern	ünnepel
erstens	először is
zweitens	másodszor
der Geburtstag, -e	születésnap
Urlaub nehmen	szabadságot kivesz
der Urlaub, -e	nyaralás, szabadság
Und sonst?	és egyébként?
das Liebespärchen, -	szerelmespár
jeden Morgen	minden reggel
um Viertel nach sechs	negyed hétkor
der Wecker, -	ébresztőóra
klingeln	csörög, csöng
Punkt sieben	pontban hétkor
verlassen	elhagy
sich beeilen	siet
die U-Bahn, -en	metró, földalatti
erwischen	elér, elkap
das Seminar, -e	szeminárium
ein Seminar belegen	felvesz egy szemináriumot
er liest	olvas (E/3)
lesen	olvas
jede freie Minute	minden szabad percben
dreimal in der Woche	hetente háromszor
bis Mitternacht	éjfélig
die Pizzeria, -s	pizzéria, pizzázó
ausgehen	kimozdul, szórakozni megy
der Terminkalender, -	határidőnapló
dick und fett	*itt:* nagy, vastag betűkkel
das ist schlimmer	ez rosszabb
der Geschäftsmann, -männer	üzletember
verheiratet sein	házas

••• Ha időpontokról vagy dátumokról kell beszélned, újabb számokra lesz szükséged. A sorszámnevek úgy viselkednek, mint a melléknevek. Általában határozott vagy határozatlan névelővel állnak: **Es ist der fünfundzwanzigste Geburtstag.** Ha a sorszámnevet számokkal írjuk, akkor pontot teszünk utána: **Es ist der 25. Geburtstag.**

A sorszámnevet a tőszámnévből képezzük, 1-től 19-ig **-t**, 20-tól **-st** képzővel. Ehhez járul a melléknévvégződés. Figyelem: eltér a szabályostól az **erste**, **dritte**, **siebte** és **achte**.

Sorszámnevek

1. **erste**	10. **zehnte**	19. **neunzehnte**
2. **zweite**	11. **elfte**	20. **zwanzigste**
3. **dritte**	12. **zwölfte**	21. **einundzwanzigste**
4. **vierte**	13. **dreizehnte**	30. **dreißigste**
5. **fünfte**	14. **vierzehnte**	40. **vierzigste**
6. **sechste**	15. **fünfzehnte**	50. **fünfzigste**
7. **siebte**	16. **sechzehnte**	60. **sechzigste**
8. **achte**	17. **siebzehnte**	70. **siebzigste**
9. **neunte**	18. **achtzehnte**	80. **achtzigste**

90. **neunzigste**	200. **zweihundertste**
100. **(ein)hundertste**	1000. **(ein)tausendste**
101. **(ein)hunderterste**	2000. **zweitausendste**
102. **(ein)hundertzweite**	

A sorszámnevek főnévként is használhatók, ilyenkor nagybetűvel írjuk őket. Pl.: **Kommt ihr am Neunzehnten?**

••• *Dátumok.* Írásban: **Sein Geburtstag ist am 30.11.**
– *A születésnapja november 30-án van.*
Szóban: Sein Geburtstag ist **am dreißigsten November**. vagy: Sein Geburtstag ist **am dreißigsten Elften.**
Figyelem: A németben a nap megelőzi a hónapot, szóban és írásban egyaránt.

Időpontokat, hasonlóan a magyarhoz, kétféleképpen lehet kifejezni. Hivatalos nyelvben (pl. rádió- és tv-műsor, menetrend) a 24 órás rendszert használják.

Er hört die 6-Uhr-Nachrichten. – *A 6 órás híreket hallgatja.*
Er hört die 18-Uhr-Nachrichten. – *A 18 órás híreket hallgatja.*

A hétköznapi nyelvben csak 12 órával számolnak. Ha nem egyértelmű, hozzáteszik a **morgens**, **nachmittags** vagy **abends** szavak egyikét.

Um 7 Uhr morgens verlasse ich das Haus. – *Reggel hétkor elmegyek otthonról.*

A beszélt németben az alábbi kifejezéseket gyakran használják:

Es ist viertel vor elf. – *Háromnegyed tizenegy van.*
Es ist viertel nach eins. – *Negyed kettő van.*
Es ist halb zwölf. – *Fél tizenkettő van.*

Az alábbi elöljárószókat használják az időre vonatkozó kifejezésekben.
Dátumok:

am (= **an + dem**): **Wir kommen am 13. Februar.** – *Február 13-án jövünk.*

Dátumokkal meghatározott időszak: **vom ... bis zum:**
Der Urlaub ist vom 1. Juli bis zum 22. Juli. – *A nyaralás július elsejétől/ 1-jétől július 22-éig tart.*

Időpont: **Um**-mal adják meg pontosan az időt:
Ich komme um 10 Uhr. – *10 órakor jövök.*

A **nach** mutatja az egész óra óta eltelt perceket:
Es ist fünf nach vier. – *Négy óra múlt öt perccel.*
A **vor** jelzi az egész óráig hátralevő perceket:
Es ist zehn vor zwei. – *Tíz perc múlva kettő.*
A **von ... bis**-t időtartam jelölésére használják:
Sie arbeitet von 8 bis 16 Uhr. – *Nyolctól tizenhat óráig dolgozik*

Most német nyelvterületen vagy ...

és idővel kapcsolatos kifejezéseket akarsz használni.

Wie spät ist es?/Wie viel Uhr ist es?	Mennyi az idő?/Hány óra van?
Der Wievielte ist heute?/Welches Datum haben wir heute?	Hányadika van?
Heute ist der Achtundzwanzigste.	Huszonnyolcadika van.
Ich komme ungefähr um eins.	Egy körül jövök.
Ich mache das jeden Tag.	Mindennap ezt csinálom.
täglich; wöchentlich; monatlich	napi; heti; havi
heute Morgen; gestern Abend	ma reggel; tegnap este
morgen Nachmittag	holnap délután
montags; dienstags ...	hétfőnként; keddenként...
nächsten Mittwoch	következő/jövő szerdán

Emlékszel még a hét napjaira és a hónapok nevére? Szükséged lesz rájuk az alábbi feladatokhoz (Lásd az 1a leckében és a 7a leckében a hónapokat.)

A: Válaszolj a kérdésekre a zárójelben megadott dátumokkal! Használd a megfelelő elöljárószókat és írd ki a számokat betűvel! Figyelj a melléknévvégződésekre! Pl.: *Sie hat ..... Geburtstag. (október 24-én) → Sie hat am vierundzwanzigsten Oktober/Zehnten Geburtstag.*

1. Die Ferien beginnen ..... . (július 29-én)
2. Die Weihnachtsferien gehen ..... . (január 7-ig)
3. Der ..... fällt* dieses Jahr auf einen Samstag. (március 3-a)
4. ..... beginnt der Karneval**. (november 11-én 11:11-kor)

* fällt auf – *vmire esik* ** der Karneval – *karnevál, farsang*

B: Mennyi az idő? Add meg a hivatalos és a társalgási választ. Pl.: *Es ist einundzwanzig Uhr fünfzehn.*
Es ist viertel nach neun.

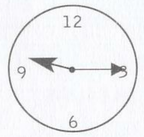

1. .....
.....

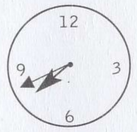

3. .....
.....

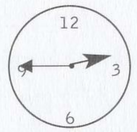

2. .....
.....

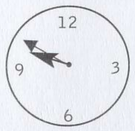

4. .....
.....

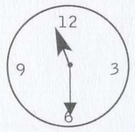

Egyetemek

Németországban kb. 300 állami és akkreditált egyetem és főiskola van. Sok szakon *numerus clausus* működik, ami azt jelenti, hogy korlátozott a helyek száma, de nem kell felvételi vizsgát tenni. Azt, hogy ki tanulhat az adott területen, a tanulmányi átlag és a szociális helyzet alapján döntik el. A német törvény szerint a szülők kötelesek finanszírozni gyermekük tanulmányait – nemcsak a gyakorlatilag nem létező tandíjat, hanem a megélhetési kiadásokat is. Ha a szülők ezt nem tudják biztosítani, lehetőség nyílik állami ösztöndíj elnyerésére, amit *„BAföG"*-nek neveznek.
A német diákok a nemzetközi átlaghoz viszonyítva általában idősebbek. A hallgatóktól nagymértékű önfegyelmet követel meg az, hogy kevés a számonkérés és ellenőrzés. Ez egyrészt elősegíti az önállóságot, másrészt viszont új helyzet elé állítja azokat, akik hozzá voltak szokva, hogy irányítják őket a tanulásban.

9c Ünnepeljünk!

Bühlerék és Wendték végül újra találkoznak a közös házavató és szülinapi ünnepségen. A hangulat kiváló. Megnézik és megbeszélik az ajándékokat. És mindezek után van még egy meglepetés...

Petra: Eine schöne Vase und orangefarbene Rosen – passend zur Tapete!

Mutter: Und das ist für dich, Tom! Ein Buch über Sachsen. Es ist neu erschienen und das Vorwort hat mein Bruder geschrieben.

Tamás: Vielen Dank. Das ist wirklich ein persönliches Geschenk. Was ist das? Brot und Salz?

H. Bühler: Ja, das schenkt man zum Einzug. Aber keine Angst, du bekommst auch eine Kiste von meinem Wein.

Tamás: Das ist eine hervorragende Idee! – Tja, und wir haben noch eine Überraschung für euch.

Carolin: Bekommt ihr ein Baby?

Mutter: Aber Carolin!

Petra: Eins nach dem anderen! Erst mal wollen wir heiraten! Mit anderen Worten: Wir finden, heute ist ein geeigneter Anlass, unsere Verlobung zu feiern.

H. Bühler: Drei Feste auf einmal! Darauf müssen wir unbedingt anstoßen! Dem jungen Paar viel Glück! Und dass keine Klagen kommen! Schließlich sind wir schuld daran, dass ihr euch kennen gelernt habt!

die Vase, -n	váza
orangefarben	narancssárga
die Rose, -n	rózsa
passend	hozzáillő
die Tapete, -n	tapéta
das Buch, Bücher	könyv
neu erschienen	nemrég megjelent
erscheinen	megjelenik
das Vorwort, -e	előszó
der Bruder, Brüder	fiútestvér, báty, öcs
das Salz	só
schenken	ad, ajándékoz
der Einzug	beköltözés, házavatás
die Kiste, -n	láda, doboz
hervorragend	nagyszerű, kiváló
die Überraschung, -en	meglepetés
eins nach dem anderen	egyik a másik után
heiraten	összeházasodik
mit anderen Worten	más szavakkal, azaz
geeignet	megfelelő, alkalmas
der Anlass, Anlässe	alkalom
die Verlobung, -en	eljegyzés
auf einmal	egyszerre
unbedingt	feltétlenül, mindenképp
dem jungen Paar viel Glück!	sok boldogságot az ifjú párnak!
das Glück	szerencse, boldogság
die Klage, -n	panasz
schuld sein an	felelős valamiért, oka vminek

••• Emlékszel a melléknév ragozás két fajtájára?

1. Ha **der** típusú szavak vannak (mint a **der, die, das, dieser** ...)
2. Ha **ein** típusú szavak vannak (mint az **ein, kein,** birtokos névmások mint a **mein, dein**).

Biztosan emlékszel arra, hogy a melléknév végződés a legtöbb esetben **-en** (5 eset kivételével). Ennek utánanézhetsz a 6c leckében.

Nem mindig van azonban **der** vagy **ein** típusú szó a melléknév előtt. Ilyenkor a melléknév a **der** típusú szó végződését kapja. Bár bonyolultnak tűnhet, ez azért történik így, mert a németben mindig tudnunk kell a főnév nemét, számát és esetét. Figyeld meg a három változatot:

1. **der** típusú szó: Ich esse Brot **mit der roten Marmelade.** – *A kenyeret a piros lekvárral eszem.*
2. **ein**-típusú szó: Ich esse Brot **mit einer roten Marmelade.** – *A kenyeret (egy) piros lekvárral eszem.*
3. magában: Ich esse Brot **mit roter Marmelade.** – *A kenyeret piros lekvárral eszem.*

A 3. példában a melléknév végi **-r** a **der** típusú szó végződése.

Hasonlítsd össze a **der**-szavas melléknévragokat a névelő nélküli melléknevek ragjaival. A táblázatból kiolvashatod összefüggést.

Melléknév ragozás:

Egyes szám

	hímnem	*nőnem*	*semlegesnem*
alanyeset	**der** schwarz**e** Kaffee	**die** alt**e** Butter	**das** gut**e** Müsli
	schwarz**er** Kaffee	alt**e** Butter	gut**es** Müsli
tárgyeset	**den** schwarz**en** Kaffee	**die** alt**e** Butter	**das** gut**e** Müsli
	schwarz**en** Kaffee	alt**e** Butter	gut**es** Müsli
részes eset	**dem** schwarz**en** Kaffee	**der** alt**en** Butter	**dem** gut**en** Müsli
	schwarz**em** Kaffee	alt**er** Butter	gut**em** Müsli
birtokos eset	**des** schwarz**en** Kaffees	**der** alt**en** Butter	**des** gut**en** Müslis
	schwarz**en** Kaffees	alt**er** Butter	gut**en** Müslis

Többes szám

alanyeset	**die** rot**en** Rosen	*részes eset*	**den** rot**en** Rosen
	rot**e** Rosen		rot**en** Rosen
tárgyeset	**die** rot**en** Rosen	*birtokos eset*	**der** rot**en** Rosen
	rot**e** Rosen		rot**er** Rosen

Figyeld meg a két kivételt, ahol a melléknév ragja eltér a **der**-szóétól: hímnem és semlegesnem egyes szám birtokos esetben. Itt a birtokos esetet a főnévhez járuló **-s** jelzi.

••• A *jelen és múlt idejű* melléknévi igeneveket lehet melléknévként használni főnév után (melléknévrag nélkül) vagy főnév előtt (melléknévraggal).

Das Buch ist neu erschienen. → Es ist ein neu erschienenes Buch.

Már tanultál a múlt idejű melléknévi igenév képzéséről a befejezett jelen idő és a szenvedő szerkezet kapcsán. A múlt idejű melléknévi igenevet csak akkor ragozzuk, ha jelzőként használjuk egy főnév előtt. A múlt idejű melléknévi igenév befejezett, szenvedő cselekvést vagy állapotot fejez ki.

ein gestrichenes Zimmer = egy befestett szoba (a cselekvés befejeződött)

Vagy egy másik példa:

das gekochte Ei = a főtt tojás

A jelen idejű melléknévi igenevet a főnévi igenévből képezzük **-d** képző hozzáadásával.

passen – *illik* → **passend** – *illő*
hervorragen – *kitűnik* → **hervorragend** – *kitűnő*

A jelen idejű melléknévi igenév is követi a melléknévragozás szabályait, ha főnév előtt, jelzőként áll.

Die Rosen sind passend. → Es sind passende Rosen.

A jelen idejű melléknévi igenévvel leírt történés/állapot idősíkja az állítmány idősíkjával azonos.

das weinende Kind – *a síró gyerek*

Most német nyelvterületen vagy ...

és a családról beszélgetsz.

Wie seid ihr miteinander verwandt?	Milyen rokonságban vagytok?
die Verwandten	rokonok
der Großvater, -väter/Opa	nagyapa/nagypapa
die Großmutter, -mütter/Oma	nagymama/nagyi
die Mutter, Mütter; der Vater, Väter	anya; apa
die Tochter, Töchter; der Sohn, Söhne	vki lánya; fia
die Enkelkinder	unokák
die Schwester, -n; der Bruder, Brüder	lánytestvér, fiútestvér
die Tante, -n; der Onkel, -	nagynéni; nagybácsi

A: Itt a nagy alkalom, hogy átismételd a melléknévragozás fajtáit: **der**-szavas, **ein**-szavas és névelő nélküli. Most pedig írd be a hiányzó ragokat!

1. Rot..... Rosen gefallen ihr am besten.
2. Der Geruch* schlecht..... Milch ist schrecklich.
3. Kalt..... Kaffee schmeckt auch gut und macht schön.
4. Ich trinke einen süß..... Saft immer mit kalt..... Wasser.
5. Alles kommt in meinen braun..... Koffer: die blau..... Jeans, drei alt..... Sweatshirts und viele warm..... Sachen.

* der Geruch, Gerüche – *szag, illat*

B: Döntsd el, hogy jelen vagy múlt idejű melléknévi igenév illik-e a mondatba! Használd a zárójelben megadott igéket! Ne feledkezz meg a melléknévragokról sem!

1. Das ..... Kind hat sich verfahren. *(weinen)*
2. Der ..... Mann dort sieht aus wie mein Vater. *(schwimmen)*
3. Die ..... Briefe bringe ich zur Post. *(schreiben)*
4. Die erste ..... Bibel ist in Mainz. *(drucken – nyom)*
5. Die ..... Wand ist trocken. *(streichen)*

Vendégségben

Az osztrákoknak és a németeknek különösen kedves hagyományuk, hogy áthívják barátaikat kávéra és süteményre – *Kaffee und Kuchen* délután négy körül (főleg hétvégenként). Néhány órányi beszélgetés (és természetesen evés) után a vendégek elköszönnek. Noha illik a háziaknak ajándékot vinni, annak nem kell túl nagynak lennie. A vacsorameghívás kevésbé jellemző. Azonban áthívni valakit egy pohár borra semmiképp sem szokatlan. Ha meginvitálnak valakinek a házába estére, de nem beszéltek kifejezetten vacsorameghívásról, akkor valószínűleg bölcs dolog előtte enni valamit, mert könnyen lehet, hogy csak rágcsálnivalót és italt szolgálnak majd föl. Mint sok országban, szokás kisebb ajándékot vinni a vendéglátóknak, például virágot, csokoládét vagy egy üveg bort.

9 Kiejtés

Olvasd el és hallgasd meg újra a 9. lecke párbeszédeit és „túlélő" kifejezéseit!

w – f – v

A német **w** úgy hangzik, mint a magyar **v**. Ismételd meg a lecke **w**-s szavait!

Wecker – **w**ie – Sch**w**ester

Most hasonlítsd össze a **b** és a **w** kiejtését és ismételd!

Buch	**W**ut *(harag)*
A**b**end	Ad**v**ent

Az **f** betű kiejtése se okoz gondot: mint a magyar **f**. A **ph** betűkapcsolatot is **f**-nek ejtjük. Hallgasd meg és ismételd:

Fest – **f**eiern – **Ph**iloso**ph**ie *(filozófia)*

A német **v** betű általában **f**-nek ejtendő, bár idegen eredetű szavakban **v** marad. Hasonlítsd össze és ismételd!

v = f-hang	*v = v-hang*
Vater	**V**ase
Verlobung	**V**illa
Vorwort	**V**olumen *(terjedelem/volumen)*

Hát ennyi volt. Reméljük, tetszett a tanfolyam. – *So, das wäre es. Wir hoffen, dieser Kurs hat Ihnen gefallen.*

Szia! – *Tschüs!*

Fordítások és megoldások

1a Egy jó lehetőség

Fordítás:

Bühler úr: Bühler.
Petra: Jó napot kívánok, Petra Wendt vagyok. Nagyon köszönöm a levelét. Szívesen jövök. Sajnos nem nagyon tudok főzni.
Bühler úr: Nem baj. Mikor érkezik?
Petra: Szerdán. A 8 órás vonattal jövök.
Bühler úr: Rendben. A peronon várom. Viszontlátásra.
Petra: Viszontlátásra.

Megoldások:

Minden tanulási egységhez legalább két feladat tartozik: ***A*** *és* ***B*** *Soha ne hamarkodja el a megoldás megtekintését.*

A: 1. du – 2. Ich – 3. Sie – 4. Er
B: 1. kocht – 2. kommen – 3. kommt
C: Montag, Dienstag, Mittwoch, Donnerstag, Freitag, Samstag, Sonntag

1b Egy aggódó anya

Fordítás:

Petra: Na, kész a bőrönd – két farmer, egy pulóver, egy hosszúujjú póló, öt póló, fogkefe, walkman.
Anya: Kevés lesz a ruhanemű!
Petra: Nem divatbemutatóra megyek!
Anya: De szükséged lesz meleg ruhára is.
Petra: Ne aggódj, elvégre 23 éves vagyok, és már nem vagyok gyerek!

Megoldások:

A: 1. bin – 2. ist – 3. bist – 4. sind
B: 1. eine; sie – 2. Der; Er – 3. Die; Sie – 4. das; es – 5. Die; Sie
C: férfi: die Jacke, das Hemd, die Hose; nő: die Bluse, der Pullover, der Rock, die Strümpfe

1c Üdvözlünk a fedélzeten!

Fordítás:

Bühler úr: Wendt kisasszony, engedje meg, hogy bemutassam a feleségemet.
Bühlerné: Üdvözlöm!
Petra: Örülök, hogy megismerhetem. Nagyon köszönöm meghívást.
Bühlerné: Nincs mit. Ön segít nekünk. Különben Tamás is ma érkezik. Ő az unokaöcsém, és segíteni fog a férjemnek.
Carolin: Carolin vagyok, és te?
Petra: Petra.

Bühlerné: Carolin, nem illik csak úgy letegezni valakit!
Petra: Semmi baj. Nyugodtan tegezz!

Megoldások:

A: 1. er, sie, es – 2. ich – 3. er, sie, es – 4. ich – 5. du – 6. du – 7. wir, sie/Sie – 8. ihr
B: 1. acht – 2. fünfzehn – 3. dreizehn – 4. vierundzwanzig – 5. achtzehn

2a Nagyon otthonos

Fordítás:

Bühlerné: Ez a lakókonyhánk. Itt szoktunk enni, olvasni, játszani.
Petra: Nagyon otthonos. Gyönyörű konyhája van.
Bühlerné: Igen, nagyon praktikus. Ebbe a szemetesbe dobjuk a műanyagot, abba meg a használt üveget.
Petra: A szerves hulladékot a Rajnába dobják?
Bühlerné: Nem, azt nem szabad. – Itt a szobája. Sajnos nem luxuslakosztály.
Petra: Az a fő, hogy van ágyam. Elnézést, merre van a WC?
Bühlerné: A fürdőszobában. Egyébként nincs fürdőkádunk.
Petra: A zuhanyozás úgyis környezetkímélőbb.

Megoldások:

A: Du hast einen Pullover. – 2. Ich suche eine Toilette. – 3. Ihr braucht eine Wohnung. – 4. Der Mann hat einen Walkman.
B: 1. das Badezimmer – 2. den Mann – 3. die Frau – 4. das Kind von Frau Bühler – 5. der Neffe

2b Áruszállítás

Fordítás:

Schiller úr: Helló! Van itt valaki?
Petra: Igen, miben segíthetek?
Schiller úr: Árut hoztam.
Petra: Bühlerék nincsenek itt. Mindjárt jönnek vissza. Pénz sincs nálam.
Schiller úr: Semmi gond! Bühlerné majd átutalja az összeget. Itt a szállítólevél és a számla. Leviszem. Csak egy aláírásra lesz szükségem.
Petra: Nem tudom, most még egy ágyat is hoz.
Carolin: Ne aggódj, Schiller úr gyakran jön.

Megoldások:

A: 1. Den Müll suche ich. – 2. Kein Geld hat sie. – 3. Eine Unterschrift brauchen wir.

B: 1. Gleich kommen die Bühlers wieder. – 2. Nach unten bringe ich alles. – 3. Übrigens kommt sie zu uns.

C: 1. Wie alt bist du/sind Sie? – 2. Sind sie hier? – 3. Wer hilft ihnen? – 4. Haben Sie/habt ihr eine Dusche? – 5. Was suchst du/suchen Sie?

2c Egy szörnyű magyar srác

Fordítás:

Tamás: Bocsánat, megütöttelek?
Petra: Nem, csak megijesztettél.
Tamás: Ja, a szörnyű magyarok.
Petra: Magyar vagy? Nincs is akcentusod.
Tamás: Igen, Budapestről jöttem. De az édesanyám német, az apám pedig magyar. Kétnyelvű vagyok. És te? Honnan jöttél?
Petra: Drezdából. Szászországban van, nem messze a lengyel határtól.
Tamás: Tanultál lengyelül az iskolában?
Petra: Nem, sajnos csak oroszul.
Tamás: Taníthatlak magyarra.

Megoldások:

A: 1. gebracht; haben – 2. gekannt; haben – 3. geholfen; haben – 4. gewesen; sein – 5. gegessen; haben – 6. gekommen; sein – 7. gegangen; sein – 8. gefahren; sein

B: Liebe Sandra,
ich bin jetzt bei Familie Bühler. Das weißt du ja. Zuerst bin ich mit dem Zug nach Duisburg **gefahren**. Der Koffer **ist** sehr schwer **gewesen**. Aber Herr Bühler **hat** mir **geholfen**. Wir **sind** zu seiner Frau und seinem Kind (es heißt Carolin) **gegangen**. Wir haben viel gekocht und gut **gegessen**. Gestern **hat** ein Mann eine Lieferung **gebracht**. Ich habe ihn nicht **gekannt**. Carolin hat gesagt „ist o.k.", aber die Lieferung **ist** nicht richtig **gewesen**. Noch etwas: Gestern **ist** Tom **gekommen**. Er ist jung und nett. Bis bald.

3a Tudnivalók

Fordítás:

Bühlerné: Most szeretném elmondani magának a napirendet. Nos, a reggelit csak fél nyolckor kell megcsinálnia.
Petra: Mit készítsek?
Bühlerné: Kenyeret, vajat, lekvárt és egy tojást a férjemnek. Carolin legjobban a müzlit szereti.
Petra: És hánykor van az ebéd?
Bühlerné: 1 órakor, de csak szendvicset szoktunk enni. A férjemnek dolgoznia kell délben.
Carolin: És játszanod is kell velem.

Bühlerné: Wendt kisasszonynak semmit se kell...
Petra: Szívesen játszom veled. De most nem tudok. Előbb mindent meg kell beszélnünk anyukáddal.

Megoldások:

A: möchten – 2. will – 3. kannst - 4. darfst – 5. muss – 6. mag

B: 1. Er möchte immer viel essen. – 2. Du sollst das gut machen. – 3. Sie will Englisch in der Schule lernen. – 4. Ich kann das nach unten bringen.

C:

E	R	Z	O	C	P	X	S	T
B	R	U	K	A	F	F	E	E
U	D	C	Ä	M	N	M	W	M
T	Z	K	M	I	A	W	B	I
T	E	E	L	C	H	R	P	L
E	B	R	O	T	M	R	O	C
R	O	P	M	Ü	S	L	I	H

3b A szép folyó

Fordítás:

Petra: Tudna egy pár dolgot mondani az útvonalról?
Bühler úr: Igen, mindig Duisburgtól Bázelig megyünk, és vissza.
Petra: Mi az ami különösen szép?
Bühler úr: Kölnig csak iparvidék van. De utána: először is meglátjuk a kölni dómot, utána dimbes-dombos tájat várakkal ...
Petra: Rüdesheim tényleg olyan szép?
Bühler úr: Nekem tetszik. De sok arra a turista.
Petra: Mi igaz a Loreley történetből?
Bühler úr: A folyó nagyon veszélyes azon a helyen. De bízzon bennem: jól kormányozok, és van radarom.

Megoldások:

A: 1. Die Frau kocht dem Mann ein Ei. – 2. Herr Bühler antwortet der Frau. – 3. Petra erzählt den Kindern eine Sage. – 4. Tamás hilft dem Mann.

B: 1.b. – 2. c. – 3. d. – 4. a. – 5. e.

C: 1. der Rhein – 2. Duisburg – 3. in Köln – 4. in der Schweiz – 5. St. Goarshausen

3c Borkóstoló

Fordítás:

Bühler úr: Wendt kisasszony, volt már valaha borkóstolón?
Petra: Nem, fogalmam sincs a borokról.
Bühler úr: Jó, akkor elmagyarázom, mire kell figyelni. Tom már ismeri ezeket a dolgokat a legutóbbi látogatása óta. Kérem, először szagolja meg a bort. Jaj, Tom, ne nyeld le rögtön a bort. Tartsd egy kicsit a szádban.
Tamás: Ez a bor savanyú!
Petra: Én is savanyúnak találom.
Bühler úr: Igen, ez nagyon száraz bor. Kóstolja csak meg a másodikat. De előtte egyen egy darab kenyeret, különben nem érzi a különbséget.
Tamás: Ez a bor ízlik nekem.
Petra: Bühlernére!
Bühler úr: Egészségére!
Tamás és Petra: Egészségére!

Megoldások:

A: 1. Tom, bitte gib mir den Topf! – 2. Frau Wendt, bitte riechen Sie an der Milch! – 3. Tom bitte bring mir einen Löffel! – 4. Tom und Carolin, bitte probiert das!
B: 1. Er schmeckt ihm. – 2. Ich habe ihn ihm gegeben. – 3. Er kocht es ihr. – 4. Wir probieren ihn. – 5. Die Kinder vertrauen ihnen.
C: 1. Der Wein schmeckt dem Mann nicht./Dem Mann schmeckt kein Wein. – 2. Ich habe dem Kind keinen Saft gegeben. – 3. Er kocht der Frau kein Mittagessen. – 4. Wir probieren den Wein nicht. – 5. Die Kinder vertrauen den Frauen nicht.

4a A reklamáció

Fordítás:

Schiller úr: Schiller asztalosműhely.
Bühler úr: Jó napot, Bühler vagyok. Sajnos reklamálnom kell ma.
Schiller úr: Biztos a többi csavarra gondol. Már utánrendeltem.
Bühler úr: Nem az a gond. Ágyat szállított. Én pedig egy 1-szer 2 méteres keményfa deszkát rendeltem telefonon.
Schiller úr: Ajaj, micsoda félreértés! Természetesen visszaveszem az ágyat. De talán be kellene szereznie egy faxot. Az írásbeli megrendelés biztonságosabb.

Bühler úr: Igen, ebben igaza van. Akkor felhívom, mihelyt Duisburgba érünk. Köszönöm az előzékenységét. Viszonthallásra.
Schiller úr: Nincs mit. Viszonthallásra, Bühler úr.

Megoldások:

A: 1. Ich muss Franz anrufen. – 2. Wann kommst du an? – 3. Sie nehmen die Bluse zurück. – 4. Die Schreinerei bestellt die Bretter nach.
B: 1. Ich habe es mir angeschafft. – 2. Ist es heute angekommen? – 3. Du hast es sicher zurückgenommen. – 4. Wir sind auch mitgekommen.

4b A parton

Fordítás:

Tamás: Mit csinálnál ma legszívesebben?
Petra: Sétálni mennék vagy úszni. Egyszerűen hiányzik a mozgás.
Tamás: Vannak itt csónakok. Béreljünk egyet?
Petra: Nem megy. Sajnos az áll itt, hogy Mainzi Evezős Egyesület. Csak tagok evezhetnek. Mondd, akkor mi lenne a te kívánságod mára?
Tamás: Szeretném megnézni az első nyomtatott Bibliát a Gutenberg Múzeumban. De csinálhatnánk mindkettőt: kerékpárt bérelünk, és először elmegyünk a múzeumba, aztán a szabadtéri uszodába.
Petra: Szuper ötlet! De akkor először vennem kellene egy fürdőruhát.
Tamás: Kölcsönadnék egy fürdőnadrágot...
Petra: Nem, köszönöm! Nem tetszik a mintája!

Megoldások:

A: 1. Ich würde etwas essen. – 2. Ich würde einen (Badeanzug) kaufen. – 3. Ich würde spazieren gehen. – 4. Ich würde bald gehen.
B: 1. Er sollte viel Sport treiben. – 2. Wir könnten eine Weinprobe machen. – 3. Ich dürfte nur Tee trinken. – 4. Ihr müsstet nach Rüdesheim fahren.

4c Eltévedtünk

Fordítás:

Tamás: Béreltünk önöknél két biciklit, de most eltévedtünk.
Fischer úr: Semmi pánik. Hétig még itt vagyok. Hol vannak most?
Tamás: Egy Kastel nevű helyen. ... A Gutenbergstraßén állok. Mögöttem egy templom van, előttem meg egy kocsma.

Fischer úr: Kocsma? Ja biztosan „Az ökörhöz" vendéglő. Lát egy élelmiszerboltot a kereszteződésnél?
Tamás: Igen.
Fischer úr: A kereszteződésnél kanyarodjanak balra. Akkor maguk előtt lesz a Rajna.
Tamás: Ez túl gyors nekem. Szeretném leírni.
Fischer úr: Nem szükséges. Már majdnem a célnál vannak. Menjenek át a hídon, azután jobbra, végig a Rajna mellett. Így automatikusan a kikötőhöz jutnak.
Tamás: Köszönöm szépen! Viszlát!

Megoldások:

A: I. bis, für, durch, ohne, gegen, um – II. aus, zu, mit, bei, von, nach, seit – III. in, an, hinter, auf, neben, über, unter, vor, zwischen

B:

Liebe Mama,
gestern habe ich mit **dem/einem** Ungarn, Tom, eine Fahrradtour gemacht. Wir sind in **die** Stadt gefahren und **ins** Museum mit **der** ältesten Bibel gegangen. Für **dich**, liebe Mama, wäre das Museum auch interessant. **Ins/In ein** Freibad sind wir auch gegangen. Hinter **dem** Freibad gibt es ein schönes Lokal. In **dem** Lokal haben wir etwas getrunken. Auf **der** Strecke vom Freibad bis **zum** Hafen haben wir uns verfahren. Wir sind nur über **die/eine** Brücke gefahren und schon sind wir am Ziel gewesen. Ich bin wirklich müde gewesen. Tom hat mir einen Kaffee **ans** Bett gebracht. Er ist wirklich nett.

5a Carolint meg kell vigasztalni?

Fordítás:

Petra: Valami rosszat álmodtál?
Carolin: A bácsi le akarta vágni a hüvelykujjamat. Úgy fájt. Nézd a hüvelykujjamat.
Petra: Drágám, ez egy szúnyogcsípés. Mondd csak, Tamás tegnap a „Struwwelpeter"-ből olvasott fel?
Carolin: Igen, és volt benne egy szabó, akinek óriási ollója volt.
Petra: Mesélek most neked egy szép mesét.
Carolin: Juj de jó!
Petra: Volt egyszer egy herceg, aki nagyon-nagyon szomorú volt, mert nem érezte az illatokat, (ugyanis) egy boszorkány elvarázsolta a szaglását. Egy napon a herceg hallott egy szép lányról, aki varázsolni tudott. Megkereste a lányt és elmondta neki a bánatát. A lány megcsókolta, és a herceg visszanyerte a szaglását. Sajnos a lány fokhagymaszagú volt, de ...

Megoldások:

A: 1. war – 2. Hattest – 3. mussten – 4. konnte – 5. hatte

B: Ich war auf der Brücke und hatte Hunger. Sollte ich nach rechts oder links fahren? Wo war ein Lebensmittelgeschäft? Ich wollte doch etwas essen. Plötzlich roch es nach Brot. Aber leider fand ich kein Geschäft. Deshalb musste ich weiterfahren.

5b Együtt a társaság

Fordítás:

Petra: Jó, hogy újra itt van. Hogy érzi magát?
Bühlerné: Megvagyok .... a hátam még fáj és a keringésem még gyengélkedik.
Petra: Legalább tudott pihenni?
Bühlerné: Hát, egy kórházban állandóan bejön valaki az ajtón: orvos, nővér, takarítónő ... Hála Istennek csak ketten voltunk a szobában, pedig nem magánbiztosítónál vagyok biztosítva.
Bühler úr: Ne feledd: a doktornő azt mondta, hogy kímélned kell magad, és gyógyulgatnod.
Bühlerné: Igen, és megszidott engem meg a férjemet: túl sok nehéz fizikai munkát végzek...

Megoldások:

A: 1. ihrer – 2. unseren – 3. meinen – 4. eure

B: elváló igekötős igék: mitkommen, mitschreiben, anrufen; nem elváló igekötős igék: erzählen, bestellen.
Lehet, hogy egyéb variációkat is írtál. Ezek szintén helyesek: erstellen, bekommen, beschreiben, ankommen, anschreiben, mitzählen

C: 1. mitkommen – 2. anrufen – 3. bestellen – 4. Erzählst – 5. mitschreiben

D: 1. Wir haben uns gut erholt. – 2. Die Landschaft hat den Touristen gefallen. – 3. Er hat alles mitgeschrieben. – 4. Sie haben die Lieferung behalten. – 5. Ich habe mir gerne Ihr Wohnzimmer angeguckt.

5c A hívatlan vendég

Fordítás:

Bühler úr: Először nem hittem el a meséjét a potyautasról. De jobb lesz, ha utánanézünk. Hol voltak azok a zajok?
Petra: Itt hallottam valamit. Ne értesítsük inkább a rendőrséget?
Bühler úr: Nem, nem, inkább ne! Toljuk félre a deszkát.
Petra: Szent Isten! Te meg ki vagy?
Jakob: Jakob. Kérem, kérem, nem akarok hazamenni!
Bühler úr: Mi rossz fát tettél a tűzre?
Jakob: Három ötös *(rossz jegy)* van a bizonyítványomban, és nem mehetek haza.
Petra: Szegénykém! De a szüleid biztosan aggódnak.
Jakob: Nem szeretnek. Mindig azzal fenyegetnek, hogy beadnak kollégiumba.
Bühler úr: Segítünk neked. Most felhívom a szüleidet. Biztosan azt mondják majd: „Fő, hogy a gyerekünk épségben van".

Megoldások:

A: 1. einfacher; am einfachsten – 2. wärmer; am wärmsten – 3. öfter; am meisten – 4. weiter; am weitesten – 5. lieber; am liebsten – 6. mehr; am meisten – 7. saurer; am sauersten

B: 1. Das Museum ist näher als das Freibad. – 2. Deutschland ist fast so groß wie Montana.– 3. Tamás trinkt mehr Tee als Kaffee. – 4. Welches Haus ist am höchsten?

6a A címlapon

Fordítás:

Bühlerné: Le kell ülnöm, Petra. Kicsit elgyengültem.
Petra: Ott egy pad. Minden rendben?
Bühlerné: Igen, igen, csak egy pillanatig akarok ülni. Tulajdonképpen mindent megvettünk? Voltunk a hentesnél, a pékségben, vettünk gyümölcsöt és zöldséget ... – Ja igen, még kell egy TV-újság.
Petra: Milyen praktikus! Pont egy újságos bódé mellett ülünk. – Ezt nem hiszem el! Nézze! „Végre visszakaptuk! Jakobot nem rabolták el. A Rajnán utazott öt napig!"
Bühlerné: És ez a fénykép! Jakob és szülei a hajónk előtt! Jellemző! Ebben az újságban csak szenzációkról írnak. Úgy néz ki, mintha elraboltuk volna Jakobot.
Petra: Ne izgassa fel magát, kérem. Ezt az újságot senki nem veszi komolyan.
Bühlerné: De mindenki olvassa!

Megoldások:

A: 1. Der Saft wird getrunken. – 2. Das Brot wird gegessen. – 3. Die Zeitung wird gelesen. – 4. Der Brief wird geschrieben.

B: 1. Das Abendessen wird (von Frau Bühler) gekocht. – 2. Das Brett wird (von Petra und Herrn Bühler) weggeschoben. – 3. Kaffee wird (von uns) getrunken. – 4. Die Schrauben werden (von Herrn Schiller) bestellt.

6b Két külföldi

Fordítás:

Ammann úr: Jártak már Svájcban?
Petra: Tessék? Ez svájci németül volt?
Ammann úr: Ezer bocsánat, csak azt kérdeztem, hogy jártak-e már Svájcban. Nem figyeltem oda (hogy tisztán beszéljek), mert Bühlerék olyan jól megértenek. De a németeknek gyakran komoly gondot jelent megérteni a nyelvünket.
Tamás: Nekem még az is probléma, ha a rokonaim úgy igazán tájszólásban beszélnek. Egyébként hogy mondják svájci németül azt, hogy „Szeretlek?"
Ammann úr: Ezt nem mondják így szó szerint. Próbálkozzon ezzel: „I ha di schuurig gärn". (Nagyon szeretlek.)

Petra: Nem akartuk megnézni a várost?
Ammann úr: Jó, hogy mondja. Nincs sok időnk. Szálljunk ki először is a kocsiból. Nos, ez a székesegyház. A XII. században épült, és a XIV. században...

Megoldások:

A: 1. bevor – 2. seitdem – 3. während – 4. ob – 5. dass

B: 1. Petra möchte nicht mehr über den Dialekt sprechen, weil sie die Stadt noch nicht kennt. – 2. Tamás kann seine Verwandten nicht verstehen, wenn sie Dialekt sprechen. – 3. Petra fragt, ob das Schweizerdeutsch war. – 4. Er gibt sich Mühe, weil sie kein Schweizerdeutsch verstehen.

6c Süt a nap

Fordítás:

Tamás: Klassz idő van. Vigyázz, le ne égj!
Petra: De hát csak egy kicsit le akarok barnulni!
Tamás: Petrácsaka, ne haragudj! „I ha di doch schuurig gärn." (Nagyon szeretlek.)
Petra: Most megint idétlenkedsz. Sose tudom, hogy igaziból mit gondolsz.
Tamás: Sajnálom. Tudom, hogy gyakran butaságokat beszélek. De akkor hogy mondjam meg, hogy szeretlek?
Petra: Komolyan? Szeretsz?
Tamás: Komolyan. És te? Kedvelsz te is egy kicsit?

Megoldások:

A: 1. alany: der schöne Tag; részes: dem schönen Tag – 2. tárgy: ein tolles Wetter; részes: einem tollen Wetter

B: 1. Wir schauen eine große Stadt an. – 2. Ich habe ein tolles Foto. – 3. Eine schlechte Zeitung lese ... – 4. Ein blinder Mann geht ... eine Straße.

C: 1. sauren – 2. gesunde – 3. gekochtes – 4. anderen

7a Tervek a jövőre

Fordítás:

Tamás: Remélem, nem bánod meg, hogy összeköltözöl egy szegény diákkal.
Petra: Nincs is még állásom, és aztán eleinte biztos nem is fogok sokat keresni. Úgyhogy és sem vagyok jó parti.
Tamás: Biztos vagyok benne, hogy találsz állást. Köln környékén sok a vegyipari cég.
Petra: Te optimista! Azt gondolod, lakást is fogunk találni?
Tamás: Biztosan! A szüleimtől havi 500 € kapok. Tehát körülbelül 400-at költhetünk lakbérre.

Petra: Én nem költözhetek szeptember vége előtt. Drezdában még sok elintéznivalóm van.
Tamás: Veled mehetnék az elején. Hiszen még szünet van.
Petra: Szuper! A szüleim úgyis szeretnének megismerni.
Tamás: Ajaj, máris lámpalázam van!

Megoldások:

A: 1. Petra und Tamás werden im Oktober zusammenziehen. – 2. Petra wird eine Stelle in Köln suchen. – 3. Wir werden meine Eltern besuchen. – 4. Ich werde sie im September kennen lernen.

B: 1. sechshundertfünfundsiebzig – 2. (ein)tausendzweihundertfünfzig – 3. zweitausenddreihundertachtzig – 4. vierzehntausendfünfhundertachtundfünfzig

7b A búcsúvacsora

Fordítás:

Pincér: Választottak már?
Bühler úr: Igen, kérünk négy húsfondüt öt mártással.
Bühlerné: Koccintsunk arra, hogy milyen kellemes időszakot töltöttünk együtt. És Petra, azt szeretnénk, hogy mindannyian tegeződjünk, hiszen te már, úgymond, a családhoz tartozol. Christa vagyok.
Bühler úr: Én meg Martin.
Petra: Nagyon örülök, hogy felajánljátok a tegeződést.
Bühler úr: Gyere ide, most adhatunk egymásnak egy puszit.
Bühlerné: Mmm, finomnak látszik az étel!
Petra: Hm, milyen ízű ez a mártás?
Bühler úr: Hagyma, – nem, nem igaz, fokhagyma!

Megoldások:

A: 1. Alle freuen sich darauf. Worauf freuen sich alle? – 2. Die Soße schmeckt danach. Wonach schmeckt die Soße? – 3. Das Geld ist dafür. Wofür ist das Geld? – 4. Wir stoßen darauf an. Worauf stoßen wir an?

B: 1. Er geht heute mit ihr weg. – 2. Die Straße führt darüber. – 3. Bei ihnen schmeckt der Kaffee immer gut. – 4. Hier riecht es danach.

7c Az utazás

Fordítás:

Tamás: Olcsón el lehetne jutni Drezdába a „Mitfahrzentrale"-val *(teleautóval)*. De a következő napokra nincs ajánlatuk. A vonatra a retúrjegy nagyon drága, több, mint 180 €.

Petra: Érdeklődtél a kedvezményekről?
Tamás: Nem, hogyhogy?
Petra: A német vasút gyakran kínál olcsó utakat.
Tamás: Miért nem mondott erről semmit a pénztárosnő?
Petra: Valószínűleg nem kérdezted.
Tamás: Hű de bonyolult! – Egyébként az újságban volt egy érdekes hirdetés: *„Látogasson el Drezdába 10 €-ért. Az árban ajándék és étkezés van."*
Petra: Ez úgy hangzik, mint egy *„Kaffeefahrt"* (reklámút).
Tamás: Hogy hangzik?
Petra: Szegénykém! Főzök először is egy kávét, aztán mindent megmagyarázok.

Megoldások

A: der Badeanzug, das Mittagessen, die Einbauküche, der Kunststoff, das Wohnzimmer, die Putzfrau, das Lebensmittelgeschäft, der Sonnenbrand, der Mückenstich, das Altglas, das Fahrrad

B: 1. die; *-ung*-végződés – 2. der; idő kifejezés – 3. die; *-ie*-végződés – 4. die; *-e*-végződés – 5. das; főnévként használt főnévi igenév – 6. die; *-ion*-végződés – 7. die; *-schaft*-végződés – 8. der; igető

8a Hivatalos ügyek

Fordítás:

Tamás: Jó napot kívánok, azt mondták az egyetemen, hogy be kell adnom itt egy kérvényt.
Hivatalnok: Melyik országból jött?
Tamás: Magyarországról.
Hivatalnok: Tehát EU-ország. Akkor ezt a tartózkodási engedélyt kérő lapot kell kitöltenie.
Tamás: Nem értem a megfogalmazást.
Hivatalnok: Semmi gond. Nézze meg! A kérdések angolul is le vannak írva. Diákoknak mellékelniük kell az útlevelüket és egy ösztöndíj igazolást.
Tamás: Nem kapok ösztöndíjat, a szüleim havonta utalnak át pénzt.
Hivatalnok: Ebben az esetben elég nekünk egy számlakivonat. Ezenkívül szükségünk van két fényképre („Lichtbilder").
Tamás: Két mire?
Hivatalnok: „Lichtbild" az fénykép, mint az útlevélkép.
Tamás: Furcsa, máskor mindig a „Foto" szót használják.
Hivatalnok: Igaz, tényleg kicsit régimódin hangzik.

Megoldások:

A: 1. die Kinder der Frau – 2. die Wohnung der Familie – 3. der Geburtsort des Herrn – 4. die Sprache des Formulars – 5. der Akzent des Engländers

B: 1. Am Ende des Monats stehen viele Anzeigen in der Zeitung. – 2. Für (die) Studenten sind die Wohnungen in Köln sehr teuer. – 3. Die Wohnungen außerhalb des Ortes sind billiger. – 4. Herrn Braun gehört das älteste Haus in der Hohen Straße.

8b Az újsághirdetés

Fordítás:

Petra: ... Érdekelne a központi fekvésű kétszobás lakás, hirdetési száma 26782.
Ingatlanügynök: A tulajdonos csak idős, dolgozó házaspárnak hajlandó kiadni, akik nem tartanak háziállatot.
Petra: Akkor nekünk ez a lakás nem jön szóba.
Ingatlanügynök: Lenne akkor még egy másik ajánlatom: 3 szobás lakás, 450 euróért. Régi építésű házban van, 70m² plusz erkély.
Petra: Fűtéssel együtt?
Ingatlanügynök: Nem fűtés nélkül. Ezenkívül a bérbeadó 1000 € kauciót kér.
Petra: És ön jutalékot kap, ugye?
Ingatlanügynök: Igen, kéthavi lakbért minden kiadott lakás után.
Petra: Ezt meg kell beszélnem a partneremmel. Nagyon köszönöm! – Ó Tamás, sohase fogunk lakást találni!
Tamás: Ugyan! Ne ess mindjárt kétségbe! A legtöbb lakást kapcsolatokon keresztül lehet megkapni.

Megoldások:

A: 1. die – 2. den – 3. die – 4. das

B: 1. Das Zimmer, das sie für einige Zeit mietet, ist möbliert. – 2. Der Ort, in dem wir wohnen, liegt am Rhein. – 3. Die Wohnung, die ich haben will, liegt im 5. Stockwerk. – 4. Wir haben eine Bahncard, mit der wir durch ganz Deutschland fahren können.

8c A beköltözés

Fordítás:

Tamás: Tényleg narancssárgára akarod festeni a szobádat?
Petra: A pszichológusok szerint a kék hideg szín, a piros agresszívvá tesz. Így hát a narancssárga mellett döntöttem.
Tamás: Mit szólnál a fehérhez?
Petra: Az túl jellegtelen nekem. Mondd, hol legyen az ágyunk?
Tamás: Tegyük a narancssárga szobába. Éjjel nem nézegetem a falakat.
Petra: És hova teszed az íróasztalodat?
Tamás: Természetesen a fehér szobába, pont az ablak alá. A falra a te fényképedet akasztom ...

Petra: Én biztonságos helyre teszem a képedet, mondjuk a pénztárcámba. Az én íróasztalom fölött egy Hundertwasser plakát fog lógni.
Tamás: Tényleg teljesen más az ízlésünk. De emiatt ne veszekedjünk.
Petra: De például a rendetlenséged miatt veszekedhetnénk. Minden holmid szanaszét hever a szobádban.
Tamás: Ígérem, hogy megjavulok.

Megoldások:

A: 1. Das Bett steht an der linken Wand, unter dem Fenster. – 2. Der Teppich liegt unter dem Kind, vor dem Schreibtisch. – 3. Das Kind sitzt auf dem Teppich. – 4. Das Bild hängt an der Wand, über dem Schreibtisch.

B:

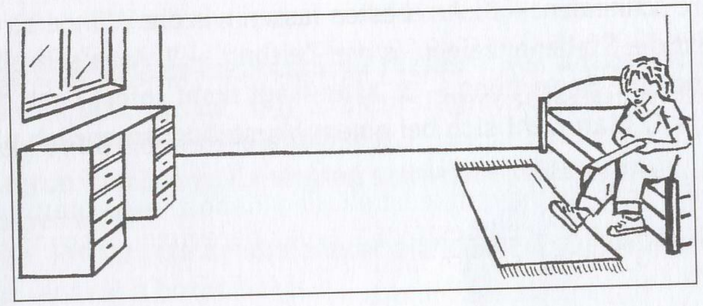

C:

a) 1. Ich habe das Bett an die rechte Wand gestellt. – 2. Ich habe den Teppich neben das Bett gelegt. – 3. Ich habe das Kind auf das Bett gesetzt. – 4. Ich habe den Schreibtisch unter das Fenster gestellt.

b) 1. Das Bett stand an der linken Wand. – 2. Der Teppich lag unter dem Kind, vor dem Schreibtisch. – 3. Das Kind saß auf dem Teppich. – 4. Der Schreibtisch stand an der Wand, unter dem Bild.

9a Álláskeresőben

Fordítás:

Bayer úr: Nos tehát, ön egy éve munkanélküli, és szeretne újra a kutatásban dolgozni. Van gyakorlata, és kitűnőek a referenciái.
Petra: Köszönöm.
Bayer úr: Pillanatnyilag sajnos csak egy üres állásunk van, ami nem sok változatosságot kínál. És nem tudunk sokat fizetni.
Petra: Van arra esély, hogy még a próbaidő alatt átkerülhessek a kutatási részlegre?
Bayer úr: Igen, ez teljesen elképzelhető. Egy új projektet tervezünk. Ehhez mostanában állítjuk össze a csapatot.
Petra: Jó, akkor szeretném az állást.

Bayer úr: Rendben, akkor ezennel megkapja a hozzájárulásomat. Lenne még egy személyes kérdésem: Nem látszik az életrajzában, hogy mit csinált az elmúlt négy hónapban.
Petra: Ó, a szüleim barátainál kisegítőként dolgoztam – egy hajón.
Bayer úr: Ez nagyon érdekesnek hangzik!

Megoldások:

A: 1. Das Brot muss aber gekauft werden. – 2. Das Abendessen muss aber gekocht werden. – 3. Das Fahrrad muss aber repariert werden. – 4. Die Zimmer müssen aber gestrichen werden.

B: 1. Am besten lässt du (lassen wir) das Auto waschen. – 2. Am besten lässt du deine Haare schneiden. – 3. Am besten lassen wir die Wände streichen.

B: 1. Man liest die Stellenanzeigen in der Zeitung. – 2. Man schreibt einen Lebenslauf und eine Bewerbung. – 3. Man fragt nicht sofort nach dem Verdienst. – 4. Man zieht sich bei einem Vorstellungsgespräch nicht sehr bunt an.

9b Diákélet

Fordítás:

Petra: Na, jöttök hozzánk 19-én ünnepelni?
Anya: Miért nem hétvégén ünnepeltek?
Petra: Először is, Tamás dolgozik a hétvégén, másodszor pedig ez a 25. születésnapja.
Anya: Ha ez így van, kiveszek szabadságot. És egyébként hogy van a mi szerelmespárunk?
Petra: Szerelmespár? Olyanok vagyunk, mint egy öreg házaspár. Minden reggel negyed hétkor csörög a vekker. Tamás kávét csinál, én meg megyek a fürdőszobába. Pontosan hétkor elindulok, és sietnem kell, hogy elérjem a metrót.
Anya: Tamás pedig biztosan visszafekszik az ágyba. Hát igen, diáknak kellene lenni.
Petra: Fogalmad sincs! Öt szemináriumot vett fel az egyetemen, és minden szabad percében olvas. És háromszor egy héten éjfélig dolgozik egy pizzériában.
Anya: Soha nem mentek el együtt sehova?
Petra: Csak pénteken! Erre a napra az van beírva a határidőnaplójába nagy vastag betűkkel, hogy „Petra".
Anya: De hisz ez rosszabb, mintha egy üzletember felesége lennél!

Megoldások:

A: 1. am neunundzwanzigsten Juli/Siebten. – 2. bis zum siebten Januar/Ersten. – 3. dritte März/Dritte – 4. Am elften November/Elften um elf Uhr elf

B: 1. Es ist sieben Uhr vierzig. Es ist zwanzig vor acht. – 2. Es ist einundzwanzig Uhr fünfzig. Es ist zehn vor zehn. – 3. Es ist vierzehn Uhr fünfundvierzig. Es ist viertel vor drei. – 4. Es ist dreiundzwanzig Uhr dreißig. Es ist halb zwölf.

9c Ünnepeljünk!

Fordítás:

Petra: Egy szép váza és narancssárga rózsák – illik a tapétához.
Anya: És ez a tiéd, Tamás! Egy Szászországról szóló könyv. Most jelent meg, és az előszót a bátyám írta.
Tamás: Nagyon köszönöm. Ez tényleg személyre szóló ajándék. Ez meg mi? Kenyér és só?
Bühler úr: Igen, ezt szokták beköltözéskor ajándékozni. De ne aggódj, kapsz egy ládával a boromból is.
Tamás: Kitűnő ötlet! Nos, és van még egy meglepetésünk is számotokra.
Carolin: Kisbabátok lesz?
Bühlerné: Jaj, Carolin!
Petra: Csak szép sorjában. Először is össze akarunk házasodni. Más szóval: úgy gondoljuk, hogy ma van a megfelelő alkalom, hogy megünnepeljük az eljegyzésünket.
Bühler úr: Három ünnep egyszerre! Erre feltétlenül koccintanunk kell! Sok boldogságot az ifjú párnak! És arra, hogy ne legyen okuk panaszra! Elvégre mi vagyunk a felelősek, hogy megismerkedtetek!

Megoldások:

A: 1. Rote – 2. schlechter – 3. Kalter – 4. süßen, kaltem – 5. braunen, blaue, alte, warme

B: 1. weinende – 2. schwimmende – 3. geschriebenen – 4. gedruckte – 5. gestrichene

A rendhagyó igék listája

Az elválló igekötős igék az alapszónál találhatók, pl. *abbiegen* a *biegen* igénél. Az igekötők zárójelben vannak. Ha jelen időben magánhangzó változás van, akkor az egyes szám 3. személyű alakot is megadjuk. A harmadik oszlopban találod az elbeszélő múlt egyes szám 3. személyű alakjait. Azoknál az igéknél, ahol a segédige nem *haben*, a múlt idejű melléknévi igenév oszlopban *ist* áll.

Javaslat: Könnyebb az igéket jellegzetes tőhangzó-kombinációk szerint csoportosítva megtanulni.

Főnévi igenév	Jelen idő	Elbeszélő múlt idő	Múlt idejű melléknévi igenév
aufweisen		wies auf	aufgewiesen
behalten	behält	behielt	behalten
bekommen		bekam	bekommen
besprechen	bespricht	besprach	besprochen
bewerben	bewirbt	bewarb	beworben
beziehen		bezog	bezogen
(ab)biegen		bog (ab)	ist (ab)gebogen
(an)bieten		bot (an)	(an)geboten
bitten		bat	gebeten
(bei)bringen		brachte (bei)	(bei)gebracht
denken		dachte	gedacht
empfehlen	empfiehlt	empfahl	empfohlen
entscheiden		entschied	entschieden
erkennen		erkannte	erkannt
ersehen	ersieht	ersah	ersehen
essen	isst	aß	gegessen
fahren	fährt	fuhr	ist gefahren
finden		fand	gefunden
(aus)geben	gibt (aus)	gab (aus)	(aus)gegeben
(aus)gehen		ging (aus)	ist (aus)gegangen
tehát: durchgehen			
gefallen	gefällt	gefiel	gefallen
haben		hatte	gehabt
hängen		hing	gehangen
heißen		hieß	geheißen
helfen	hilft	half	geholfen
kennen		kannte	gekannt
klingen		klang	geklungen
(an)kommen		kam (an)	ist (an)gekommen
tehát: herkommen, hereinkommen, mitkommen, unterkommen, wegkommen, wiederkommen			
können	kann	konnte	gekonnt
lassen	lässt	ließ	gelassen
leihen		lieh	geliehen
(vor)lesen	liest (vor)	las (vor)	(vor)gelesen
(herum)liegen		lag (herum)	(herum)gelegen
mögen	mag	mochte	gemocht
müssen	muss	musste	gemusst
(zurück)nehmen	nimmt (zurück)	nahm (zurück)	(zurück)genommen
raten	rät	riet	geraten
riechen		roch	gerochen
(an)rufen		rief (an)	(an)gerufen
scheinen		schien	geschienen
(weg)schieben		schob (weg)	(weg)geschoben
(ab)schneiden		schnitt (ab)	(ab)geschnitten
(mit)schreiben		schrieb (mit)	(mit)geschrieben
schwimmen		schwamm	ist geschwommen
(aus)sehen	sieht (aus)	sah (aus)	(aus)gesehen
sein	ist	war	ist gewesen
sitzen		saß	gesessen
sprechen	spricht	sprach	gesprochen
stehen		stand	gestanden
(aus)steigen		stieg (aus)	ist (aus)gestiegen
tehát: umsteigen			
(an)stoßen	stößt (an)	stieß (an)	(an)gestoßen
streichen		strich	gestrichen
streiten		stritt	gestritten
tragen	trägt	trug	getragen
treiben		trieb	getrieben
treffen	trifft	traf	getroffen
trinken		trank	getrunken
tun		tat	getan
überschreiten		überschritt	überschritten
überweisen		überwies	überwiesen
verbieten		verbot	verboten
verbringen		verbrachte	verbracht
verfahren	verfährt	verfuhr	verfahren
vergessen	vergisst	vergaß	vergessen
verlassen	verlässt	verließ	verlassen
versprechen	verspricht	versprach	versprochen
verstehen		verstand	verstanden
wachsen	wächst	wuchs	gewachsen
werden	wird	wurde	ist geworden
werfen	wirft	warf	geworfen
wissen	weiß	wusste	gewusst
(aus)ziehen		zog (aus)	ist (aus)gezogen
tehát: umziehen, zusammenziehen			

Szószedet

Itt ábécérendben találod meg a könyvben előforduló német szavakat. A magyar jelentés után zárójelben megadjuk annak a leckének a számát, amelyben a szó először előfordul. Két különböző jelentés esetén két zárójelet találsz. A rendhagyó igéket csillaggal* jelöltük.

Figyelem: sok német szónak több jelentése is van, mint amennyi itt szerepel. Ezeket nyomtatott szótárakban lehet megtalálni.

jdn. = valakit (tárgyeset); jdm. = valakinek (részes eset); vki = valaki

A

abbiegen* — elkanyarodik (4c)
der Abend, -e — este (1a)
das Abendessen,- — vacsora (3a)
aber — de, hiszen (1b), (5b)
die Abfahrt,-en — indulás (7c)
das Abitur — *német érettségi vizsga, egyben egyetemi felvételi is (5c)*
ablegen — letesz, levetkőzik (2a)
abschneiden — levág (5a)
die Abteilung,-en — részleg, osztály (9a)
die Abwechslung,-en — változatosság (9a)
die Abzweigung,-en — elágazás, útleágazás (4c)
acht — nyolc (1c)
Acht geben — vigyáz (6c)
aggressiv — agresszív (8c)
die Ahnung,-en — elképzelés (3c)
der Akzent,-e — akcentus (2c)
albern — idétlen (6c)
der Alkohol — szeszesital, alkohol (3a)
alle — mindenki, mindnyájan (6a)
alles — minden (2b)
als — mint (5c), amikor (6b)
also — mint (5c), amikor (6b)
alt — öreg, régi (1b)
die Altbauwohnung,- en — lakás régi építésű házban (8b)
das Altglas — használt üveg (2a)
altmodisch — régimódi (8a)
das Amerika — Amerika (2c)
die Ampel,-n — jelzőlámpa (4c)
an — -ra,-re; -on,-en,-ön; -nál,-nél; mellett (1a)
anbieten* — kínál (3a)
andere — másik (5c)
das Angebot,-e — ajánlat (7c)
anfangs — eleinte, kezdetben (7a)
angenehm — kellemes (1c)
angestellt sein — alkalmazott (9a)
die Angst, Ängste — félelem, aggodalom (2b)
angucken — megnéz (5a)
ankommen*— megérkezik (4a)
die Ankunft, Ankünfte — érkezés (7c)
der Anlass, Anlässe — alkalom (9c)
die Anmeldung,-en — bejelentkezés (8a)
der Anruf,-e — telefonhívás (7c)
anrufen* — felhív (4a)
anschaffen — vesz, beszerez (4a)
anschauen — megnéz (6b)
anstatt — helyett (8a)
anstellen — elkövet (vmi rosszat) (5c)
anstoßen* — koccint (7b)
anstoßen* auf — koccint/iszik vmire (7b)
der Antrag, Anträge — kérelem, kérvény (8a)
antworten — válaszol (3b)
die Anzeige, -n — hirdetés (7c)
die Apotheke,-n — gyógyszertár (6a)
der Appetit — étvágy
der April — április (7a)
die Arbeit, -en — munka (5b)
arbeiten — dolgozik (3a)
der Arbeitgeber,- — munkaadó (9a)
der Arbeitnehmer,- — munkavállaló, alkalmazott (férfi) (9a)
die Arbeitnehmerin,-nen — munkavállaló, alkalmazott (nő) (9a)
arbeitslos — munkanélküli (9a)
der Arbeitsvertrag,-verträge — munkaszerződés(9a)
arm — szegény (5c)
der Artikel,- — áru (4a)
der Arzt, Ärzte — orvos (férfi) (5b)
die Ärztin,-nen — doktornő (5b)
atmen — sóhajt, lélegzik (5b)
auch — is (1b)
auf — on,-en,-ön; -ra, -re (1a)
die Aufenthaltsgenehmigung,-en — tartózkodási engedély (8a)
auf keinen Fall — semmi esetre sem
sich aufregen — felizgatja magát (6a)
aufweisen* — (fel)mutat (4a)
auf Wiedersehen — viszontlátásra (1a)
der August — augusztus (7a)
aus — -ból, -ből (2c)

die Ausfahrt,-en — kijárat (autópályáról) (4c)
ausfüllen — kitölt (8a)
ausgeben* — kiad, költ (7a)
ausgehen* — elmegy vhova, kimozdul (9b)
ausgezeichnet — kitűnő (9a)
die Aushilfe,-n — kisegítő, helyettes (9a)
aussehen* — kinéz (6a)
außerdem — ezenkívül (8a)
außerhalb — kint, kívül (8a)
der Aussichtsturm,-türme — kilátótorony (3b)
jdn. nicht ausstehen können — ki nem állhat vkit (6b)
aussteigen* — kiszáll (6b)
ausstellen — kiállít (8a)
das Auto,-s — autó, személygépkocsi (6b)
die Autobahn,-en — autópálya(4c)
automatisch — automatikus(an) (4c)

B

der Bäcker,- — pék (6c)
die Bäckerei,-en — pékség (6a)
das Bad, Bäder — fürdőszoba (2a)
der Badeanzug,-anzüge — fürdőruha (4b)
die Badehose,-n — fürdőnadrág (4b)
die Badewanne,-n — fürdőkád (2a)
die Bahn,-en — vasút (7c)
der Bahnhof,-höfe — pályaudvar, vasútállomás (4c)
der Bahnsteig,-e — vágány (1a)
der Balkon,-e — erkély (8b)
der Bär,-en — medve (8a)
die Bank, Banken — bank (2b)
die Bank, Bänke — pad (6a)
das Bargeld — készpénz (2b)
bargeldlos — készpénzmentes (2b)
bayrisch — bajor (6b)
beachten — figyel(embe vesz) (3c)
der Beamte,-n — köztisztviselő (8a)
der Becher,- — pohár (6c)
bedeuten — jelent (3b)
die Bedienung,-en — kiszolgálás (7b)
sich beeilen — siet (9b)
sich begegnen — találkozik (3b)
behalten* — tart (3c)
jdm. behilflich sein — segítőkész (5a)
bei — -nál, -nél, mellett (1a, 3b)
beibringen* — megtanít (2c)
beide — mindketten (4b)
beige — drapp (8c)
das Bein,-e — láb (6a)
das Beispiel,-e — példa
zum Beispiel — például
bekommen* — kap (7a)
belegen — felvesz (tantárgyat) (9b)
belegte Brote — szendvics (3a)
benötigen — szüksége van (8a)
benutzen — használ (8a)
bereuen — megbán (7a)
berichten — értesít, jelent (6a)
der Beruf,-e — foglalkozás, hivatás (9a)
berufstätig — dolgozó (8b)
beruhigen — megnyugtat (5c)
besonders — különösen (3b)
besprechen* — megbeszél (3a)
besser — jobb (5c)
sich bessern — megjavul, jó útra tér (8c)
das Besteck,-e — evőeszköz (3c)
bestellen — rendel (4a)
die Bestellung,-en — rendelés (4a)
bestimmt — biztosan (5c)
der Besuch,-e — látogatás (3c)
besuchen — meglátogat (5b)
der Betrag, Beträge — összeg, mennyiség (2b)
das Bett,-en — ágy (2a)
bevor — mielőtt, előtt (6b)
bevorzugen — előnyben részesít (5c)
die Bewegung, -en — mozgás, mozdulat (4b)
sich bewerben* — megpályáz (9a)
die Bewerbung,-en — pályázat (9a)
bezahlen — fizet (9a)
beziehen* — beköltözik (8b)
die Beziehung,-en — kapcsolat (8b)
Beziehungen haben — vannak kapcsolatai (8b)
die Bibel — Biblia (4b)
das Bier — sör (3a)
bieten* — kínál (9a)
billig —olcsó (7c)
der Biomüll — szerves hulladék (2a)
bis — -ig (2a)
bisschen — kicsit (2c)
bitte — kérem, legyen/légy szíves (2a)
blau — kék (8c)
blind — vak (5c)
blinder Passagier — potyautas
der Blumenladen,-läden — virágüzlet, virágbolt (6a)
die Bluse,-en — blúz (1b)
das Blut — vér (5b)
Blut abnehmen — vért vesz (5b)
das Boot,-e — csónak (4b)

böse — mérges, haragos (6c)
brauchen — szüksége van (1b)
braun — barna (6c)
das Brett,-er — deszka (4a)
der Brief,-e — levél (1a)
die Briefmarke,-n — bélyeg (6a)
bringen* — hoz, visz (2b)
das Brot,-e — kenyér (3a)
die Brücke,-n — híd (4c)
der Bruder, Brüder — fiútestvér, báty, öcs (9c)
das Buch, Bücher — könyv (9c)
die Buchhandlung,-en — könyvesbolt (6a)
die Bundesrepublik Deutschland — Németországi Szövetségi Köztársaság (2c)
die Bundesstraße,-n — elsőrendű főútvonal (4c)
bunt — tarka, színes (8c)
die Burg,-en — vár (3b)
der Bus, Busse — autóbusz (7c)
der Busen,- — mell (7c)
die Bushaltestelle,-n — buszmegálló (4c)
die Buße,-n — bírság, pénzbüntetés (7c)
die Butter — vaj (3a)

C

CD-Laden,-läden — CD-/lemezbolt (6a)
die Chance,-n — esély (9a)
chemisch — vegyi, kémiai (7a)
die Chiffre,-n — szám *(hirdetéskor)* (8b)
die Couch,-s — dívány (8c)

D

da — itt, ott (1b)
dafür — amellett, azért (5c)
die Damenabteilung,-en — nőiruha-osztály (1b)
der Dank — köszönet (1a)
danken — megköszön (1c)
dann — azután, majd (3c)
daran denken*— gondol rá (5b)
darauf anstoßen* — koccint rá (7b)
darüber — annak, neki, fölötte (7b)
das — a/az (névelő, semlegesnem) (1a)
dass — hogy (1a)
das Datum — dátum (2b)
der Daumen,- — hüvelykujj (5a)
dein — tied, a te ...d (3a)
denkbar — elképzelhető (9a)
denken* — gondol (5b)
denn — mert, mivel (3a)
der — a/az (névelő, hímnem) (1b)
Deutsch — német (2c)
der/die Deutsche — német férfi/nő (2c)
der Dezember — december (7a)
der Dialekt,-e — nyelvjárás (6b)
dich — téged, magadat (2a)
dick — vastag, kövér (9b)
die — a, az (névelő nőnem) (1b)
der Dienstag,-e — kedd (1a)
dienstags — keddenként (9b)
diese/r/s — ez (1b)
dir — neked, számodra (2c)
direkt — közvetlen(ül), pont (6a), kifejezetten (6b)
doch —de igen, hiszen, ám (1b)
das Dokument,-e — okmány, dokumentum (7c)
der Dom — dóm, székesegyház (3b)
der Donnerstag,-e — csütörtök (1a)
das Doppelzimmer,- — kétágyas szoba (3b)
dort — ott (2a)
dritt — harmadik (9b)
die Drogerie,-n — drogéria (6a)
drohen — fenyeget (5c)
drucken — nyomtat (4b)
du — te (1a)
Du Ärmster — te szegény (5c)
dumm — buta, hülye (6c)
dunkel — sötét (5c)
durch — át, keresztül (2a)
durchaus — teljesen, nagyonis (9a)
der Durchfall — hasmenés (5b)
durchgehen* — keresztülmegy (7c)
dürfen — szabad (1c)
die Dusche,-n — zuhany (2a)
das Duschen — zuhanyozás (2a)
duzen — tegez (1c)

E

das Ehepaar,-e — házaspár (8b)
ehrlich — komolyan, őszintén (6c)
das Ei,-er — tojás (3a)
eigentlich — tulajdonképpen (6b)
der Eigentümer,- — tulajdonos (8b)
die Eigentümerin,-nen — tulajdonos (nő) (8b)
die Eigentumswohnung,-en — öröklakás (8b)
ein — egy (1b)
die Einbauküche, -n — beépített konyha (2a)
einfach — egyszerű(en) (1c)
einige — néhány (6c)
einkaufen — bevásárol (6a)
der Einkaufsbummel,- — bevásárlótúra (6a)
die Einladung,-en — meghívás (1c)

einreisen — beutazik (8a)
das Einwohnermeldeamt, -ämter — bejelentkezési hivatal (8a)
der Einzug — beköltözés (9c)
der Elefant,-en — elefánt (8a)
die Eltern — szülők (5c)
der Empfänger,- — kedvezményezett (2b)
die Empfängerin,-nen — kedvezményezett (nő) (2b)
empfehlen* — javasol (4b)
das Ende — vég (7a)
eng — szűk (1b)
das England — Anglia (2c)
der Engländer,- — angol (2c)
englisch — angol (2c)
das Enkelkind,-er — unoka (9c)
entführen — elrabol (6a)
das Entgegenkommen — előzékenység (4a)
entlang — mentén, mellett (4c)
sich entscheiden* für — választ, mellette dönt (5c)
die Entscheidung,-en — döntés (5c)
die Entschuldigung,-en — bocsánatkérés
Entschuldigung, ... — elnézést (1c)
Entschuldigung ! — Bocsánat! (2c)
er — ő (fiú) (1a)
erbauen — felépít (6b)
das Erdgeschoss,-e — földszint (8b)
die Erfahrung,-en — gyakorlat, tapasztalat (9a)
sich erholen — kipiheni magát, felépül (5b)
erklären — (meg)magyaráz (3c)
sich erkundigen — érdeklődik (7c)
erlauben — megenged (2a)
erledigen — elintéz (7a)
ernst nehmen* — komolyan vesz (6a)
eröffnen — nyit (2b)
erscheinen* — megjelenik (9c)
erschrecken — megijeszt (2c)
ersehen* — lát (vmiből vmit) (9a)
erst — először, előbb (3a)
erste/r/s — első (4b)
erstens — először is (9b)
die Erteilung,-en — adományozás (8a)
erwischen — elér, elkap (9b)
erzählen — (el)mesél (5a)
es — az (szem. névmás, semlegesnem) (1a)
die Espe,-n — nyárfa (6c)
essen* — eszik (1c)
das Essen,- — étel, ennivaló (3c)
der Essig — ecet (3c)
etwas — valami (3a,4a)
die EU (Europäische Union) — EU (Európai Unió) (8a)
euch — ti, titeket (2a)
der Euro — euró (7a)
euer — tiétek, a ti ... (5b)
e.V. (eingetragener Verein) — bejegyzett egyesület (4b)

F

fad — ízetlen (3c)
fahren* — utazik, vezet (1c, 4b)
die Fahrkarte,-n — menetjegy (7c)
der Fahrkartenschalter,- — jegypénztár (7c)
das Fahrrad,-räder — kerékpár, bicikli (4b)
die Fahrt,-en — utazás, út (7c)
der Fall, Fälle — eset (5c)
falsch — nem jó, rossz (4a)
die Familie,-n — család (2c)
der Familienstand — családi állapot (8a)
fantastisch — fantasztikus (5a)
die Farbe,-n — szín (8c)
fast — majdnem (4c)
das Faxgerät,-e — fax készülék (4a)
der Februar — február (7a)
fehlen — hiányzik (3b)
der Fehler,- — hiba (7c)
feiern — ünnepel (9b)
das Fenster,- — ablak (8c)
die Ferien — szünet, szünidő (7a)
der Ferientermin — szünidő (7a)
das Fernsehen — televízió (6a)
die Fernsehzeitschrift — TV-műsorújság (6a)
das Fest,-e — ünnep (9b)
fest angestellt — állásban van (9a)
fett — kövér (9b)
das Fieber — láz (5b)
finden* — gondol (3c), talál (5a)
der Fisch,-e — hal (3a)
die Flasche,-n — üveg (8c)
FKK (Freikörperkultur) — nudizmus (6c)
das Fleischfondue,-s — húsfondü (7b)
die Flöte,-n — fuvola (4b)
der Flug, Flüge — repülés (8c)
der Fluss, Flüsse — folyó (3b)
folgend — alábbi, következő (4a)
die Formulierung,-en — megfogalmazás (8a)
die Forschung,-en — kutatás (9a)
die Forschungsabteilung,-en — kutatási részleg (9a)

das Foto,-s — fénykép (6a
die Frage,-n —kérdés (6b)
eine Frage stellen — feltenni egy kérdést (8a)
in Frage kommen* — szóba jön (8b)
fragen — kérdez (6b)
fragen nach — kérdezősködik vmi felől (4c)
die Frau,-en — nő, feleség (1c)
das Fräulein,-s — kisasszony (7b)
frei — szabad (9b)
das Freibad, -bäder — szabadtéri uszoda (4b)
der Freitag,-e — péntek (1a)
die Freizeit — szabad idő (4b)
das Fremdenverkehrsamt,-ämter — idegenforgalmi hivatal (3b)
sich freuen — örül (1a)
sich freuen über + A — örül vminek (7b)
sich freuen auf — előre örül vminek (7b)
der Freund,-e — barát (9a)
die Freundschaft,-en — barátság(6b)
der Frühling — tavasz (7a)
das Frühstück,-e — reggeli (3a)
führen — vezet (3b)
der Fünfer,- — ötös osztályzat *(rossz jegy)* (5c)
die Funktion,-en — funkció, szerep (7c)
für — -ért (1a)

G

die Gabel,-n — villa (3c)
ganz — eléggé, meglehetősen (2b), egész (8b)
ganz oft — elég gyakran (2b)
die Garderobe,-n — gardróbszekrény (2a)
der Gast, Gäste — vendég (6c)
die Gaststätte,-n — vendéglő (4c)
geben* — ad (1c)
die Gebühr,-en — díj, jutalék (8b)
der Geburtsort — születési hely (8a)
der Geburtstag,-e — születésnap (8a)
gedruckt — nyomtatott (4b)
geeignet — megfelelő, alkalmas (9c)
gefährlich — veszélyes (3b)
gefallen* — tetszik (3b)
das Geflügel — szárnyas (3a)
das Gefühl,-e — érzés (6b)
gegen — ellen (2a)
das Gehalt, Gehälter — fizetés (9a)
gehen* — megy (1b)
gehören — tartozik vkihez, vkié (3b)
die Geige,-n — hegedű (4b)
gelb — sárga (8c)
das Geld — pénz (2b)
der Geldbeutel,- — pénztárca (8c)
gemischt — vegyes (3a)
das Gemüse — zöldség (6a)
gemütlich — otthonos, kényelmes (2a)
die Gemütlichkeit — otthonosság (8c)
gerade — éppen (3a)
geradeaus — egyenesen előre (4c)
das Geräusch,-e — zaj (5c)
gerne — szívesen (1a)
der Geruch, Gerüche — szaglás (9c)
der Geruchssinn — szaglóérzék (5a)
der Geschäftsmann,- männer — üzletember (9b)
das Geschenk,-e — ajándék (7c)
die Geschichte,-n — történet (5a)
geschieden — elvált (8a)
das Geschirr — edény (3c)
der Geschmack, Geschmäcker — ízlés (8c)
gestern — tegnap (6c)
gesund — egészséges (5c)
getrennt — külön (élő) (7b)
das Gewürz,-e — fűszer (3c)
das Girokonto,-s — folyószámla (2b)
die Gitarre,-n — gitár (4b)
das Glas, Gläser — pohár (3c)
glauben — hisz (3b)
gleich — mindjárt (2b), rögtön (3c)
das Gleis,-e — vágány (7c)
das Glück — szerencse, boldogság (9c)
der Gott, Götter — Isten
Gott sei Dank — hála Istennek (5b)
um Gottes willen! — szent Isten! (5c)
der Grad,-e — fok (6c)
grau — szürke (8c)
die Grenze,-n — határ (2c)
(das) Griechenland — Görögország (2c)
groß — nagy (5c)
die Größe,-n — méret (1b)
die Großmutter,-mütter — nagymama (9c)
der Großvater,-väter — nagyapa (9c)
grün — zöld (8c)
der Gruß, Grüße — üdvözlet (4c)
gültig — érvényes (8a)
günstig — olcsó, kedvező (7c)
gut — jó, rendben (1a)
guten Abend — jó estét (1a)
guten Morgen — jó reggelt (1a)
guten Tag — jó napot (1a)
guten Appetit! — jó étvágyat! (3a)
die Gutschrift,-en — jóváírás (4a)

H

haben* — van (vmije) (2a)
der Hafen, Häfen — kikötő (4c)
halb — fél (3a)
hallo — szia, halló (2b)
das Halsweh — torokfájás (5b)
hängen* — felakaszt, lóg (8c)
der Hass — utálat (6b)
hassen — utál, gyűlöl (6b)
häufig — gyakran (6b)
die Hauptsache — fődolog, a fő (dolog) (2a)
das Haus, Häuser — ház
nach Hause — haza (5c)
das Haustier,-e — háziállat (8b)
heiraten — megházasodik (9c)
heiß — forró (5c)
heißen* — hívják (1c)
helfen* — segít (1c)
das Hemd,-en — ing (1b)
her — ide (7b)
der Herbst —ősz (7a)
hereinkommen* — bejön (5b)
herkommen* — idejön (7b)
der Herr,-en — úr (1a)
die Herrenabteilung,-en — férfiruha-osztály (1b)
herumliegen* — szanaszét hever (8c)
hervorragen — kitűnik (9c)
hervorragend — kitűnő, kiváló (9c)
herzlich — meleg, szívélyes, szíves (1c)
heute — ma (1c)
die Hexe,-n — boszorkány (5a)
hier — itt, ide (1a)
hiermit — ezennel (9a)
die Hilfe,-n — segítség (5a)
die Hin -und Rückfahrkarte,-n — retúrjegy (7c)
hin — oda (7b)
hinein — be (4a)
hinter — mögött; mögé (4c)
hinunter — le (3c)
das Hobby,-s — hobbi (4b)
hoch — magas (5c)
hoffentlich — remélhetőleg (7a)
holen — hoz (6c)
(das) Holland — Hollandia (2c)
der Holländer,- — holland (férfi) (2c)
hören — hall (5c)
hören von — hall vmiről (5a)
die Hose,-n — nadrág (1b)
das Hotel,-s — szálloda, hotel (3b)
der Hügel,- — domb (3b)
der Hunger — éhség (4b)
der Husten — köhögés (5b)

I

ich — én (1a)
die Idee,-n — ötlet (4b)
ihm — neki (f) (részes eset) (3c)
ihn — őt (f) (tárgyeset) (3c)
Ihr — öné, magáé (1a)
ihr — ti (1a), neki (n) (3c), övé (n) (5b)
immer — mindig (3a)
in — ban,-ben; -ba, -be (2a), (6b)
in dem Fall — ebben az esetben (8a)
die Industrie,-n — ipar (3b)
die Information,-en — információ (3b)
inklusive — beleértve (7c)
die Innenstadt, -städte — belváros (4c)
innerhalb — belül (8a)
interessant — érdekes (7c)
sich interessieren für — érdeklődni vmi iránt (8b)
das Internat,-e — internátus, bentlakásos iskola (5c)
italienisch — olasz (2c)

J

ja — igen (5b); *módosítószó* (5c)
die Jacke,-n — dzseki, kardigán (1b)
das Jahr,-e — év (1b)
das Jahrhundert,-e — évszázad (6b)
der Januar — január (7a)
die Jeans,- — farmer (1b)
jede/r/s — minden (6c)
jemand — valaki (2b)
jetzt — most (2b)
der Juli — július (7a)
der Juni — június (7a)

K

der Kaffee,-s — kávé (3a)
die Kaffeefahrt,-en — olcsó buszút termékbemutatóval (7c)
das Kalbfleisch — borjúhús (3a)
kalt — hideg (6c)
die Kaltmiete,-n — lakbér fűtés nélkül (8b)
die Karte,-n — jegy (7c)
kaufen — vesz, vásárol (4b)
die Kaution — kaució, óvadék (8b)
Keine Ahnung! — Fogalmam sincs! (3c)
Keine Angst! — Ne aggódj! (2b)

kein/e/r — nem, semmi (1b)
Keine Ursache — nincs mit (4a)
kennen* — tud, ismer (2b)
kennen lernen — megismer(kedik) (1c)
das Kind,-er — gyerek (1b)
das Kino,-s — mozi (4b)
der Kiosk,-e — újságos stand (6a)
die Kirche,-n — templom (3b)
die Kiste,-n — láda, doboz (9c)
die Klage,-n — panasz (9c)
die Klasse,-n — osztály (7c)
das Kleid,-er — ruha (1b)
die Kleidung,-en — ruhanemű (1b)
klein — kicsi, kis (5c
klingeln — csöng, csörög (9b)
klingen* — hangzik (7c)
das Klo,-s — WC (2a)
der Knoblauch — fokhagyma (5a)
kochen — főz (1a)
kochend — forrásban lévő, fővő (9c)
der Koffer,- — bőrönd (1b)
komisch — furcsa (8a)
kommen* — jön (1a), eljut (7c)
kompliziert — komplikált, bonyolult (7c)
können* — tud, képes (2c)
der Kontoauszug,-auszüge — számlakivonat (8a)
der Kontoinhaber,- — számlatulajdonos (2b)
die Kontonummer,-n — számlaszám (2b)
kosten — kerül (1b)
krank — beteg (5b)
das Krankenhaus,-häuser — kórház (5b)
die Krankenschwester,-n — nővér (5b)
der Kredit,-e — hitel (2b)
der Kreislauf,-läufe — keringés (5b)
kreuz und quer — szanaszét (8c)
die Kreuzung,-en — kereszteződés (4c)
die Küche,-n — konyha (2a)
die Kundennummer,-n — vevőkód (4a)
der Kunststoff,-e — műanyag (2a)
der Kuss, Küsse — csók, puszi
sich einen Kuss geben — csókot/puszit ad egymásnak 7b)
küssen — (meg)csókol/puszil (5a)

L

die Lampe,-n — lámpa (8c)
das Lampenfieber — lámpaláz (7a)
das Land, Länder — ország, vidék (3b)
die Landkarte — térkép (7b)
die Landschaft,-en — táj (3b)
lassen* — hagy (9a)
der Lebenslauf, - läufe — önéletrajz (9a)
das Lebensmittelgeschäft,-e — élelmiszerbolt (4c)
lecker — finom, jóízű (7b)
ledig — hajadon/nőtlen (8a)
legen — fektet, tesz (8c)
Lehrerin — tanárnő (7c)
jdn. leiden können — kedvel, bír vkit (6b)
leider — sajnos (1a)
Leid tun — sajnál (5a)
leihen* — kölcsönad (4b)
leise — halk, csendes (5c)
lernen — tanul (2c)
lesen* — olvas (2a)
letzte/r/s — utolsó (3c)
das Lichtbild,-er — fénykép (8a)
liebe Grüße — üdvözlet (2c)
die Liebe — szeretet, szerelem (6b)
lieben — szeret (6b)
das Liebespärchen,- — szerelmespár (9b)
am liebsten — legszívesebben (4b)
der Liebling,-e — kedvenc, kedves (7c)
lieferbar — szállítható, elérhető (9a)
die Lieferfrist,-en — szállítási határidő (4a)
liefern — szállít (4a)
der Lieferschein,-e — szállítólevél (2b)
die Lieferung,-en — szállítás (2b)
liegen* — hazudik (2c)
lila — lila (8c)
links — balra (4c)
der Löffel,- — kanál (3c)
der Lohn, Löhne — (munka)bér (9a)
das Lokal,-e — kocsma, bár (4c)
die Lösung,-en — megoldás (5c)
der Löwe,-n — oroszlán (4c, 8a)
die Lust — kedv (4b)
das Luxusappartement,-s — luxuslakosztály, apartment (2a)

M

machen — csinál, tesz (1a)
das Mädchen,- — lány (5a)
der Mai — május (7a)
die Maklerin,-innen — ingatlanügynök (nő) (8b)
die Maklergebühr,-en — ingatlanügynök jutaléka (8b)
mal — csak *(nyomatékosítószó)* (3a)
das Mal,-e — alkalom (7b)
viermal — négyszer (7b)

die Mama,-s — mama (4c)
man — „az ember" (1c)
manche/r/s — némelyik (6c)
der Mangel, Mängel — hiba, hiány (4a)
der Mann, Männer — férfi (1c)
der Markt, Märkte — piac (6a)
die Marmelade,-n — lekvár (3a)
der März — március (7a)
die Masern — kanyaró (7c)
das Maß,-e — mérték (7c)
die Masse,-n — tömeg, massza (7c)
das Massivholz,-hölzer — keményfa (4a)
die Maus, Mäuse — egér (6c)
mehr — több (1b)
mehrere — több, különböző (6c)
das Mehrfamilienhaus,-häuser — társasház (8b)
mein,e — enyém (1c)
meinen — gondol vmire (4a), vél (7a)
die Meinung,-en — vélemény (6c)
der Mensch,-en — ember (6c)
das Messer,- — kés (3c)
der Meter,- — méter (4a)
die Metzgerei — hentes (6a)
mich — engem (tárgyeset) (1a)
die Miete,-n — lakbér, bérleti díj (7a)
mieten — bérel (4b)
der Mieter,- — bérlő (férfi) (8b)
Mieterin,-nen — bérlő (nő) (8b)
die Milch — tej (3a)
das Mineralwasser,- — ásványvíz (3a)
die Minute,-n — perc (9b)
mir — nekem (részes eset) (1c)
das Missverständnis,-se — félreértés (4a)
mit — -val, -vel (1a)
der Mitarbeiter,- — munkatárs, dolgozó (9a)
miteinander — egymással, együtt (9c)
die Mitfahrzentrale,-n — autós útitárs szervező ügynökség, teleautó (7c)
das Mitglied,-er — tag (4b)
mitkommen* — eljön/elmegy vkivel (4a)
mitschreiben* — leír (4c)
das Mittagessen,- — ebéd (3a)
mittags — ebédkor, ebédidőben (3a)
die Mitternacht — éjfél (9b)
um Mitternacht — éjfélkor (9b)
der Mittwoch,-e — szerda (1a)
möbliert — bútorozott (8b)
möchten — szeretne (1c)
die Modenschau,-en — divatbemutató (1b)
mögen* — kedvel, szeret (1c)
die Möglichkeit,-en — lehetőség (7c)
der Moment,-e — pillanat (6a)
der Monat,-e — hónap (7a)
monatlich — havi, havonta (8a)
die Monatsmiete,-n — havi bérleti díj (8b)
der Montag,-e — hétfő (1a)
montags — hétfőnként (9b)
der Morgen — reggel (1a)
der Mückenstich,-e — szúnyogcsípés (5a)
müde — fáradt, álmos (4c)
die Mühe,-n — fáradság, vesződség (6b)
der Müll — szemét (2a)
der Mund, Münder — száj (3c)
das Münster,- — székesegyház (6b)
das Museum, Museen — múzeum (3b)
die Musik — zene (4b)
das Müsli,-s — müzli (3a)
die Muße — szabad idő (7c)
müssen* — kell, muszáj (3a)
das Muster,- — minta (4b)
die Mutter, Mütter — anya (1b)
die Muttersprache,-n — anyanyelv (2c)

N

nach — után (2b), felé, -ba,-be (3b)
nachbestellen — utánrendel (4a)
nachdem — miután (6b)
der Nachmieter,- — következő bérlő (8b)
der Nachmittag,-e — délután (9b)
der Nachname,-n — vezetéknév (8a)
die Nachrichten — hírek (9b)
nachschauen — utánanéz, ellenőriz (5c)
nächste/r/s — következő (4c)
nachts — éjszakánként (8c)
der Nachweis, -e — igazolás (8a)
nackt — meztelen (6c)
nah — közel (5c)
der Name,-n — név (1c)
namens — nevű (4c)
die Natur — természet (7c)
natürlich — persze, természetesen (4a)
der Nebel,- — köd (6c)
nebelig — ködös (6c)
neben — mellett (4c)
der Neffe,-n — unokaöcs (1c)
nehmen* — vesz, fog (3a)
nein — nem (2a)
nett — kedves (6b)
neu — új (9c)
nicht wahr? — ugye?, nem igaz? (8b)

nicht — semmi (1a)
nichts — nothing (1a)
nie — soha (6b)
noch — még (2b)
nochmal — újra, még egyszer (4c)
nördlich von — északra vmitől (3b)
die Note,-n — osztályzat, jegy (5c)
der November — november (7a)
die Nummer,-n — szám (7a)
nur — csak (2b)

O

ob — vajon ...-e (6b)
der Ober,- — pincér, „főúr" (7b)
der Oberkörper,- — felsőtest (5b)
das Obst — gyümölcs (6a)
obwohl — bár, noha (5b)
oder — vagy (4b)
offiziell — hivatalos (7b)
oft — gyakran (2b)
ohne — nélkül (2a)
oje! — ajaj! (4a)
der Oktober — október (7a)
das Öl,-e — olaj (3c)
die Oma,-s — nagyi (9c)
der Onkel,- — nagybácsi (9c)
der Opa,-s — nagypapa (9c)
der Optimist,-en — optimista (7a)
orange — narancsszín (8c)
orangefarben — narancssárga (8c)
der Ort,-e — hely (4c)
die Osterferien — húsvéti szünet (7a)
(das) Ostern — húsvét (7a)

P

ein paar — egy pár, néhány (3b)
die Panik — pánik (4c)
die Partie,-n — parti (7a)
der Partner,- — partner, társ (8b)
der Pass, Pässe — útlevél (8a)
der Passagier,-e — utas (5c)
passen — illik, passzol, jó (9c)
passend — illő, megfelelő (9c)
die Pension,-en — panzió (3b)
das Personal — személyzet (9a)
die Person,-en — személy (5b)
persönlich — személyesen (9a)
der Pfeffer — bors (3c)
der Pfennig,-e —fillér (német váltópénz volt) (7a)
das Pferd,-e — ló (8c)
(das) Pfingsten — pünkösd(7a)
die Pfingstferien — pünkösdi szünet (7a)
der Pfirsich,-e — őszibarack (8c)
der Pflug, Pflüge — eke (8c)
die Philosophie,-n — filozófia (9c)
die Pizzeria, Pizzerien — pizzéria, pizzázó (9b)
planen — tervez (9a)
der Plattenladen,-läden — lemezbolt (6a)
die Platzreservierung,-en — helyfoglalás (7c)
plötzlich — hirtelen (5a)
die Politik — politika (7c)
die Polizei — rendőrség (5c)
polnisch — lengyel (2c)
die Post — posta (9c)
das Poster,- — poszter, plakát (8c)
die Postleitzahl,-en — irányítószám (8a)
praktisch — praktikus (2a)
der Prinz,-en — herceg (5a)
privat — magán (5b)
pro — per (7a)
die Probezeit,-en — próbaidő (9a)
probieren — próbál (3c)
das Problem,-e — gond, probléma (2b)
das Projekt,-e— projekt (9a)
Prost! — Egészségedre! (3a)
der Psychiater,- — pszichiáter (8c)
psychisch — pszichikai, lelki (8c)
der Psychologe,-en— pszichológus (8c)
der Pullover,- — pulóver (1b)
der Punkt,-e — pont (2a)
Punkt sieben — pont hétkor (9b)
die Putzfrau,-en — takarítónő (5b)

Q

das Quadrat,-e — négyzet (8c)
der Quadratmeter,- — négyzetméter (8b)
der Quark — turó (8c)
der Quatsch — butaság (8b)
die Quelle,-n — forrás (8c)
quer — keresztbe, átlós
die Quittung,-en — nyugta (2b)

R

der Radar,-s — radar (3b)
raten* — tanácsol (3b)
der Raum, Räume — szoba, helyiség, tér, térség (7a)
die Rechnung,-en — számla (2b)
die Rechnungsnummer,-n — számlaszám (4a)
Recht haben* — igaza van (4a)

rechts — jobbra (4c)
reden — beszél (6c)
das Regal,-e — polc (8c)
der Regen — eső (6c)
regnen — esik (6c)
reichen — elég (8a)
das Reihenhaus,-häuser — sorház (8b)
die Reise,-n — utazás, út (7c)
das Reiseangebot,-e — utazási ajánlat (7c)
reklamieren — reklamál (4a)
reparieren — javít (9a)
reservieren — foglal (7b)
restlich — maradék, többi (4a)
der Rhein — Rajna (1c)
richtig — igaz(i), helyes (6b)
die Richtung,-en — irány (4c)
riechen* — szagol (3c)
riechen an* — megszagol (3c)
riechen nach* — ... szaga van (7b)
riesig — óriási (5a)
das Rindfleisch — marhahús (3a)
der Rock, Röcke — szoknya (1b)
die Rose,-n — rózsa (9c)
rot — piros (8c)
der Rücken — hát (5b)
die Rückfahrkarte — retúr jegy (7c)
das Ruderboot,-e — evezős csónak (4b)
rudern — evez (4b)
rufen* — hív (4a)
die Ruhe — nyugalom (5b)
russisch — orosz (2c)

S

die Sache,-n — dolog, holmi (1b)
(das) Sachsen — Szászország (2c)
sächsisch — szász (6b)
der Saft, Säfte — lé (3a)
die Sage,-n — monda, legenda (3b)
sagen — mond (1c)
der Salat,-e — saláta (3a)
das Salz — só (3c,9c)
salzig — sós (3c)
der Samstag — szombat (1a)
sauer — savanyú (3c)
scharf — csípős (3c)
das Schätzchen,- — édesem, szívem (5a)
schauen — néz (6a)
scheinen* — süt (a nap) (6c)
schenken — ajándékoz (9c)
die Schere — olló (5a)
das Schiff,-e — hajó (6a)
schimpfen — szid (5b)
das Schlafzimmer,- — hálószoba (2a)
schlecht — rossz, vacak (5a)
schließlich — végül, elvégre (1b)
schlimm — rossz (5a)
das Schloss, Schlösser — kastély (3b)
schlucken — nyel (3c)
schmecken — ízlik (3a)
schmecken nach — ... ízű (7b)
der Schmerz,-en — fájdalom (5b)
der Schnee — hó (6c)
der Schneider,- — szabó (5a)
schneien — havazik (6c)
schnell — gyors (4c)
schon einmal — egyszer már (3c)
schon — már (4a)
schön — szép (3b)
schonen — kímél (5b)
der Schrank, Schränke — szekrény (8c)
die Schraube,-n — csavar (4a)
schrecklich — szörnyű (2c)
schreiben* — ír (6a)
der Schreibtisch,-e — íróasztal (8c)
das Schreibwarengeschäft,-e — papírbolt (6a)
die Schreinerei,-en — asztalos műhely (4a)
schriftlich — írásbeli (4a)
schuld sein* an — felelős vmiért, oka vminek (9c)
die Schule,-n — iskola (2c)
die Schüssel,-n — tál (3c)
schwäbisch — sváb (6b)
schwach — gyenge (5b)
der Schwager, - — sógor (9c)
die Schwägerin,-nen — sógornő (9c)
schwarz — fekete (8c)
das Schweinefleisch — disznóhús (3a)
die Schweiz — Svájc (6b)
das Schweizerdeutsch — svájci német (6b)
schwer — nehéz (5b)
die Schwester,-n — lánytestvér (9c)
die Schwiegermutter,-mütter — anyós (9c)
der Schwiegervater,-väter — após (9c)
schwimmen* — úszik (4b)
sehen* — lát (3b)
die Sehenswürdigkeit,-en — látnivaló (3b)
sehr — nagyon (1a)
sein — van (1b), övé (hím-, semlegesnem) (2c)
seit — óta (4c)
seitdem — azóta (6b)
die Sekunde,-n — másodperc (9b)

selbstverständlich — magától értetődő/ értetődik (5c)
das Seminar,-e — szeminárium (9b)
die Sensation,-en — szenzáció (6a)
der September — szeptember (7a)
der Sessel,- — fotel, karosszék (8c)
der Sex — szex (6c)
sich — magát (4c)
sicher — biztos (4a), biztonságos (8c)
sicherlich — biztosan (7a)
sie — ő, őt (nőnem), ők (1a)
Sie — ön, önök (1a)
das Siezen — magázás (1c)
so — szóval (1b)
sobald — mihelyt (4a)
das Sofa,-s — dívány (8c)
sofort — azonnal (5a)
sogar — még ... is (6b)
der Sohn, Söhne — vkinek a fia (9c)
solch — ilyen, olyan (6c)
sollen — kellene (3a)
der Sommer,- — nyár (7a)
der Sonderpreis,-e — kedvezményes/akciós ár (7b)
die Sonne,-n — Nap (4c)
sich sonnen — napozik (6c)
der Sonnenbrand,-brände — leégés (6c)
sonst — máskor, egyébként, amúgy (3c)
der Sonntag,-e — vasárnap (1a)
die Sorge,-n — gond (1b)
die Soße,-n — szósz (7b)
sowieso — úgyis (2a)
sozusagen — úgymond (7b)
die Spaghetti — spagetti (1a)
das Sparkonto,-s — betétszámla (2b)
spät — késő (9b)
spazieren — sétál (4b)
die Speisekarte,-n — étlap (7b)
spielen — játszik (2a)
das Spielzeuggeschäft,-e — játékbolt (6a)
der Sport — sport (4b)
Sport treiben* — sportol (4b)
die Sprache,-n — nyelv (2c)
sprechen* — beszél (1c)
die Sprechstunde,-n — fogadóóra (5b)
die Staatsangehörigkeit,-en — állampolgárság (8a)
die Stadt, Städte — város (6b)
der Stadtplan,-pläne — várostérkép (3b)
ständig — állandóan (5b)
stehen* — áll (4c)
da steht — ott az áll, azt mondja (4b)
die Stelle,-n — hely, pont (3b); állás (7a)
stellen — állít, tesz (8a)
die Stellenanzeige,-n — álláshirdetés (9a)
steril — steril, jellegtelen (8c)
stimmen — stimmel, igaz (8a)
das Stipendium, Stipendien — ösztöndíj (8a)
das Stockwerk,-e — emelet (8b)
die Straße,-n — utca, út (3b)
die Strecke,-n — útvonal, szakasz (3b)
streichen* — (ki)fest *(szobát)* (8c)
streiten* — veszekszik, vitatkozik (8c)
der Strumpf, Strümpfe — harisnya (1b)
das Stück,-e — darab (3c)
der Student,-en — diák, hallgató (7a)
die Studentin,-innen — diáklány, hallgató (nő) (7a)
der Stuhl, Stühle — szék (8c)
die Stunde,-n — (tan)óra (9b)
suchen — keres (2a)
südlich von — délre vmitől (3b)
die Summe,-n — összeg (6a)
super — szuper (4b
der Supermarkt,-märkte — ABC, szupermarket (6a)
die Suppe,-n — leves (3a)
süß — édes (3c)
das Sweatshirt,-s — hosszúujjú póló (1b)
sympathisch — szimpatikus (6b)

T

das T-Shirt,-s — póló (1b)
der Tag,-e — nap (1a)
das Tagesessen,- — a mai ételajánlat (7b)
der Tagesplan,-pläne — napirend (3a)
die Tagessuppe,-n — a mai levesajánlat (7b)
täglich — naponta, napi (9b)
die Tante,-n — nagynéni (9c)
die Tapete,-n — tapéta (8c, 9c)
die Tasse,-n — csésze, bögre (3c)
das Team,-s — csapat (9a)
der Tee,-s — tea (3a)
die Teilzeitstelle,-n — részmunkaidős állás (9a)
telefonisch — telefonon keresztül (4a)
der Teller,- — tányér (3c)
der Teppich,-e — szőnyeg (8c)
der Termin,-e — határidő (5b)
der Terminkalender,- — határidőnapló (9b)
teuer — drága (7c)
das Theater,- — színház (4b)
das Ticket,-s — jegy (7c)

tief — mély (5b)
der Tisch,-e — asztal (6c)
tja — nos (9a)
die Tochter, Töchter — vkinek a lánya (9c)
die Toilette,-n — WC, mosdó (2a)
toll — klassz (6c)
der Topf, Töpfe — fazék (3c)
der Tourist,-en — turista (3b)
tragen* — hord, visel (1b)
träumen — álmodik (5a)
traurig — szomorú (5a)
treffen* — találkozik (1a)
trinken* — iszik (3a)
das Trinkgeld,-er — borravaló (7b)
trocken — száraz (3c)
trotz — ellenére (8a)
tschüs — szia (1a)
tun* — tesz (5a)
die Türe,-n — ajtó (5b)
typisch — tipikus, jellemző (6a)

U

U-Bahn,-en — földalatti, metró (9b)
über — -ról,-ről (3b), fölött, fölé, át (4c)
die Übernachtung,-en — éjjeli szállás, éjszakázás (3b)
die Überraschung,-en — meglepetés (9c)
überschreiten* — átlép, túllép (4a)
überweisen* — átutal (2b)
die Überweisung,-en — átutalás (2b)
die Überweisungsgebühr,-en — számlavezetési díj (2b)
übrigens — egyébként, különben (1c)
die Uhr,-en — óra (1a)
8 Uhr — 8 óra (1a
um — -kor
um Gottes willen — szent Isten (5c)
der Umstand, Umstände — körülmény (5c)
umsteigen* — átszáll (járműről) (7c)
umweltfreundlich — környezetbarát (2a)
umziehen* — átköltözik (7a)
unbedingt — feltétlenül (9c)
und — és (1b)
ungefähr — körülberül (7a)
unglaublich — hihetetlen (6a)
die Uni,-s *(röv.)* — egyetem (8a)
die Universität,-en — egyetem (7c)
unmöbliert — bútorozatlan (8b)
die Unordnung — rendetlenség (8c)
uns — minket, nekünk (1c)
unser,-e — miénk
unsympathisch — ellenszenves (6b)
unten — lenn (2b)
unter — alatt; alá (4c)
unterkommen* — szállást/állást kap/talál (4a)
der Unterschied,-e — különbség, eltérés (3c)
die Unterschrift,-en — aláírás (2b)
die Unterwäsche — alsónemű (1b)
der Urlaub,-e — nyaralás, szabadság
Urlaub nehmen* — szabadságot vesz ki (9b)
die Ursache,-n — ok

V

die Vase,-n — váza (9c)
der Vater, Väter — apa (2c)
der Vegetarier,- — vegetáriánus (3a)
die Vegatarierin,-nen — vegetáriánus (nő) (3a)
verbieten* — megtilt (4a)
verbringen* — időt tölt (7b)
verdienen — (pénzt) keres (7a)
der Verdienst,-e — fizetés, kereset (9a)
der Verein,-e — egyesület (4b)
sich verfahren* — eltéved *(járművel)* (4c)
verheiratet sein — házas (8a)
verlassen* — elhagy (9b)
sich verlieben — beleszeret vkibe (6b)
verliebt sein — szerelmes
die Verlobung,-en — eljegyzés (9c)
vermieten — bérel (8b)
der Vermieter, - — bérbeadó (férfi)
die Vermieterin,-nen — bérbeadó (nő) (8b)
versichert sein — biztosítva van (5b)
versprechen* — megígér (8c)
verständigen — értesít (5c)
verstehen* — ért, megért (1c, 6b)
vertrauen — bízik (3b)
die Verwaltungsangestellte,-n — köztisztviselő, hivatalnok (8a)
verwandt — rokonságban van (9c)
der Verwandten — rokon (6b)
die Verwandtschaft — rokonság, kapcsolat (9c)
der Verwendungszweck,-e — felhasználás célja (2b)
verzweifeln — kétségbeesik (8b)
viel — sok (1a)
vielen Dank — nagyon köszönöm, köszönöm szépen (1a)
vielleicht — talán (4a)
vielmals — sokszor, gyakran (6b)

das Viertel,- — negyed (9b)
die Villa, Villen — villa (9c)
violett — ibolyakék (8c)
völlig — teljesen (8c)
das Volumen,- — terjedelem, volumen (9c)
von — -tól,-től (2b); -ról,-ről (3c); (4c)
vor — előtt; elé (4c)
vorbei — elmúlt (4a)
vorbereiten — előkészít (3a)
vorher — ezelőtt, előtte (3c)
vorlesen* — felolvas (5a)
der Vorname,-n — keresztnév (8a)
sich vorstellen — bemutatkozik (1c)
das Vorstellungsgespräch,-e — bemutatkozó beszélgetés (9a)
das Vorwort,-e — előszó (9c)

W

wachsen* — nő, növekszik (6c)
wählen — választ (7b)
während — mialatt, amíg (6b)
der Walkman,-s — walkman (1b)
die Wand, Wände — fal (8c)
wandern — kirándul (4b)
wann — mikor (1a)
die Ware,-n — áru (4a)
warm — meleg (1b)
die Warmmiete,-n — lakbér fűtéssel (8b)
warum — miért (6a)
was — mi, mit (1b)
was ist dran an — mi igaz vmiből (3b)
das WC,-s — WC, mellékhelyiség (2a)
wechseln — vált (9a)
der Wecker,- — vekker, ébresztőóra (9b)
der Weg,-e — út (4c)
wegen — miatt (8a)
wegkommen* — elvész, eltűnik (4a)
wegschieben* — eltol (5c)
wegzaubern — elvarázsol (5a)
jdm. weh tun* — fájdalmat okoz vkinek (2c)
es tut weh — fáj (5a)
(das) Weihnachten — karácsony (7a)
die Weihnachtsferien — karácsonyi szünet (7a)
weil — mert, mivel (6b)
der Wein,-e — bor (3c)
weinend — síró (9c)
die Weinprobe,-n — borkóstoló (3c)
weiß — fehér (8c)
weit — messze, távol (2c)
weiter — tovább (8a)
welche/r/s — melyik (1b)
wen — kit (2a)
wenig — kicsi, kevés (1b)
wenigstens — legalább, legkevesebb (5b)
wenn — mikor, ha (6b)
werden* — válik vmivé (5a)
werfen* — dob (2a)
das Wetter — időjárás (6c)
der Wetterbericht,-e — időjárás jelentés (6c)
die Wettervorhersage,-n — időjárás előrejelzés (6c)
wichtig — fontos (5c)
wie — hogy(an) (1c)
wieder — újra (6c)
wiederholen — ismétel (6b)
auf Wiederhören — viszonthallásra (1a, 4a)
wiederkommen* — visszajön(2b)
wieso — miért, hogyhogy (7b)
wie viel — mennyi (6c)
willkommen! — üdvözöljük! (1c)
der Wind,-e — szél (6c)
windig — szeles (6c)
der Winter,- — tél (7a)
wir — mi (1a)
wirklich — tényleg, igazán (3b)
wissen* — tud (2b)
die Wissenschaft,-en — tudomány (7c)
wo — hol (1b)
die Woche,-n — hét (9b)
das Wochenende,-n — hétvége (9b)
wöchentlich — heti (9b)
woher — honnan (2c)
wohin — hova (4c)
wohnen — lakik (8b)
die Wohnküche,-n — lakókonyha (2a)
der Wohnort,-e — lakóhely (8a)
die Wohnung,-en — lakás (2a)
das Wohnzimmer,- — nappali (2a)
wollen — akar (3a)
wonach — milyen, mi után (3c)
das Wort, Wörter — szó (8a)
wunderschön — csodálatos, gyönyörű (2a)
der Wunsch, Wünsche — kívánság (4b)
wünschen — kíván, óhajt (2b)

Z

zahlen — fizet (7b)
die Zahlungsfrist,-en — fizetési határidő (4a)
die Zahnbürste,-n — fogkefe (1b)
zaubern — varázsol (5a)

die Zeit,-en — idő (6b)
die Zeitung,-en — újság (6a)
zentrumsnah — a központhoz közeli (8b)
das Zeug — holmi (6c)
das Zeugnis,-se — bizonyítvány (5c), referencia (9a)
das Ziel,-e — cél (4c)
das Zimmer,- — szoba (2a,8c)
die Zinsen — kamat (2b)
zu — -hoz, -hez, -höz (2b), túl (3c)
der Zucker — cukor (3a)
zuerst — először (3a)
der Zug, Züge — vonat (1a)
zum Wohl! — egészségetekre! (3c)
die Zuneigung,-en — rokonszenv 6b)
zurück — vissza (3b)
zurücknehmen* — visszavesz (4a)
die Zusage,-n — hozzájárulás, beleegyezés (9a)
zusammen — együtt (7b)
zusammenstellen — összeállít (9a)
zusammenziehen* — összeköltözik (7a)
zusätzlich — mellékelve, ráadásul (8a)
der Zuschlag, Zuschläge — felár (7c)
zwei — kettő (1b)
zweisprachig — kétnyelvű (2c)
zweite/r/s — második (3c)
zweitens — másodszor (9b)
die Zwiebel,-n — hagyma (7b)
zwischen — között (4c)

A hangfelvételek listája

Track	Lecke		Oldal
1		A német ábécé	176
2	1a	Párbeszéd	10
3	1a	Szókincs	12
4	1b	Párbeszéd	14
5	1b	Szókincs	16
6	1c	Párbeszéd	18
7	1c	Szókincs	20
8	1	Kiejtés	22
9	2a	Párbeszéd	24
10	2a	Szókincs	27
11	2b	Párbeszéd	30
12	2b	Szókincs	32
13	2c	Párbeszéd	34
14	2c	Szókincs	36
15	2	Kiejtés	38
16	3a	Párbeszéd	40
17	3a	Szókincs	42
18	3b	Párbeszéd	46
19	3b	Szókincs	48
20	3c	Párbeszéd	50
21	3c	Szókincs	53
22	3	Kiejtés	56
23	4a	Párbeszéd	58
24	4a	Szókincs	60
25	4b	Párbeszéd	62
26	4b	Szókincs	64
27	4c	Párbeszéd	66
28	4c	Szókincs	69
29	4	Kiejtés	71
30	5a	Párbeszéd	72
31	5a	Szókincs	74
32	5b	Párbeszéd	76
33	5b	Szókincs	78
34	5c	Párbeszéd	80
35	5c	Szókincs	82
36	5	Kiejtés	84
37	6a	Párbeszéd	86
38	6a	Szókincs	88
39	6b	Párbeszéd	90
40	6b	Szókincs	92
41	6c	Párbeszéd	94
42	6c	Szókincs	96
43	6	Kiejtés	98
44	7a	Párbeszéd	100
45	7a	Szókincs	102
46	7b	Párbeszéd	104
47	7b	Szókincs	106
48	7c	Párbeszéd	108
49	7c	Szókincs	110
50	7	Kiejtés	112
51	8a	Párbeszéd	114
52	8a	Szókincs	116
53	8b	Párbeszéd	118
54	8b	Szókincs	120
55	8c	Párbeszéd	122
56	8c	Szókincs	124
57	8	Kiejtés	126
58	9a	Párbeszéd	128
59	9a	Szókincs	130
60	9b	Párbeszéd	132
61	9b	Szókincs	135
62	9c	Párbeszéd	138
63	9c	Szókincs	141
64	9	Kiejtés	143

A német ábécé

A német ábécé az alábbi betűkből áll. A betűk után segítséget találsz kiejtésükhöz. Hallgasd meg a hanganyagot és mondd utána!

a = á	**h** = há	**o** = o	**u** = u
b = bé	**i** = i	**p** = pé	**v** = fau
c = cé	**j** = jot	**q** = ku	**w** = vé
d = dé	**k** = ká	**r** = er	**x** = iksz
e = é	**l** = el	**s** = esz	**y** = üpszilon
f = ef	**m** = em	**ß** = eszcet	**z** = cet
g = gé	**n** = en	**t** = té	

Egyes magánhangzók a németben ékezetet kaphatnak: **ä, ö, ü.** Ezt „Umlaut"-nak hívják.

Néhány gyakori betűkapcsolat:

Magánhangzók

au mint a magyar *vau* szóban
äu és **eu** egyformán hangzik; mint a magyar *moly* szóban
ei és **ai** egyformán hangzik; kb. mint a magyar *bájos* szóban, csak rövidebben
ie hosszú *í* hang: mint a magyar *víz* szóban

Mássalhangzók

ch	**sp**
pf	**st**
sch mint a magyar *s*	**tz** mint a magyar *c*

Útmutató a könyv szószedeteihez

A megadott fordítás mindig az adott szövegkörnyezetben érvényes.

Főnevek: A párbeszéd utáni szószedetben a főneveket névelővel adjuk meg. Ha a névelő zárójelben van, pl. **(das) Deutschland** – *Németország,* akkor a szót általában névelő nélkül szokás használni. A többes szám végződését kötőjellel adjuk meg a főnév után. Bizonyos főnevek többes számában a magánhangzó ékezetessé változik (*ä,ö,ü*). Ilyenkor a többes számú alakot is kiírjuk, pl. **der Mann, Männer** – *férfi.* Az összetett főneveknek csak a változó tagját adjuk meg, pl. **das Krankenhaus, -häuser** – *kórház.* Ha a kötőjel után nem áll végződés, akkor az egyes számú és a többes számú alak azonos, pl. **der Vermieter,-** (a többes szám **die Vermieter**). Ha nincs se kötőjel, se végződés, akkor a főnévnek vagy nincs többes számú alakja, vagy van, de mást jelent.

Igék: Németül általában a főnévi igenevet adjuk meg, mert ez a szótári alak, de az első fejezetekben az új igék ragozott alakban szerepelnek. A magyar szótári alak az egyes szám harmadik személy.